

Bryssel 29.5.2020
COM(2020) 403 final

2020/0108 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

InvestEU-ohjelman perustamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Vuosia 2021–2027 koskevaa monivuotista rahoituskehystä varten on säädettävä EU:n investointiohjelmasta, joka kattaa investointeihin liittyvien EU:n politiikkojen yksinkertaistamiseen, joustavuuteen, synergioihin ja johdonmukaisuuteen liittyvät monialaiset tavoitteet. Komission pohdinta-asiakirjassa EU:n rahoituksen tulevaisuudesta korostetaan tarvetta ”tehdä vähemmällä enemmän” ja hyödyntää EU:n talousarvion vipuvaikutusta, kun määrärahat ovat niukat ja investointitarpeet valtavat. Nämä tarpeet ovat kasvaneet merkittävästi covid-19-pandemian Euroopan taloudelle aiheuttamien vaikutusten vuoksi ja koska on olemassa riski, että elpyminen on epäsymmetristä eri puolilla EU:ta ja jäsenvaltioiden sisällä.

Tästä syystä komissio peruuttaa toukokuussa 2018 tekemänsä aikaisemman InvestEU-ohjelmaa koskevan ehdotuksen¹ ja esittää uuden ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Tämä uusi ehdotus vastaa täysin osittaista yhteisymmärrystä², johon Euroopan parlamentti ja neuvosto jo pääsivät huhtikuussa 2019. Ehdotuksella lisätään alun perin ehdotettuja määrärahoja ja muutetaan ehdotuksen soveltamisalaa vastaamaan erityistarpeita, joita Euroopan taloudella on pandemian jälkeen.

Komissio ehdottaa samalla toimia covid-19-pandemiasta työntekijöille, kotitalouksille ja yrityksille unionissa aiheutuvien kielteisten sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi. Monilla eurooppalaisilla yrityksillä on jo vakavaraisuusvaikeuksia kriisin vuoksi, ja ongelmat pahenevat entisestään, koska taloudellisen ja sosiaalisen toiminnan rajoituksia ei ole poistettu ja lähikontaktien välttämistä koskevat säännöt vaikuttavat edelleen liiketoimintaan monilla aloilla. Vaikeudet voivat kestää pitkään jopa nykyisten sulkutoimien päättymisen jälkeen.

Jotta voidaan vastata covid-19-pandemian aiheuttamaan talous- ja sosiaalikriisiin, komission vuonna 2018 esittämää InvestEU-ehdotusta on muutettava vastaamaan paremmin uusia olosuhteita. Lainsäätäjien saavuttamaan osittaiseen yhteisymmärrykseen tehtävillä muutoksilla lisätään alun perin ehdotetulle InvestEU-ohjelmalle varattuja määrärahoja, jotta suuremmat kokonaisinvestointitarpeet ja riskialttiimpi ympäristö voidaan ottaa huomioon. Uudella ehdotuksella laajennetaan myös InvestEU-ohjelman soveltamisalaa. Ohjelmaan lisätään uusi ikkuna, jotta voidaan vastata Euroopan talouden tuleviin tarpeisiin ja varmistaa tai säilyttää strateginen riippumattomuus keskeisillä aloilla. Yksityisen pääoman houkuttelevuus investointien rahoittamiseen on edelleen olennaista unionin kunnianhimoisten politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi samalla kun lähestymistapaa muokataan politiikan kannalta merkityksellisemmäksi. InvestEU-ohjelmalla edistetään unionin politiikkatavoitteiden saavuttamista silloin, kun takaisin maksettavan investointituen käyttö on tarkoituksenmukaista.

InvestEU-ohjelma soveltuu erityisen hyvin pitkäaikaisen rahoituksen tarjoamiseen ja unionin politiikkojen tukemiseen toivuttaessa vakavasta talous- ja sosiaalikriisistä. Nykyisessä kriisissä resurssien jakaminen markkinoilla ei ole täysin tehokasta, ja koettu riski haittaa merkittävästi yksityisiä investointivirtoja. Näissä olosuhteissa InvestEU-ohjelman keskeinen piirre – yksityisesti rahoitettujen hankkeiden riskien vähentäminen – on erityisen arvokas, ja sitä olisi hyödynnettävä. Parannetulla InvestEU-ohjelmalla voidaan tarjota ratkaisevan tärkeää tukea yrityksille elpymisvaiheessa ja varmistaa samalla ohjelman alkuperäisten tavoitteiden

¹ COM(2018) 439.

² 2018/229 (COD).

mukaisesti, että investoijat keskittyvät vahvasti unionin keskipitkän ja pitkän aikavälin poliittisiin painopisteisiin, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan, Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelmaan ja Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamista koskevaan strategiaan. Ohjelmalla lisätään Euroopan investointipankkiryhmän ja kansallisten kehityspankkien ja -laitosten sekä muiden toteutuskumppaneiden riskinottovalmiuksia talouden elpymisen tukemiseksi nykyisissä olosuhteissa, joissa niiden riskinottovalmius kohdistuu enemmän paineita.

Covid-19-pandemia on vakava sokki unionin ja koko maailman taloudelle. Viruksen leviämistä hillitsevien välttämättömien toimenpiteiden vuoksi taloudellinen toiminta EU:ssa on vähentynyt merkittävästi. EU:n BKT:n odotetaan supistuvan vuonna 2020 noin 7,5 prosenttia, eli huomattavasti enemmän kuin finanssikriisin yhteydessä vuonna 2009, millä on väistämättä kielteisiä sosiaalisia vaikutuksia. Pandemian puhkeaminen on näyttänyt, missä määrin globaalit toimitusketjut ovat yhteydessä toisiinsa, ja paljastanut joitakin haavoittuvuuksia, kuten strategisten teollisuuden alojen liiallisen riippuvaisuuden yksipuolisista ulkoisista toimituslähteistä. Tällaisiin haavoittuvuuksiin on puututtava, jotta voidaan parantaa unionin hätäaputoimia ja koko talouden häiriönsietokykyä säilyttäen samalla avoimuus kilpailulle ja kaupalle EU:n sääntöjen mukaisesti.

Taloudellisessa taantumassa tarvitaan vahvoja unionin tason toimia erityisesti talouden toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi ja siten strategisten alojen riippumattomuuden vahvistamiseksi ja säilyttämiseksi, millä puolestaan turvataan Euroopan talouden kilpailukyky pitkällä aikavälillä. Tämä voidaan saavuttaa vain vahvojen sisämarkkinoiden ja tasapuolisten toimintaedellytysten pohjalta. On ratkaisevan tärkeää, että pandemiasta pahiten kärsineiden jäsenvaltioiden taloudet saavat tukea EU:n talousarviosta rahoitettavista ohjelmista.

Lisäksi komission olisi voitava osallistua Euroopan investointirahaston (EIR) pääoman mahdolliseen lisäämiseen (yhdellä tai useammalla kierroksella). Kyseisellä rahastolla on keskeinen rooli talouden elpymisen tukemisessa takausten antamisen, arvopaperistamistoimien toteuttamisen ja pääomasijoitusten tukemisen kautta kaikkialla unionissa. Vuosia 2021–2027 koskevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä olisi varattava enintään 900 000 000 euron määrärahat tähän tarkoitukseen, jotta komission edustama unioni voi säilyttää kokonaisuutensa EIR:n pääomasta.

• **Perustelut ja tavoitteet**

InvestEU-ohjelman perustamisen myötä vuosia 2021–2027 koskevassa rahoituskehyksessä on käytössä vain yksi sisäisiä toimia koskeva investointitukimekanismi. InvestEU-ohjelma perustuu hyviin kokemuksiin ESIR-rahastosta ja sisäisten politiikkojen nykyisistä rahoitusvälineistä. Se rakentuu seuraavien neljän osatekijän varaan: i) InvestEU-rahasto, josta myönnetään EU:n takuu; ii) InvestEU-neuvontakeskus, joka tarjoaa erityisesti hankkeiden kehittämiseen liittyvää teknistä apua; iii) InvestEU-portaali, joka tarjoaa helppokäyttöisen tietokannan rahoitusta tarvitsevien hankkeiden edistämiseksi; ja iv) rahoitusta yhdistävät toimet.

Yksityisten investointien houkuttelu perustuu InvestEU-rahastossa kysyntään. Rahasto edistää erityisesti tutkimusta, innovointia, digitalisaatiota, kestäviä infrastruktuuri-investointeja ja strategisten yritysten tukemista, mutta vastaa myös sosiaalialan ja pk-yritysten tarpeisiin. Myös pienten ja paikallisten hankkeiden saavuttaminen on tärkeää.

Kriisiin liittyvät uutuudet

Nykyinen tilanne on haitallinen unionin yrityksille, koska niihin voivat vaikuttaa kielteisesti tekijät, joihin eivät voi vaikuttaa ne itse eivätkä kansalliset ja unionin viranomaiset. Nykyisen covid-19-pandemian seurauksena unionin yrityksiin voi kohdistua likviditeettiriskejä, jotka

voivat johtaa maksukyvyttömyyteen, mutta myös systemisempi varojen devalvaatoriski, joka voi johtaa unionin teollisuuden strategisten osien heikentymiseen. Lisäksi unionin teollisuuden olisi vahvistettava kapasiteettiaan kattamaan laajemmin strategisia arvoketjuja, jotta se voisi korjata puutteet, joita toimitusketjujen häiriöt ovat kriisin aikana aiheuttaneet.

Yksilöimällä ja nimeämällä tietyt alat ”strategisiksi” EU edistää kipeästi kaivattua laajamittaista teollista muutosta ja varmistaa unionin talouden suuremman riippumattomuuden yleisten politiikkojen, kuten Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamista koskevan strategian ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, mukaisesti. Tällaiset pitkän aikavälin poliittiset painopisteet olisi yhdistettävä covid-19-pandemian jälkeen toteutettuihin elvytystoimenpiteisiin. Unionin tasolla toteutettavat kohdennetut ja kunnianhimoiset toimet, joiden avulla sisämarkkinoiden koko potentiaalia voidaan hyödyntää riippumatta jäsenvaltioiden finanssipoliittisista mahdollisuuksista lisätä ja tukea investointeja, tekevät unionista tulevaisuudessa kilpailukykyisemmän, paremmin häiriöitä sietävän ja turvallisemman.

Tästä syystä samalla, kun kestävästä infrastruktuurin ikkunan määrärahoja lisätään, ehdotetaan InvestEU-ohjelman tehostamista edelleen strategisten investointien välineellä eli viidennellä ikkunalla – strategisten eurooppalaisten investointien ikkunalla – jossa keskitytään rakentamaan vahvempia eurooppalaisia arvoketjuja unionin strategisen ohjelman ja komission esittämän Euroopan uudistetun teollisuusstrategian³ mukaisesti. Tällainen lisäys on erityisen tärkeä kriisin jälkeisessä tilanteessa, koska joillakin jäsenvaltioilla ei ehkä ole taloudellisia mahdollisuuksia tukea tällaisia hankkeita kansallisella valtiontuella ja koska monet hankkeet ovat rajatylittäviä ja edellyttävät eurooppalaista lähestymistapaa. Lisäksi sisämarkkinoiden potentiaalin, myös innovointia ja tehokkuutta edistävien tekijöiden, optimaalinen käyttö edellyttää, että mukana on yrityksiä monista jäsenvaltioista, ei ainoastaan niistä, jotka ovat finanssipoliittisesti kykeneviä investoimaan tämän vaikean ajanjakson jälkeen. Ehdotus auttaa ratkaisemaan nämä ongelmat.

Strategisten eurooppalaisten investointien ikkunan ensisijaisena tavoitteena olisi tukea niitä unioniin sijoittautuneita ja unionissa toimivia⁴ lopullisia tuensaajia, joiden toiminnalla on strategista merkitystä unionille erityisesti vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen sekä paremman häiriönsietokyvyn kannalta jollakin seuraavista osa-alueista:

- a) kriittisten terveyspalvelujen tarjoaminen, lääkkeiden, lääkinnällisten laitteiden ja lääkintätarvikkeiden valmistus ja varastointi, terveyskriisin hallintavalmiuden ja pelastuspalvelujärjestelmän vahvistaminen;
- b) kriittinen infrastruktuuri, olipa se fyysistä tai virtuaalista, mukaan lukien infrastruktuuri-elementit, jotka on määritelty kriittisiksi energian, liikenteen (rautateiden tavaraliikenne mukaan luettuna), ympäristön, terveyden, turvallisen digitaalisen viestinnän, 5G:n, esineiden internetin, verkkopalvelualustojen, turvallisten pilvipalveluiden, tietojenkäsittelyn tai tietojentallennuksen, maksu- ja finanssi-infrastruktuurin, ilmailu- ja avaruusalalan, puolustuksen, viestinnän, tiedotusvälineiden, koulutuksen, vaali-infrastruktuurin ja uhanalaisten kohteiden osalta, sekä maa ja kiinteistöt, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä tällaisen kriittisen infrastruktuurin käyttämiselle;

³ COM(2020) 102.

⁴ Niillä olisi oltava rekisteröity toimisto jossakin jäsenvaltiossa ja niiden olisi toimittava unionissa siinä mielessä, että niillä on merkittävää toimintaa henkilöstön, tuotannon, tutkimuksen ja kehittämisen tai muun liiketoiminnan osalta unionissa.

- c) edellä b alakohdassa tarkoitetun kriittisen infrastruktuurin toiminnan ja ylläpidon kannalta olennaisten tavaroiden ja palvelujen tarjoaminen;
- d) keskeiset kehitystä vauhdittavat muutosvoimaiset digitaaliset teknologiat ja mullistavat innovaatiot, joiden alalla tehtävät investoinnit ovat unionin teollisen tulevaisuuden kannalta strategisesti tärkeitä, mukaan lukien
 - i) tekoäly, lohkoketjut, ohjelmistot, robotiikka, puolijohteet, mikroprosessorit, reuna- ja pilvitekniologiat, suurteholaskenta, kyberturvallisuus, kvanttitekniologiat, fotonikka, teollinen biotekniologia;
 - ii) uusiutuvan energian teknologiat, energian varastointitekniologiat, kuten akut, kestävä liikenteen teknologiat (mukaan lukien näitä teknologioita hyödyntävän kaluston uudistaminen ja jälkiasennus), puhdasta vetyä ja polttokennoja hyödyntävät sovellukset, teollisuuden hiilestä irtautumisen teknologiat, hiilidioksidin talteenotto ja varastointi, kiertotalouden teknologiat;
 - iii) biolääketiede, nanotekniologiat, lääkkeet ja kehittyneet materiaalit (kuten grafeeni);
- e) tieto- ja viestintätekniikan komponenttien ja laitteiden massatuotantoon tarkoitetut tuotantolaitokset EU:ssa;
- f) kriittisten hyödykkeiden, kuten energian, raaka-aineiden, teknisten materiaalien tai elintarvikkeiden, toimittaminen ja varastointi unionin julkisia toimijoita, yrityksiä tai kuluttajia varten, ottaen strategisissa arvoketjuissa huomioon energiatehokkuuden ja kiertotalouden; ja
- g) unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuden kannalta kriittiset teknologiat ja hyödykkeet, kuten puolustus- ja avaruusala ja kyberturvallisuus, sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 428/2009 2 artiklan 1 kohdassa määritellyt kaksikäyttötuotteet.

Viides ikkuna tuottaisi lisäarvoa verrattuna nykyisiin alkuperäisiin ikkunoihin, sillä siinä keskityttäisiin tuensaajiin tai hankkeisiin, koska niillä on suuri strateginen merkitys Euroopassa. Tätä näkökohtaa ei korosteta muissa ikkunoissa. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi kohdealoilla toimivat yritykset tai pk-yritykset, jotka osallistuvat niiden toimitusketjuihin tuottamalla tiettyjä komponentteja. Tällaiset toimet voivat usein olla luonnostaan suuririskisempiä covid-19:n jälkeisessä toimintaympäristössä, sillä hankkeiden toteuttajat ovat alttiimpia kasvavalle kysyntä- tai tarjontapuolen riskille.

Tietyt alat, kuten puolijohteet (myös mikroprosessorit), datateknologiat, 5G ja kvanttitekniologiat, ovat erityisen tärkeitä turvallisuuden, luottamuksen ja innovoinnin kannalta. Samaan aikaan ne edellyttävät mittavia investointeja, jotta voidaan kattaa toisinaan lähes kokonaan rajallisista lähteistä EU:n ulkopuolelta tulevien strategisten hyödykkeiden koko arvoketju, hankkia ja suojella olennaista teknologista taitotietoa sekä ottaa käyttöön ja korvata kriittistä infrastruktuuria ja vähentää näin liiallista riippuvuutta EU:n ulkopuolisista toimittajista.

Viides ikkuna kohdistuisi sekä erityisiin hankkeisiin (esimerkiksi suurten konsortioiden tai julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien tukeminen erityisen teknologian kehittämiseksi ja kriittisen infrastruktuurin rakentamiseksi) että rahoituksen tarjoamiseen hajautetummin, esimerkiksi tukemalla kohdealoilla toimivien yrittäjien kokonaisten ekosysteemien syntymistä (esimerkiksi innovatiiviset pk-yritykset, jotka kehittävät teollisen bioteknologian ja lääkkeiden kannalta mahdollisesti olennaista teknologiaa). Lisäksi tästä ikkunasta pitäisi voida tukea Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita.

Tämän ikkunan täydentävyysvaatimukset poikkeaisivat alkuperäisille InvestEU-ikkunoille suunnitellusta täydentävyydestä. Esimerkiksi viidennessä ikkunassa suurille yrityksille

myönnettävän tuen täydentävyys olisi niiden tuotannon ylläpitämisessä ja kehittämisessä unionissa tai, jos yleinen järjestys tai turvallisuusnäkökohdat sitä edellyttävät, eurooppalaisten investoijien valvonnassa sekä innovatiivisten teknologioiden käyttöönoton laajentamisessa sen sijaan, että se perustuisi InvestEU-tuen puhtaasti riskeihin liittyviin näkökohtiin. Tämä tuki täydentäisi tutkimuksen, innovoinnin ja digitalisaation ikkunan kautta annettavaa tukea, jossa keskitytään uusien strategisten valmiuksien tuotantovaiheen kehitykseen. Erityistä synergiaa varmistetaan myös jatkoinvestoinneille, joilla laajennetaan sellaisia EU:n strategisia startup-yrityksiä ja pk-yrityksiä, jotka ovat saaneet alkunsa EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmien (Horisontti Eurooppa) Euroopan innovaationeuvoston (EIC) avulla.

InvestEU-rahasto

InvestEU-rahasto muodostuu EU:n talousarviotakuusta, jolla tuetaan toteutuskumppaneiden tarjoamia rahoitustuotteita. Se kohdistuu EU:n lisäarvoa tuottaviin hankkeisiin ja edistää johdonmukaista lähestymistapaa EU:n politiikkatavoitteiden rahoittamiseen. Se tarjoaa tuloksellisen ja tehokkaan yhdistelmän EU:n rahoitusvälineitä tietyille politiikan aloille.

InvestEU-ohjelma on unionin sisäisten politiikkojen yhteinen investointiohjelma, joten se on samaan aikaan sekä politiikan väline että toteutusväline.

Politiikan välineenä InvestEU-ohjelman yleistavoitteena on tukea unionin politiikkatavoitteita saamalla liikkeelle julkisia ja yksityisiä sijoituksia EU:ssa ja vastata näin markkinoiden toimintapuutteisiin ja investointivajeisiin, jotka haittaavat kestävyyttä, kilpailukykyä ja osallistavaa kasvua koskevien EU:n tavoitteiden saavuttamista sekä unionin strategista riippumattomuutta.

Tarkoituksena on tarjota rahoitusta sellaisille talouden toimijoille, joita yksityiset rahoittajat eivät aina voi tai halua rahoittaa niiden riskiprofiilin vuoksi, ja edistää näin EU:n talouden kilpailukykyä, kestävästä kasvusta, lähentymistä, sosiaalista palautumiskykyä ja osallistavuutta sekä EU:n pääomamarkkinoiden yhdistymistä eri aloja koskevien EU:n politiikkatavoitteiden mukaisesti. InvestEU edistää EU:n takuun tukemana EU:n talousarvion nykyaikaistamista ja lisää EU:n talousarvion vaikutusta ”*tekemällä vähemmällä enemmän*”. Sellaisten taloudellisesti toteutuskelpoisten hankkeiden osalta, jotka voivat tuottaa tuloja, talousarviotakuun järjestelmällisempi käyttö voi auttaa lisäämään julkisten varojen vaikutusta.

InvestEU-ohjelmalla pitäisi olla mahdollista muovata EU:n strategia, jolla voitaisiin vilkastuttaa investointitoimintaa, joka on unionissa edelleen vähäistä, nyt etenkin covid-19-pandemian aiheuttaman kriisin myötä. InvestEU-ohjelma monipuolistaa rahoituslähteitä ja edistää pitkäaikaista ja kestävästä rahoitusta ja vaikuttaa näin sekä EU:n pääomamarkkinoiden yhdistymiseen pääomamarkkinaunionin puitteissa että sisämarkkinoiden lujittamiseen. Lisäksi se edistää Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelman täytäntöönpanoa. Se on tärkeä väline Euroopan uudistetun teollisuusstrategian tavoitteiden saavuttamiseksi. InvestEU-ohjelma on EU:n laajuinen reservi, johon kootaan rahoitusta, markkinoita, tekniikkaa ja politiikkaa koskevaa asiantuntemusta, joten sen avulla pitäisi saada aikaan myös politiikkatavoitteita palvelevaa rahoitusalan innovointia.

InvestEU-rahastolla pyritään toteuttamaan EU:n talousarviota talousarviotakuun kautta tuloksellisemmin siten, että saadaan aikaan mittakaavaetuja, lisätään EU:n toiminnan näkyvyyttä ja yksinkertaistetaan raportointi- ja vastuuvastuuvelvollisuuskehystä. Ehdotetun rakenteen tavoitteina on yksinkertaistaminen, joustavuuden lisääminen ja EU:n päällisin puolin samanlaisten tukivälineiden mahdollisten päällekkäisyyksien poistaminen.

Unionin tasolla myönnettävän EU:n takuun lisäksi ehdotuksessa säädetään jäsenvaltioiden mahdollisuudesta käyttää osa yhteistyössä hallinnoiduista varoista samojen tavoitteiden

saavuttamiseen InvestEU-rahaston puitteissa EU:n takuun erityisen jäsenvaltio-osion kautta, jos kansallisella tai alueellisella tasolla on markkinoiden toimintapuutteita tai optimaalista heikompia investointitilanteita.

EU:n kokonaistakuun määräksi ehdotetaan enintään 75 153 850 000 euroa, josta strategisten eurooppalaisten investointien ikkunaan kohdennettaisiin enintään 31 153 850 000 euroa.

InvestEU-neuvontakeskus ja -portaali

InvestEU-neuvontakeskus tarjoaa hankkeiden kehittämiseen liittyvää neuvontaa ja liitännäistoimenpiteitä koko investointisyklin ajan hankkeiden luomisen ja kehittämisen sekä rahoituksen saamisen edistämiseksi. InvestEU-neuvontakeskus tarjoaa palveluja InvestEU-ohjelman politiikan aloilla ja toimii myös keskitettynä yhteyspisteenä hankkeiden toteuttajille ja rahoituksenvälittäjille. InvestEU-neuvontakeskus täydentää teknisen avun toimia, jotka sisältyvät yhteistyössä hallinnoitaviin ohjelmiin. Sen varmistamiseksi, että strategisten eurooppalaisten investointien ikkuna ja neljä muuta ikkunaa voivat hyötyä täysimääräisesti kaikista InvestEU-rahaston ominaisuuksista, InvestEU-ohjelman neuvoa-antava osio ja muut liitännäistoimenpiteet pitäisi suhteuttaa ehdotuksen tavoitteisiin. Kokonaismäärärahojen olisi liitännäistoimenpiteet mukaan lukien oltava enintään 724 733 000 euroa, jotta voidaan kattaa uuden ikkunan tarpeet sekä neljän muun ikkunan kasvavat tarpeet nykytilanteessa.

InvestEU-neuvontakeskus parantaa myös sijoitusmahdollisuuksien näkyvyyttä unionissa ja auttaa näin hankkeiden toteuttajia rahoituksen etsimisessä.

Tässä ehdotuksessa esitetään soveltamisen alkavan 1. tammikuuta 2021.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Tämä ehdotus on täysin muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten mukainen, sillä InvestEU-ohjelmassa myönnetään EU:n takuu, jotta EU:n talousarviovaroja voidaan käyttää tehokkaasti silloin, kun tuloja tuottavia toimia rahoitetaan EU:n politiikkatavoitteiden mukaisesti. Tällaisia toimia ovat pääomamarkkinaunioni, digitaalisten sisämarkkinoiden strategia, ”Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille” -sääöspaketti, kiertotaloutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma, vähäpäästöisen liikkuvuuden strategia, Euroopan puolustusalan toimintasuunnitelma ja EU:n puolustusrahasto, Euroopan avaruusstrategia, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari, Euroopan vihreän kehityksen ohjelma, Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma ja Euroopan uudistettu teollisuusstrategia. InvestEU-rahasto tukee soveltamisalansa puitteissa rahoitusnäkökulmasta näitä toisiaan vahvistavia strategioita.

Ehdotus täydentää ESIR-rahaston vakavaraisuustukivälinettä. Vakavaraisuustukivälineellä on tarkoitus tukea lähitulevaisuuden vakavaraisuustarpeita, jotka johtuvat covid-19:n aiheuttaman talouden supistumisen välittömistä seurauksista niille yrityksille, joihin kriisi vaikuttaa eniten. Tukivälineen tarkoituksena on palauttaa yritysten pääomaposition, kun taas InvestEU keskittyy pitkän aikavälin investointeihin, joilla tuetaan EU:n politiikkatavoitteita, mukaan lukien Euroopan talouden strategista riippumattomuutta ja selviytymiskykyä.

Tämän ehdotuksen mukainen strategisten eurooppalaisten investointien ikkunan lähestymistapa on kohdennetumpi ja kauaskantoisempi kuin ESIR-rahaston vakavaraisuustukivälineen. Uudesta ikkunasta tuetaan hankkeita ja yrityksiä, jotka ovat merkityksellisiä strategisen riippumattomuuden saavuttamiseksi tai ylläpitämiseksi keskeisissä arvoketjuissa sisämarkkinoilla, tukemalla unioniin sijoittautuneiden hankkeiden laajentamista ja vahvistamalla unionin yritysten pääomapohjaa ja pitkäaikaista rahoitusta vaihtoehtona mahdollisille EU:n ulkopuolisten yritysten yritysostoille. Myös strategisia yrityksiä, joilla on rajatylittävää toimintaa, tuettaisiin.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

InvestEU-ohjelma täydentää avustusten muodossa annettavaa rahoitusta ja muita sen tukemilla politiikan aloilla toteutettavia toimia, joita ovat esimerkiksi Horisontti Eurooppa, Verkkojen Eurooppa -väline, Digitaalinen Eurooppa -ohjelma, sisämarkkinat, pk-yritysten kilpailukykyä ja eurooppalaisia tilastoja koskeva ohjelma, Euroopan avaruusohjelma, Euroopan sosiaalirahasto plus, Luova Eurooppa -ohjelma, Ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelma (Life) ja Euroopan puolustusrahasto. Synergia ulkopolitiikan välineiden kanssa varmistetaan soveltuvien osin. Se on yhdenmukainen myös unionin muiden politiikkojen kanssa, joita ovat esimerkiksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelma, Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma, Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamista koskeva strategia, Euroopan uudistettu teollisuusstrategia⁵, päämarkkinaunioni, vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi, sekä muiden unionin politiikkojen ja ohjelmien kanssa, jotka liittyvät unionin strategisen riippumattomuuteen ja selviytymiskykyyn ja joita ovat esimerkiksi Euroopan puolustusrahasto, EU:n avaruusasetus ja ulkomaisten suorien sijoitusten seuranta koskeva asetus.

Yhdistäminen avustusten muodossa annettavaan rahoitukseen varmistaa täydentävyyden muiden meno-ohjelmien kanssa.

InvestEU-ohjelma täydentää myös Euroopan rakenne- ja investointirahastoja. Jäsenvaltiot voivat hyödyntää InvestEU-ohjelmaa saadakseen tiettyjen yhteistyössä hallinnoitujen rahastojen (Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+), koheesiorahasto, Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (EMKR) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)) varoja helpommin käyttöön rahoitustuotteiden kautta. Tämä tarkoittaa huomattavaa yksinkertaistumista verrattuna nykytilanteeseen, sillä InvestEU-ohjelmassa sovelletaan vain yksiä sääntöjä.

InvestEU-ohjelman toimilla pitäisi pyrkiä puuttumaan markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin oikeasuhteisella tavalla ja siten, että toimet eivät ole päällekkäisiä yksityisen rahoituksen kanssa eivätkä syrjäytä sitä ja niillä on selkeä eurooppalainen lisäarvo. Näin varmistetaan InvestEU-ohjelman ja EU:n valtiontukisääntöjen välinen johdonmukaisuus ja vältetään kohtuuttomat kilpailun vääristymät sisämarkkinoilla.

Komissio laatii yhteistyössä toteutuskumppaneiden kanssa kestävyysarviointia koskevia ohjeita käyttäen asianmukaisesti kriteereitä, jotka on vahvistettu [kestävää sijoittamista helpottavasta kehiksestä annetussa asetuksessa] ja joiden perusteella toteutuskumppanit arvioivat rahoitettujen hankkeiden ympäristö-, ilmasto- ja sosiaalisia vaikutuksia. Tällaisilla ohjeilla tuettaisiin Euroopan vihreän kehityksen ohjelman politiikkatavoitteita ja määrättäisiin, että hankkeita, jotka heikentävät unionin ilmasto-, ympäristö- ja sosiaalisia tavoitteita, ei tuettaisi InvestEU-ohjelmasta. Lisäksi voitaisiin harkita kohdennettuja kannustimia sellaisille ilmastoon, ympäristöön ja sosiaalisiin painopisteisiin keskittyville tavoitteille, jotka ovat vaikeasti saavutettavissa esimerkiksi pk-yrityksille puitteissa ja jotka on määritetty riskialttiiksi, jolloin lisäkannustimien käyttö voisi olla perusteltua.

InvestEU-rahastosta rahoitetaan myös erityistä järjestelmää, jolla luodaan lisäinvestointeja oikeudenmukaisen siirtymän tukialueille (oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin pilari 2) ja joka täydentää oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa (pilari 1) ja julkisen sektorin lainajärjestelyä (pilari 3).

⁵ COM(2020) 102.

- **Oikeusperusta**

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 173 artiklaan (Teollisuus) ja 175 artiklaan (Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus).

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti edellä mainittu oikeusperusta heijastaa ehdotuksen keskeistä sisältöä. Molemmissa oikeusperustaa koskevissa artikloissa vahvistetaan sama menettely (tavallinen lainsäätämisyjärjestys).

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotuksen tavoitteita ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Covid-19-pandemian aiheuttama talouskriisi edellyttää Euroopan tason toimia, jotta voidaan edistää unionin talouden nopeaa elpymistä tukemalla yrityksiä ja säilyttämällä unionin arvoketjut.

Ehdotus on erityisen tärkeä kriisin jälkeisessä tilanteessa, jotta voidaan rakentaa palautumiskykyinen, osallistava ja integroitu Euroopan talous ja säilyttää sisämarkkinat myös niiden jäsenvaltioiden eduksi, joilla on vähemmän varoja tukea tällaisia hankkeita kansallisista rahoituslähteistä. Rajatylittävät hankkeet edellyttävät myös unionin tason toimintatapaa. Tällä ehdotuksella annettava tuki auttaa ratkaisemaan nämä ongelmat.

Kerrannaisvaikutukset ja kenttätason vaikutukset ovat paljon suuremmat kuin mitä voitaisiin saavuttaa yksittäisissä jäsenvaltioissa toteutetuilla investointialoiteilla. Ehdotus tukisi EU:n teollisuuspolitiikkaa ja edistäisi jäsenvaltioiden yhteisiä toimia teknologisen ja strategisen riippumattomuuden saavuttamiseksi kokoamalla investointeja yhteen. Unionin sisämarkkinat lisäävät houkuttelevuutta sijoittajien näkökulmasta ja hajauttavat riskejä paremmin eri aloille ja eri maantieteellisille alueille.

InvestEU-ohjelma vaikuttaa EU:n politiikan painopisteitä tukeviin investointeihin ja rahoituksen saantiin puuttumalla EU:n laajuisiin markkinoiden toimintahäiriöihin ja investointivajeisiin. Se tukee myös sellaisten innovatiivisten rahoitustuotteiden suunnittelua, kehittämistä ja EU:n laajuista markkinatausta, joilla voidaan puuttua uusiin tai monimutkaisiin markkinoiden toimintahäiriöihin ja investointivajeisiin, sekä järjestelmiä, joilla niitä levitetään.

Vapaaehtoinen jäsenvaltio-osio antaisi mahdollisuuden puuttua maakohtaisiin markkinoiden toimintapuutteisiin ja investointivajeisiin samalla, kun hyödynnetään keskustasolla suunniteltuja rahoitustuotteita ja varmistetaan resurssien tehokkaampi maantieteellinen käyttö silloin, kun se on perusteltua. Se antaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden hyödyntää omaa osuuttaan EAKR:n, ESR+:n, koheesiorahaston, EMKR:n ja maaseuturahaston varoista InvestEU-rahaston kautta.

Ehdotettu rakenne, jossa jokaisessa politiikkaikkunassa on kaksi osiota, mahdollistaa toissijaisuusperiaatteen tehokkaan soveltamisen. Lisäksi kunkin ikkunan kahdessa osiossa sovelletaan samoja InvestEU-rahaston sääntöjä, joten EU:n eri rahoituslähteiden käyttö on selkeämpää ja yksinkertaisempaa.

- **Suhteellisuusperiaate**

Kestävyyttä, kilpailukykyä, osallistavaa kasvua, strategista riippumattomuutta ja palautumiskykyä koskevat EU:n pitkän aikavälin tavoitteet edellyttävät merkittäviä

investointeja eri politiikan aloilla. Tämä koskee muun muassa uusia malleja, jotka liittyvät liikkuvuuteen, uusiutuvaan energiaan, energiatehokkuuteen, luontopääomaan, innovointiin, digitalisaatioon, osaamiseen, sosiaaliseen infrastruktuuriin, kiertotalouteen, ilmastotoimiin, valtameriin, pienten yritysten perustamiseen ja kasvuun sekä unionin strategiseen riippumattomuuteen ja selviytymiskykyyn.

Uusia toimia tarvitaan, jotta voidaan puuttua markkinoiden jatkuvaan pirstaloitumiseen ja yksityisten sijoittajien riskihaluttomuudesta johtuviin markkinoiden toimintapuutteisiin, julkisen sektorin rahoituskapasiteetin rajallisuuteen ja investointiympäristön rakenteelliseen tehottomuuteen. Jäsenvaltiot eivät voi poistaa näitä investointivajeita riittävällä tavalla yksinään.

EU:n tason toimilla varmistetaan, että resurssien kriittinen massa voidaan vivuttaa sijoitusten vaikutuksen maksimoimiseksi kentällä. Ehdotuksella ei korvata jäsenvaltioiden investointeja, vaan päinvastoin sillä täydennetään tällaisia investointeja keskittymällä erityisesti sellaisten hankkeiden tukemiseen, jotka tuottavat EU:n lisäarvoa. Lisäksi EU:n osallistuminen tarjoaa mittakaavaetuja innovatiivisten rahoitusvälineiden käytössä, koska sen avulla lisätään yksityisiä sijoituksia kaikkialla unionissa ja varmistetaan, että EU:n toimielinten asiantuntemusta hyödynnetään tässä yhteydessä parhaalla mahdollisella tavalla. EU:n tason toimet tarjoavat pääsyn myös entistä useammanlaisiin eurooppalaisiin hankkeisiin ja toimivat näin yksityisten sijoitusten katalyyttinä. Lisäksi niiden avulla voidaan kehittää innovatiivisia rahoitusratkaisuja, joita voidaan laajentaa tai toistaa tarvittaessa kaikissa jäsenvaltioissa.

EU:n tason toimet ovat myös ainoa keino vastata tuloksellisesti investointitarpeisiin, jotka liittyvät EU:n laajuisiin politiikkatavoitteisiin. Lisäksi jäljellä olevien investointivajeiden korjaaminen ohjelmakaudella 2021–2027 edellyttää edelleen rakenneuudistuksia ja sääntely-ympäristön parantamista.

Ehdotuksen tarkoituksena on tukea strategisesti tärkeitä yrityksiä, arvoketjuja ja ekosysteemejä ja reagoida covid-19-pandemian paljastamiin haavoittuvuuksiin. Yksityisten varojen mobilisointi investointien ja elpymisen tukemiseen yhdessä julkisten varojen kanssa hyödyntää talousarviovarojen vipuvaikutusta.

Ehdotuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotuksen tarkoituksena on luoda yksi ainoa väline, joka tarjoaa EU:n talousarviotakuun, jolla tuetaan toteutuskumppaneiden rahoitus- ja investointitoimia vaikutustenarvioinnin päätelmien mukaisesti. Tarkoituksena on hyödyntää ESIR-rahaston ja aiempien rahoitusvälineiden menestystä ottaen samalla huomioon kokemukset, joita on saatu muun muassa hajanaisuuden ja mahdollisten päällekkäisyyksien välttämistä. Sen vuoksi ehdotetaan asetusta.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ehdotus perustuu aiempien rahoitusvälineiden ja ESIR-rahaston arvioinnista saatuihin kokemuksiin. Esimerkiksi ESIR-rahastosta⁶ laadittiin vuonna 2018 riippumaton arviointi niiden monien muiden arviointien lisäksi, jotka siitä on sen perustamisen jälkeen laadittu:

⁶ SWD(2018) 316 final.

- komission arviointi EU:n takauksen käytöstä ja takuurahaston toiminnasta⁷ sekä siihen liitetty tilintarkastustuomioistuimen lausunto⁸;
- EIP:n arviointi ESIR-rahaston toiminnasta⁹ (lokakuu 2016) ja
- riippumaton ulkoinen arviointi ESIR-asetuksen soveltamisesta¹⁰ (marraskuu 2016).

Näiden arviointien tärkeimmät havainnot esitetään tiivistetysti komission tiedonannossa Euroopan investointiohjelmasta (COM(2016) 764)¹¹.

Kaikissa arvioinneissa todettiin EU:n takuun osoittautuneen hyödylliseksi ja mahdollistavan sen, että EIP voi toteuttaa riskialttiimpia toimia ja ottaa käyttöön suurempiriskisiä tuotteita tukeakseen useammanlaisia tuensajia. ESIR-rahasto on osoittautunut hyödylliseksi myös yksityisen pääoman saamisessa liikkeelle. Hallinnon osalta vuoden 2018 riippumattomassa arvioinnissa kiinnitettiin huomiota investointikomitean merkitykseen järjestelmän uskottavuuden, sen päätösten avoimuuden ja tulostaulun laadun kannalta. Tulostaulun arvioitiin olevan hyödyllinen väline, joka mahdollistaa johdonmukaisen lähestymistavan hankkeiden esittelyyn ja arviointia koskevien päätelmien tiivistämiseen.

Sopimuksin vahvistettujen toimien perusteella ESIR-rahasto sai vuoden 2019 loppuun mennessä liikkeelle 401 miljardin euron investoinnit, mikä on 80 prosenttia tavoitteesta. Hyväksytyjen toimien osalta määrä oli tuolloin 458 miljardia euroa eli 92 prosenttia tavoitteesta. Hyväksytyjen toimien kautta liikkeelle saadut investoinnit saavuttivat 315 miljardin euron tavoitteen vuoden 2018 puoliväliin mennessä. Odotettavissa on, että 500 miljardin euron tavoite saavutetaan.

Arvioinneissa on havaittu jonkin verran keskittymistä niihin jäsenvaltioihin, joissa on hyvät institutionaaliset valmiudet. Jos liikkeelle saadut investoinnit kuitenkin suhteutetaan jäsenvaltioiden bruttokansantuotteeseen, keskittyminen ei ole lainkaan niin selkeää. Maantieteellisen tasapainon parantamiseksi ESIR 2.0 -rahasto on kuitenkin vahvistanut Euroopan investointineuvontakeskuksen merkitystä.

ESIR-rahaston todellinen kerrannaisvaikutus on 31. joulukuuta 2019 lähtien suurin piirtein sen suuruinen kuin alun perin arvioitiin – vuoden 2019 loppuun mennessä saavutettiin kokonaiskerroin 15,66, kun investointikauden loppuun asetettu tavoite on 15. ESIR-rahasto on saanut myös yksityisiä investointeja tehokkaasti liikkeelle. Noin 69 prosenttia liikkeelle saaduista investoinneista on yksityisellä sektorilla.

Käytettävissä oleva EU:n takuu on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi lisätä huomattavasti Euroopan investointipankin riskialttiimpien toimien volyymia. EU:n takuu esimerkiksi sitoo vähemmän talousarviovaroja kuin rahoitusvälineet, sillä se edellyttää järkevää mutta vähäistä rahoitusta verrattuna rahoitussitoumusten tasoon. Takuun myötä syntyy ehdollinen velka, ja sen odotetaan synnyttävän mittakaavaetuja, jolloin jokaista käytettyä euroa kohden saadaan liikkeelle enemmän investointeja. Vuoden 2018 riippumattoman arvioinnin yhteydessä analysoitu näyttö osoitti selvästi myös sen, että ESIR-rahastoon kuuluva EU:n takuu oli kooltaan tarkoituksenmukainen. Arvioinnissa todettiin myös, että ESIR-rahaston rahoitustavoitteen mallintamisessa käytetty lähestymistapa on pitkälti asianmukainen ja alan normeja vastaava. Siinä kuitenkin tehtiin joitakin kehitysehdotuksia.

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016SC0297&from=EN>

⁸ https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS1611_11/OP16_02_FI.pdf

⁹ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/evaluation-of-the-functioning-of-the-efsi.htm>

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/publications/independent-evaluation-investment-plan_en

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0764&rid=1>

Talousarviotakuu on myös osoittautunut EU:n talousarvion kannalta kustannustehokkaammaksi, sillä se vähentää toteutuskumppanille maksettavia hallinnointipalkkioita. ESIR-rahaston tapauksessa EU saa korvauksen jopa infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan kautta annetusta EU:n takuusta.

Vuonna 2016 laaditussa riippumattomassa arvioinnissa korostettiin tarvetta määritellä täydentävyyden käsite paremmin ja selventää sitä. Näin ollen ESIR 2.0 -asetuksessa on useita toimenpiteitä, jotka selventävät käsitettä ja perusteita ja joiden ansiosta prosessi on läpinäkyvämpi.

Vuoden 2018 riippumattomassa arvioinnissa voitiin arvioida ainoastaan ESIR-rahaston puitteissa hyväksytyjä toimia, joten siinä ei voitu testata uusia ESIR 2.0 -toimenpiteitä. Arvioinnissa vahvistui tarve selkiyttää edelleen täydentävyyden käsitettä ja optimaalista heikompien investointitilanteiden määritelmää. Erityisesti siinä todettiin, että ESIR-toimille on ominaista suurempi riskitaso verrattuna Euroopan investointipankin vakio toimiin (muihin kuin ESIR-toimiin), kuten ESIR-asetuksessa edellytetään. Eri kyselyissä ja haastatteluissa on kuitenkin käynyt ilmi, että ESIR-rahaston infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunassa on saattanut tapahtua jonkin verran yksityisten sijoitusten syrjäyttämistä. Niissä todettiin, että tällaisen tilanteen syntyminen InvestEU-ohjelmassa olisi tärkeää välttää.

Vuonna 2018 toteutetussa riippumattomassa arvioinnissa korostettiin myös, että uusien sijoittajien houkuttelevuus, uusien tuotteiden ja rahoitusmallien esittely ja markkinatästä samoin kuin se, että rahoituspalvelujen tarjoajat tukevat ja ottavat käyttöön tiukempia toimintanormeja, tuottaa muutakin kuin taloudellista lisäarvoa.

EIP:n vuonna 2016 tekemässä arvioinnissa ja vuonna 2018 tehdyssä riippumattomassa arvioinnissa vahvistettiin, että ESIR-rahastosta aiheutui alussa häiriöitä muille EU:n tason rahoitusvälineille, koska siitä tarjottiin samankaltaisia rahoitustuotteita, joita ovat esimerkiksi Verkkojen Eurooppa -välineeseen sisältyvä velkainstrumentti ja osa InnovFinista. Ongelmat ratkaistiin osittain kohdentamalla olemassa olevat välineet uudelleen uusiin markkinasegmentteihin.

InvestEU-rahastoa koskeva ehdotus perustuu myös siihen, mitä on opittu aikaisempien, kahdelle vuosikymmenelle ulottuneiden rahoitusvälineiden (Verkkojen Eurooppa -väline, Horisontti 2020, COSME jne.) sekä aikaisemmissa rahoituskehyksissä käynnistettyjen välineiden, kuten kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelman, arvioinneista. Yleisesti ottaen nämä arvoinnit vahvistavat, että Euroopassa on edelleen investointivajeita EU:n rahoitusvälineiden kattamilla sektoreilla ja politiikan aloilla ja että EU:n tason investointituki on edelleen tarkoituksenmukaista ja tarpeellista EU:n politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi. Arvioinneissa kuitenkin korostetaan myös, että EU:n tason eri rahoitusvälineiden ja muiden EU:n aloitteiden välistä johdonmukaisuutta olisi lujitettava ja synergiaa kansallisten ja alueellisten aloitteiden kanssa hyödynnettävä paremmin. Niissä myös painotetaan, että nykyisissä välineissä on päällekkäisyyksiä. Arviointien mukaan investointitukivälineiden koordinoitua ja suunnittelua on parannettava mahdollisten päällekkäisyyksien minimoimiseksi. Toimien laajentaminen on luonut tarpeen lujittaa toimien yleistä koordinoitua koskevia mekanismeja siten, että vältetään tarpeetonta byrokratian lisääntymistä ja saavutetaan suurempia synergiaetuja.

COSME-välineillä tuetaan pk-yrityksiä, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä unionin tulevan kilpailukyvyyn kannalta. Välineiden arvioinneista käy ilmi, että niiden vahvana lähtökohtana on markkinoiden toimintapuutteisiin puuttuminen ja pk-yritysten rahoituksen saantiin liittyvät rajoitteet. Etenkin startup-yritykset, pienemmät pk-yritykset ja ne yritykset, joilla ei ole riittävästi vakuuksia, kohtaavat kaikkialla EU:ssa sitkeitä ja rakenteellisia velkarahoitukseen liittyviä markkinavajeita. Tilintarkastustuomioistuin on todennut erityiskertomuksessaan, että

pk-yritysten takausjärjestelmällä on ollut myönteinen vaikutus tuettujen pk-yritysten kasvuun. Tilintarkastustuomioistuimen suositusten mukaisesti on tarpeen kohdistaa toimet paremmin edunsaajiin ja parantaa koordinoitua kansallisten järjestelmien kanssa.¹²

Arvioinnit osoittavat erityisesti Horisontti 2020 -ohjelmaan perustuvien InnovFin-rahoitusvälineiden osalta, että rahoituksen saatavuus on edelleen keskeinen kysymys Euroopan innovointisuorituskyvyn parantamisen kannalta. Niissä vahvistetaan, että InnovFin-rahoitusvälineet ovat toimineet hyvin, kun otetaan huomioon riskirahoituksen kasvava kysyntä tutkimuksen ja innovoinnin alalla. Lisäksi Euroopan investointipankkiryhmä on voinut niiden ansiosta kattaa uusia riskialttiimpia segmenttejä. Jälleen kuitenkin korostetaan tarvetta lujittaa synergioita muiden EU:n rahoitusohjelmien kanssa sekä tarvetta poistaa jäljellä olevat esteet, jotta innovatiivisia yrityksiä voidaan auttaa kasvussa aloittelevasta yrityksestä laajentuvaksi yritykseksi. Lisäksi todetaan, että vain suhteellisen pieni määrä Horisontti 2020 -ohjelman puitteissa avustuksia saavista yrityksistä on hyötynyt Horisontti 2020 -ohjelman rahoitusvälineistä, mikä saattaa haitata innovatiivisten yritysten kasvua.

InvestEU-rahastossa hyödynnetään näitä kokemuksia, ja se kohdennetaan tutkimus- ja innovointialan rahoituksen saajiin (myös innovatiivisiin pk- ja midcap-yrityksiin), jotta niille tarjottaisiin paremmat mahdollisuudet saada rahoitusta kaikissa kehitysvaiheissaan. Rahasto hyödyntää avustusten ja markkinalähtöisen rahoituksen yhteisvaikutuksia helpottamalla rahoitusmuotojen yhdistämistä. Lisäksi takausjärjestelmää koskevassa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa suositeltiin, että toimet kohdennettaisiin paremmin tuensaajiin innovatiivisemmissa yrityksissä. InvestEU kokoo yhteen asiantuntemusta ja resursseja ja keskittää näin tukea yhä enemmän yrityksiin, jotka harjoittavat riskialttiimpaa innovointitoimintaa.

Sosiaalialalla ja työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevan EaSI-ohjelman puitteissa on saatu empiiristä näyttöä siitä, että unionissa tehdään hälyttävän vähän investointeja sosiaaliseen infrastruktuuriin, yhteiskunnallisiin yrityksiin, jotka valmistavat tuotteita (aineelliset hyödykkeet), sekä sosiaalipalveluihin, ideoihin ja ihmisiin (aineettomat hyödykkeet). Tällaiset investoinnit ovat kuitenkin ratkaisevan tärkeitä, jotta jäsenvaltiot voivat kehittyä oikeudenmukaisiksi, osallistaviksi ja osaamiseen perustuviksi yhteiskunniksi.

Mikrorahoitus ja yhteiskunnalliset yritykset ovat Euroopassa vielä uudehkoja ilmiöitä ja osa kehittyviä markkinoita, jotka eivät ole vielä täysin valmiit. Kuten vuonna 2017 tehdyssä EaSI-ohjelman väliarvioinnissa korostettiin, EaSI-ohjelman rahoitusvälineistä on tuettu haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä ja mikroyrityksiä sekä helpotettu yhteiskunnallisten yritysten rahoituksen saantia, joten niillä on ollut merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia. Arvioinnissa päädyttiin siihen, että tähän mennessä saavutettujen tulosten osoittaman potentiaalin perusteella on perusteltua jatkaa investointitukea sosiaalialalla. Lisäksi todettiin, että tarvitaan lisäpotkua InvestEU-ohjelman kautta.

InvestEU-ohjelmaa koskevassa vaikutustenarviointiraportissa on yksityiskohtainen tiivistelmä näistä arviointituloksista.

Tammikuussa 2019 Euroopan tilintarkastustuomioistuin julkaisi Euroopan strategisten investointien rahastoa koskevan erityiskertomuksen nro 3/19. Kertomuksessa todettiin, että ESIR-rahasto on kerännyt tehokkaasti rahoitusta huomattavien lisäinvestointien tukemiseksi EU:ssa. Kertomuksessa yksilöitiin myös joitakin parannuskohteita. Useimpiin näistä on jo vastattu ESIR 2.0 -asetuksessa, ja toisiin puututaan InvestEU:ta koskevassa lainsäädäntöehdotuksessa.

¹² <https://www.eca.europa.eu/fi/Pages/DocItem.aspx?did=44174>

Erityisesti InvestEU parantaa eri välineiden täydentävyyttä ja auttaa välttämään päällekkäisyyksiä. Lisäksi InvestEU vahvistaa ja selkeyttää kriteereitä, jotka liittyvät täydentävyyden ja liikkeelle saatujen investointien arviointiin uuden varainhoitoasetuksen ((EU) 2018/1046) vaatimusten mukaisesti.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin suositteli maantieteellisen jakautumisen parantamista, minkä johdosta ESIR-rahaston johtokunta laati vuonna 2019 tutkimuksen, jossa analysoitiin havaitun maantieteellisen jakautumisen perimmäisiä syitä, ja hyväksyi toimenpiteitä maantieteellisen tasapainon parantamiseksi, kuitenkin ESIR-rahaston kysyntälähtöistä luonnetta kunnioittaen.

Toukokuussa 2020 Euroopan tilintarkastustuomioistuin julkaisi Euroopan investointineuvontakeskusta koskevan erityiskertomuksen nro 12/2020. Kertomuksessa todettiin, että investointineuvontakeskus ei ollut vuoden 2018 loppuun mennessä vielä osoittautunut tehokkaaksi välineeksi investointien lisäämisessä. Tarkastusjakson aikana todettiin, että vain muutamalla toimeksiannolla oli ollut merkittävä vaikutus investointeihin soveltuvien hankkeiden tarjontaan ja että useimmat investointineuvontakeskuksen toimeksiannoista liittyivät hankkeen investointisyklin varhaisiin vaiheisiin, joten niillä saattaa olla vaikutuksia vasta pidemmällä aikavälillä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin totesi, että edunsaajat olivat erittäin tyytyväisiä investointineuvontakeskuksen räätälöityihin neuvontapalveluihin ja että useimmat investointineuvontakeskuksen toimeksiannoista koskivat erittäin tärkeitä aloja ja jäsenvaltioita. Euroopan tilintarkastustuomioistuin havaitsi kuitenkin, että investointineuvontakeskus sai käytettävissä oleviin resursseihin verrattuna vain vähän pyyntöjä, jotka johtivat täysimittaisiin neuvontatoimeksiantoihin. Lisäksi tarvittaisiin selkeämpää strategiaa ja parempia menettelyjä investointineuvontakeskuksen toimeksiantojen myötä syntyneiden investointien seuranta varten. Investointineuvontakeskuksen ponnisteluista huolimatta yhteistyö kumppaneiden kanssa maantieteellisen kattavuuden parantamiseksi kehittyi hitaasti oikeudellisen monimutkaisuuden ja kansallisten kehityspankkien ja -laitosten vaihtelevan yhteistyöhalukkuuden ja -kyvyn vuoksi.

InvestEU-neuvontakeskus ottaa laajalti huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen suositukset ja investointineuvontakeskuksesta saadut kokemukset, kun se muun muassa

- kehittää edelleen yhteistyötä kansallisten kehityspankkien ja -laitosten kanssa paikallisen läsnäolon ja neuvontapalvelujen saatavuuden parantamiseksi;
- asettaa painopisteitä ja erityisiä kriteereitä neuvontatuen arvon arvioimiseksi ja suorituskyvyn seurantakehityksen kehittämiseksi;
- tehostaa mahdollisten toimeksiantojen arvon arviointimenettelyjä investointineuvontakeskuksen panoksen maksimoimiseksi;
- arvioi neuvontatarpeita ja todennäköistä kysyntää kohdennetuille neuvontaloitteille ja sellaisten hankkeiden kehittämiseksi, joita voitaisiin tukea InvestEU-rahaston takuulla.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ehdotus on osa pakettia, jolla pyritään torjumaan covid-19-pandemian kielteisiä taloudellisia seurauksia, ja se on kriisitoimenpide. Koska pandemiasta ja eristystoimenpiteistä pahasti kärsineitä eurooppalaisia yrityksiä oli alettava tukea pikaisesti, ei ollut mahdollista järjestää sidosryhmien kuulemisia niistä osatekijöistä, jotka ovat uusia verrattuna komission vuonna 2018 esittämään alkuperäiseen ehdotukseen.

Muiden seikkojen osalta vaikutustenarviointi perustui julkiseen kuulemiseen, joka koski EU:n rahoituksen käyttöä investointien, tutkimuksen ja innovoinnin, pk-yritysten ja sisämarkkinoiden aloilla, ja erityisesti vastauksiin, jotka liittyivät EU:n investointitukeen.¹³

Tässä ehdotuksessa otetaan huomioon julkisen kuulemisen tulokset. Useimmat vastaajat olivat sitä mieltä, että EU:n nykyisellä investointituella ei pystytä riittävässä määrin vastaamaan politiikkahaasteisiin, joita ovat esimerkiksi työttömyyden vähentäminen, sosiaalisten investointien tukeminen, digitaalisen siirtymän helpottaminen, erityisesti pk-yritysten rahoituksen saannin helpottaminen, puhtaan ja terveen ympäristön varmistaminen ja teollisuuden kehittämisen tukeminen.

Vastaajat korostivat EU:n laajuisten haasteiden merkitystä muun muassa tutkimuksen, koulutuksen tukemisen, puhtaan ja terveen ympäristön, vähähiiliseen talouteen ja kiertotalouteen siirtymisen sekä työttömyyden vähentämisen osa-alueilla.

Noin 60 prosenttia strategista infrastruktuuria koskevaan julkiseen kuulemiseen vastanneista oli sitä mieltä, että rahoitusvälineiden käytön vaikeus estää nykyisiä ohjelmia saavuttamasta politiikkatavoitteita.

Valtaosa vastaajista kannatti ehdotettuja toimia, joilla voitaisiin yksinkertaistaa ja vähentää hallinnollista rasitusta. Näitä toimia ovat muun muassa sääntöjen karsiminen, selkeyttäminen ja lyhentäminen, EU:n rahastojen sääntöjen yhdenmukaistaminen sekä vakaan mutta joustavan kehityksen luominen ohjelmakausien välille.

Ehdotuksen tavoitteena on vastata näihin tuloksiin lujittamalla keskittymistä unionin politiikan painopisteisiin InvestEU-rahastosta myönnettävän tuen puitteissa. InvestEU-rahaston yksien sääntöjen pitäisi korjata mahdolliset päällekkäisyydet ja etenkin helpottaa tuen hakemista rahoituksen lopullisten saajien kannalta. InvestEU-rahastolla on myös sisäänrakennettu joustovara, jonka ansiosta sitä voidaan mukauttaa markkinatilanteiden ja -tarpeiden kehitykseen. Myös raportointivaatimuksia on yhdenmukaistettu.

- **Ulkopuoliset asiantuntijat**

Kuten kohdassa ”Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset” selitetään, ehdotuksesta on laadittu ulkopuolinen arviointi¹⁴ Euroopan strategisten investointien rahastosta, Euroopan investointineuvontakeskuksesta ja Euroopan investointihankeportaalista sekä asetusten (EU) N:o 1291/2013 ja (EU) N:o 1316/2013 muuttamisesta – Euroopan strategisten investointien rahasto 25 päivänä kesäkuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/1017¹⁵ 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

¹³ Tämä oli yksi investointeja, tutkimusta ja innovointia, pk-yrityksiä ja sisämarkkinoita koskevan julkisen kuulemisen osioista.

https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-eu-funds-area-investment-research-innovation-smes-and-single-market_fi

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/efsi_evaluation_-_final_report.pdf

¹⁵ EUVL L 169, 1.7.2015, s. 1.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotus on osa pakettia, jolla pyritään torjumaan covid-19-pandemian kielteisiä taloudellisia seurauksia, ja se on kriisitoimenpide. Koska pandemiasta ja eristystoimenpiteistä pahasti kärsineitä eurooppalaisia yrityksiä oli alettava tukea pikaisesti, ei ollut mahdollista toteuttaa virallista vaikutustenarviointia niistä osatekijöistä, jotka ovat uusia verrattuna komission vuonna 2018 esittämään alkuperäiseen ehdotukseen.

Muiden seikkojen osalta vaikutustenarvioinnissa¹⁶, joka esitettiin komission vuonna 2018 esittämän alkuperäisen ehdotuksen yhteydessä, tarkastellaan yksityiskohtaisesti seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen keskeisiä haasteita, erityisesti investointivajeita ja optimaalista heikompia investointitilanteita eri politiikan aloilla, joita ovat esimerkiksi tutkimus ja innovointi, kestävä infrastruktuuri, pk-yritysten rahoitus sekä sosiaaliset investoinnit. Siinä analysoidaan ja selitetään ehdotetun InvestEU-rahaston rakennetta, hallintoa, tavoitteita, toimia, rahoitustuotteita ja rahoituksen lopullisia saajia koskevia valintoja. Tilanteen mukaan vaikutustenarvioinnissa kuvaillaan vaihtoehtoisia ratkaisuja, joita on harkittu, ja selitetään ehdotettujen valintojen perustelut. Tämä koskee erityisesti logiikkaa, joka on yhden ja ainoan investointitukivälineen perustamisen, toteutusmekanismien ja toteutuskumppaneiden sekä ehdotetun hallintorakenteen taustalla.

Vaikutustenarvioinnissa korostetaan, että nykyisistä EU:n rahoitusvälineistä ja ESIR-talousarviotakuusta saadut kokemukset osoittavat, että EU:n investointitukivälineitä on tarpeen yksinkertaistaa, virtaviivaistaa ja koordinoida paremmin seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen aikana. ESIR-rahastosta saadut kokemukset ovat tuoneet esiin myös merkittäviä hyötyjä ja tehokkuusetuja, joita syntyy, jos on mahdollista käyttää talousarviotakuuta perinteisten rahoitusvälineiden sijasta.

Vaikutustenarvioinnissa yksilöidään seuraavat InvestEU-rahaston keskeiset ominaisuudet:

- Vain yksi rakenne, josta tiedotetaan suoraan rahoituksenvälittäjille, hankkeiden toteuttajille ja rahoituksen lopullisille saajille, jotka etsivät rahoitusta.
- Vipuvaikutuksen kasvattaminen ja talousarviovarojen käytön tehostaminen käyttämällä yhtä ja ainoaa talousarviotakuuta, jolla tuetaan erilaisia rahoitustuotteita, joilla vastataan monenlaisten riskien kokonaisuuteen. Tästä syntyy tehokkuusetuja verrattuna siihen, että käytettäisiin erilaisia rahoitusvälineitä tai erillisiä talousarviotakuuta, joilla vastataan vain tiettyihin riskeihin, sillä yhden yhteisen talousarviotakuun rahoitusaste on matalampi, mutta se tarjoaa kuitenkin samantasoista suojaa.
- EU:n tärkeimpien politiikkatavoitteiden saavuttamista tukeva yksinkertaistettu ja kohdennettu investointitukivälineiden tarjonta. Tällainen tarjonta mahdollistaisi myös avustusten, EU:n eri ohjelmista ja EIP:n tavanomaisesta lainanannosta saadun rahoituksen ja yksityisen rahoituksen yhdistämisen.
- Kyky toteuttaa erityisiin markkinoiden toimintapuutteisiin kohdistettuja alakohtaisia välineitä (esim. ympäristöystävällinen merenkulku, energia-alan demonstraatiohankkeet, luontopääoma).
- Joustavuustoimenpiteet, joiden ansiosta InvestEU-rahasto pystyy reagoimaan nopeasti markkinoiden muutoksiin ja politiikan painopisteiden muuttumiseen.

¹⁶ SWD(2018) 314 final.

- Yhdennetty hallinto- ja toteutus rakenne, joka parantaa sisäistä koordinoitua ja lujittaa komission asemaa suhteessa toteutuskumppaneihin. Tämä myös lisää hallinnon kustannustehokkuutta, auttaisi välttämään päällekkäisyyksiä ja lisää näkyvyyttä suhteessa sijoittajiin.
- Yksinkertaistetut raportointi-, seuranta- ja valvontavaatimukset. Yksien puitteiden ansiosta InvestEU-rahastossa on yhdennetyt ja yksinkertaistetut seuranta- ja raportointisäännöt.
- Parempi täydentävyys keskitetysti hallinnoitujen ja yhteistyössä hallinnoitujen ohjelmien välillä. Tähän sisältyy jäsenvaltioiden mahdollisuus ohjata yhteistyöhön perustuvan hallinnon piiriin kuuluvia määrärahoja InvestEU-rahaston (jäsenvaltio-osion) kautta.
- InvestEU-neuvontakeskuksen liittäminen InvestEU-rahastoon rahoituskelpoisen hankejatkumon kehittämiseksi ja toteuttamiseksi.

InvestEU-rahastosta rahoitettavat toimet toteutetaan erilaisilla rahoitustuotteilla, joilla vastataan erilaisiin riskeihin, jotka itsessään edellyttäisivät korkeaa, keskitasoista tai matalaa rahoitusastetta tarjotun takuun kattavuuden ja tuettavien toimien tyypistä riippuen. Komissio ohjaa ja seuraa eri tuotteiden käyttöä ja niihin liittyviä riskejä varmistaakseen, että kokonaissalkku on yhteensopiva ehdotuksessa määritellyn rahoitusasteen kanssa.

Sääntelyntarkastelulautakunta antoi vaikutustenarvioinnista myönteisen lausunnon varauksin 27. huhtikuuta 2018.¹⁷ Esiin tuotuja kysymyksiä käsitellään vaikutustenarviointia koskevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa¹⁸. Raportissa selitetään nyt paremmin päällekkäisyydet ESIR-rahaston ja keskitetysti hallinnoitujen rahoitusvälineiden välillä. Siinä selvennetään myös, miten mahdolliset päällekkäisyydet vältetään InvestEU-rahastossa. Lisäksi siinä selvitetään yksityiskohtaisemmin ehdotetun hallintorakenteen valintaa sekä eri elinten roolia. Siinä muun muassa verrataan ESIR-rahastossa ja rahoitusvälineissä tällä hetkellä käytössä olevia hallinnointijärjestelyjä InvestEU-rahastoon ehdotettuihin järjestelyihin. Lisäksi esitetään lisäselvityksiä ennakoitua riskitasoa ja rahoitusastetta koskevista oletuksista ja selitetään tarkemmin hallintorakenteeseen sisältyvää riskinarviointia.

• **Yksinkertaistaminen**

Optimaalista heikompiin investointitilanteisiin puututaan tällä hetkellä EU:n rahoitusvälineistä muodostuvan epäyhtenäisen ja hajanaisen salkun ja ESIR-rahaston kautta. Tämä tilanne on rahoituksen välittäjien ja rahoituksen lopullisten saajien kannalta monimutkainen, sillä tukikelpoisuus- ja raportointisäännöt poikkeavat toisistaan eri välineissä.

InvestEU-rahaston tavoitteena on yksinkertaistaa EU:n investointitukea luomalla yhtenäinen kehys, joka auttaa vähentämään monimutkaisuutta. Koska sopimusten määrä vähenee yksien sääntöjen myötä, InvestEU-rahasto yksinkertaistaa EU:n tuen saantia rahoituksen lopullisten saajien kannalta sekä investointitukivälineiden ohjausta ja hallinnointia.

Koska InvestEU-rahasto kattaa kaikki investointitukipolitiikan tarpeet, se mahdollistaa lisäksi raportointivaatimusten ja tulosindikaattoreiden yksinkertaistamisen ja yhdenmukaistamisen.

• **Perusoikeudet**

Ehdotuksella ei ole vaikutusta perusoikeuksiin.

¹⁷ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/2/2018/EN/SEC-2018-293-1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

¹⁸ SWD(2018) 314 final.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

EU:n talousarviosta Euroopan elpymissuunnitelman moottorina ja vuosia 2021–2027 koskevasta lujitetusta monivuotisesta rahoituskehiksestä annetun komission tiedonannon¹⁹ mukaisesti InvestEU-ohjelman talousarviokehys (maksusitoumusmäärärahat käypinä hintoina) on 33 524 733 000 euroa, josta 724 733 000 euroa on tarkoitettu hankekehitystukeen ja muihin liitännäistoimenpiteisiin. Kokonaisrahoitus on 33 800 000 000 euroa, josta 1 000 000 000 euroa katetaan nykyisiin rahoitusvälineisiin ja ESIR-rahastoon liittyvillä tuloilla, palautuksilla ja takaisinperityillä varoilla. Myös InvestEU-rahastosta saaduilla tuloilla ja takaisinperityillä varoilla osallistutaan rahoitukseen. Edellä mainitusta yleisestä talousarviokehiksestä myönnetään 33 000 440 000 euroa Euroopan unionin elpymisvälineen kautta uudessa omia varoja koskevassa päätöksessä säädetyn valtuutuksen perusteella.

Unionin osallistumiseen EIR:n mahdolliseen tulevaan pääoman lisäämiseen (yhdellä tai useammalla kierroksella) on varattava vuosia 2021–2027 koskevassa monivuotisessa rahoituskehiksessä enintään 900 000 000 euron määrärahat. Tämä liittyy unionin osuuteen maksetusta pääoman korotuksen osasta. Unionin olisi voitava säilyttää kokonaisosuutensa EIR:n pääomasta rahoitusvaikutukset asianmukaisesti huomioon ottaen.

Tähän ehdotukseen sisältyy rahoitus selvitys, jossa on lisää talousarviotietoja.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

InvestEU-rahaston (EU:n takuu) toteuttamisessa käytetään välillistä hallinnointia. Komissio tekee tarvittavat takuusopimukset toteutuskumppaneiden kanssa. InvestEU-neuvontakeskuksen toteuttamisessa käytetään välillistä tai suoraa hallinnointia avun luonteesta riippuen. InvestEU-portaali toteutetaan käyttäen lähinnä suoraa hallinnointia.

InvestEU-ohjelman vaikutusta tarkastellaan arvioinneilla. Arvioinnit tehdään 13. huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen²⁰ 22 ja 23 kohdan mukaisesti. Sopimuksessa kolme toimielintä vahvisti, että lainsäädännön ja politiikan arvioinnin olisi oltava pohjana jatkotoimia koskevien vaihtoehtojen vaikutusten arvioinnille. Arviointi tehdään InvestEU-ohjelman indikaattorien/tavoitteiden perusteella, ja se koskee InvestEU-ohjelman vaikutuksia. Lisäksi tehdään yksityiskohtainen analyysi siitä, missä määrin InvestEU-ohjelmaa voidaan pitää asiaankuuluvana, vaikuttavana ja tehokkaana, missä määrin se tuo EU:n lisäarvoa ja missä määrin se on johdonmukainen muiden EU:n politiikkojen kanssa. Arviointeihin sisältyy kokemuksesta tietoa puutteiden/ongelmien tai toimien tai niiden tulosten parantamispotentiaalin havaitsemiseksi sekä niiden hyödyntämisen/vaikutusten maksimoimiseksi. Tuloksellisuuden seurannassa käytetään ehdotuksessa vahvistettuja indikaattoreita. Näiden keskeisten indikaattoreiden lisäksi investointisuuntaviivoihin tai takuusopimukseen sisällytetään yksityiskohtaisempia indikaattoreita käytettävien erityisten rahoitustuotteiden perusteella. InvestEU-neuvontakeskusta ja InvestEU-portaalia varten kehitetään myös omia indikaattoreita.

Toteutuskumppaneilta edellytetään yhdenmukaista raportointia varainhoitoasetuksen mukaisesti.

¹⁹ COM(2020) 442 final.

²⁰ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehty toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1).

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

I luku – Yleiset säännökset

Yleisissä säännöksissä säädetään InvestEU-ohjelman yleisistä ja erityisistä tavoitteista, jotka otetaan myöhemmin huomioon politiikkaikkunoissa.

EU:n takuulla InvestEU-rahaston puitteissa tuettujen rahoitus- ja investointitoimien on edistettävä i) unionin kilpailukykyä, mukaan lukien tutkimusta, innovointia ja digitalisaatiota; ii) unionin talouden kasvua ja työllisyyttä, sen kestävyyttä sekä sen ympäristö- ja ilmastouluuttavuutta, joka myötävaikuttaa kestävä kehityksen tavoitteiden ja Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteiden saavuttamiseen sekä korkealaatuisten työpaikkojen luomiseen; iii) unionin sosiaalista palautumiskykyä, osallistavuutta ja innovatiivisuutta; iv) tieteen ja teknologian kehityksen sekä kulttuurin ja koulutuksen edistämistä; v) unionin pääomamarkkinoiden yhdistymistä ja sisämarkkinoiden vahvistumista, mukaan lukien ratkaisut, joilla puututaan unionin pääomamarkkinoiden hajanaisuuteen, monipuolistetaan unionin yritysten rahoituslähteitä ja edistetään kestävä rahoitusta; vi) taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden edistämistä kriisin jälkeisen epäsymmetrisen elpymisen torjumiseksi; tai vii) unionin talouden elpymistä covid-19-pandemian aiheuttaman kriisin jälkeen, sen monesti useisiin jäsenvaltioihin ja alueisiin vaikuttavien strategisten arvoketjujen ylläpitämistä ja vahvistamista sekä unionille strategisesti tärkeän toiminnan ylläpitämistä ja lujittamista kriittisen infrastruktuurin, teknologian ja yritysten ja kuluttajien tarvitsemien hyödykkeiden osalta.

EU:n takuun ehdotetaan olevan suuruudeltaan 75 153 850 000 euroa ja rahoitusasteeltaan 45 prosenttia, joten rahoitukseen tarvitaan 33 800 000 000 euroa (molemmat määrät käypinä hintoina). EU:n takuun alustava jakautuminen politiikkaikkunoiden välillä esitetään liitteessä I. Strategisten eurooppalaisten investointien ikkunalla on kuitenkin omat EU:n takuun määrärahat, jotka voivat olla enintään 31 153 850 000 euroa. Rahoituksen suuruus perustuu suunniteltujen rahoitustuotteiden tyyppiin ja salkkujen riskialttiuteen, ja siinä otetaan huomioon ESIR-rahastosta ja aikaisemmista rahoitusvälineistä saadut kokemukset.

InvestEU-neuvontakeskuksen, InvestEU-portaalin ja liitännäistoimenpiteiden kokonaismäärärahojen ehdotetaan olevan 724 733 000 euroa (käypinä hintoina). Määrärahojen suuruus on suhteutettu EU:n takuun määrään, jotta voidaan sujuvoittaa käytettävissä olevan rahoituksen käyttöönottoa tarjoamalla asianmukaista neuvontaa muun muassa hankkeiden toteuttajille.

Tarkoituksena on myös, että kolmannet maat voisivat osallistua InvestEU-rahaston muiden kuin strategisten eurooppalaisten investointien politiikkaikkunoiden rahoitustuotteisiin suorittamalla oman rahoitusosuutensa käteisellä. Näin halutaan erityisesti mahdollistaa nykyisten järjestelyjen jatkaminen perustelluissa tapauksissa esimerkiksi tutkimuksen alalla tai ennakoida liittymisprosesseihin liittyviä tukimahdollisuuksia. Myös jäsenvaltiot, jotka haluavat käyttää osan yhteistyössä hallinnoiduista varoistaan InvestEU-rahaston kautta, voivat suorittaa rahoitusosuuden. Nämä määrät lisätään 75 153 850 000 euron (käypinä hintoina) suuruiseen EU:n takuuseen.

II luku – InvestEU-rahasto

Tässä luvussa yksilöidään InvestEU-rahaston viisi politiikkaikkunaa: i) kestävä infrastruktuuri; ii) tutkimus, innovointi ja digitalisaatio; iii) pk-yritykset; iv) sosiaaliset investoinnit ja osaaminen; ja v) strategiset eurooppalaiset investoinnit. Siinä myös kuvaillaan yksityiskohtaisesti niiden soveltamisalaa.

Lisäksi siinä määritellään EU:n takuun kaksi osiota: i) EU-osio ja ii) jäsenvaltio-osio, jossa on oma osio kullekin jäsenvaltiolle, joka päättää siirtää osan yhteistyössä hallinnoiduista varoistaan InvestEU-rahastoon.

Jäsenvaltio-osiota koskevissa erityissäännöissä määrätään komission ja asianomaisen jäsenvaltion välisestä rahoitusosuussopimuksesta ja määritellään rahoitusosuuden tärkeimmät osatekijät, kuten koko, rahoitusaste ja ehdollinen velka. Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa ja muissa asiaa koskevissa säädöksissä vahvistetaan tarvittavat valtuutussäännökset. Kun siirto InvestEU-rahastoon tehdään, jäsenvaltio-osion toteuttamisessa noudatetaan InvestEU-rahaston sääntöjä. Komissio valitsee toteutuskumppanin jäsenvaltion ehdotuksen perusteella ja allekirjoittaa takuusopimuksen kyseisen jäsenvaltion kanssa.

Komission ehdotuksessa vuosia 2021–2027 koskevaksi monivuotiseksi rahoituskehikseksi asetetaan aiempaa kunnianhimoisempi ilmastotoimien valtavirtaistamisen tavoitetaso. Tavoitteena on, että kaikissa EU:n ohjelmissa vähintään 25 prosenttia EU:n menoista edistää ilmastotavoitteiden saavuttamista. InvestEU-ohjelman vaikutusta tämän kokonaistavoitteen saavuttamiseen seurataan EU:n ilmastotunnusmerkkijärjestelmän avulla. Sellaisille kestävän infrastruktuurin ikkunan alaisille investoinneille, jotka täyttävät unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteet, on asetettu vähintään 60 prosentin erillinen kunnianhimoinen tavoite. Komissio ilmoittaa asiaa koskevat tiedot vuosittain vuosittaisen talousarvioesityksen yhteydessä.

Tukeakseen InvestEU-ohjelman koko potentiaalin hyödyntämistä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa komissio pyrkii määrittelemään tämän kannalta olennaisia toimia InvestEU-ohjelman valmistelu-, toteutus-, uudelleentarkastelu- ja arviointivaiheissa.

III luku – Komission ja Euroopan investointipankkiryhmän kumppanuus

Komissio ja Euroopan investointipankkiryhmä ovat perustaneet kumppanuuden. Se toteuttaa 75 prosenttia EU:n takuusta, minkä lisäksi se kattaa tietyt neuvontatehtävät, jotka liittyvät takuusopimusten pankkitoimintaa koskeviin näkökohtiin, erityisesti niihin, jotka liittyvät rahoitusriskiin ja salkun riskinhallintaan. Myös Euroopan investointipankkiryhmällä on keskeinen rooli InvestEU-neuvontakeskuksen neuvontatuen toteuttamisessa. Lisäksi se neuvoo komissiota ja toteuttaa keskukseen liittyviä operatiivisia tehtäviä.

Euroopan investointipankkiryhmä toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet ja varotoimet eturistiriitojen välttämiseksi muiden toteutuskumppaneiden kanssa niiden tehtävien yhteydessä, joita se suorittaa komissiolle kumppanuuden puitteissa.

IV luku – EU:n takuu

Tässä luvussa vahvistetaan EU:n takuuseen ja sen käyttöönottoon liittyvät säännökset. Ne koskevat muun muassa sitä, että EU:n takuu on luonteeltaan peruuttamaton ja vaadittaessa maksettava. Lisäksi ne koskevat investointikautta sekä tukikelpoisten rahoitus- ja investointitoimien ja tukikelpoisten rahoitustyyppien edellytyksiä. Rahoitus- ja investointitoimiin oikeutetut sektorit määritetään yksityiskohtaisemmin liitteessä II.

Tässä luvussa vahvistetaan myös edellytykset, jotka koskevat toteutuskumppaneita – joiden on muun muassa läpäistävä pilareihin perustuva arviointi varainhoitoasetuksen mukaisesti – ja komission ja toteutuskumppaneiden välisiä takuusopimuksia. EU:n takuusta veloitettavaan korvaukseen liittyvät vaatimukset ja edellytykset, jotka koskevat korvauksen pienentämistä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, sisältyvät myös tähän lukuun.

Toteutuskumppaneita valitessaan komissio tarkastelee niiden kykyä saavuttaa InvestEU-rahaston tavoitteet ja osallistua omilla varoilla, houkutellessa yksityisiä sijoittajia, varmistaa

riittävä maantieteellinen ja alakohtainen kattavuus sekä tarjota uusia ratkaisuja, joilla puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin. Kun otetaan huomioon EIP-ryhmän asema perussopimusten nojalla, sen valmiudet toimia kaikissa jäsenvaltioissa ja nykyisistä rahoitusvälineistä ja ESIR-rahastosta saadut kokemukset, EIP-ryhmän tulisi pysyä etuoikeutettuna toteutuskumppanina EU-osiossa. Se toteuttaa 75 prosenttia EU:n takuusta. Myös kansallisista kehityspankeista tai -laitoksista voi tulla toteutuskumppaneita. Lisäksi toteutuskumppaneina voi olla muita kansainvälisiä rahoituslaitoksia, erityisesti jos ne tarjoavat suhteellisia etuina erityisasiantuntemusta ja -kokemusta tietyissä jäsenvaltioissa. Myös muiden yhteisöjen, jotka täyttävät varainhoitoasetuksessa asetetut vaatimukset, olisi voitava toimia toteutuskumppaneina.

Luvussa esitetään myös EU:n takuun yksityiskohtainen kattavuus sen puitteissa tarjottavan rahoituksen luonteen perusteella.

V luku – Hallinnointi

InvestEU-rahastolla on neuvottelukunta, joka koostuu i) toteutuskumppanien edustajista; ii) jäsenvaltioiden edustajista; iii) Euroopan talous- ja sosiaalikomitean nimittämästä asiantuntijasta; ja iv) alueiden komitean nimittämästä asiantuntijasta. Sen tehtäviin kuuluu neuvoa komissiota ja johtokuntaa sellaisten rahoitustuotteiden suunnittelussa, jotka toteutetaan InvestEU-rahaston kautta, ja antaa markkinakehitystä, markkinoiden toimintapuutteita ja optimaalista heikompia investointitilanteita sekä markkinatilanteita koskevia neuvoja. Lisäksi se vaihtaa näkemyksiä markkinoiden kehityksestä ja jakaa parhaita käytäntöjä.

Luvussa perustetaan johtokunta, jonka tehtävänä on määrittää strategiaa ja toimintaa koskeva ohjeistus, hyväksyä riskejä koskeva menettelykehys, valvoa InvestEU-ohjelman toteuttamista, ilmaista näkemyksensä, kun sitä kuullaan investointikomiteaan valittavien ehdokkaiden lopullisesta luettelosta, hyväksyä investointikomitean sihteeristön työjärjestys ja hyväksyä säännöt, joita sovelletaan investointijärjestelyjen kanssa toteutettaviin toimiin.

Johtokunta koostuu neljästä komission edustajasta, kolmesta Euroopan investointipankkiryhmän edustajasta ja kahdesta muiden toteutuskumppaneiden edustajasta. Lisäksi Euroopan parlamentti nimittää asiantuntijan, jolla ei ole äänioikeutta. Puheenjohtajana toimii komission edustaja.

Komissio suorittaa politiikkojen noudattamista koskevan tarkastuksen varmistaakseen, että ehdotettu rahoitus- tai investointitoimi on EU:n lainsäädännön mukainen, ennen kuin ehdotus toimitetaan investointikomitealle. Euroopan investointipankin osalta ehdotetaan, että sen ehdotuksista ei tehdä politiikkojen noudattamista koskevaa tarkastusta, koska ne toimitetaan komissiolle pöytäkirjassa N:o 5 olevassa 19 artiklassa määrätyn menettelyn puitteissa. Rahoitus- tai investointitoimi jätetään EU:n takuun ulkopuolelle ainoastaan siinä tapauksessa, että komissio antaa menettelyn puitteissa kielteisen lausunnon.

Investointikomitea hyväksyy EU:n takuun käytön rahoitus- ja investointitoimissa. Sen jäsenet ovat ulkopuolisia asiantuntijoita, joilla on asiantuntemusta kyseiseltä sektorilta. Komitea kokoontuu viidessä eri kokoonpanossa, jotka vastaavat politiikkaikkunoita. Kussakin kokoonpanossa on kuusi jäsentä. Heistä neljä on pysyviä jäseniä, jotka ovat mukana kaikissa kokoonpanoissa. Loput kaksi jäsentä valitaan siten, että kyseisen politiikkaikkunan kattamat alat voidaan ottaa tarkemmin huomioon.

Investointikomitean avuksi perustetaan riippumaton sihteeristö. Sihteeristö sijoitetaan hallinnollisesti komissioon, mutta se on vastuussa investointikomitean puheenjohtajalle.

Investointikomitea vastaa myös EU:n takuun myöntämisestä ESIR-asetuksen²¹ mukaisille toimille.

Kaikkia investointikomitealle toimitettavia rahoitus- ja investointitoimia varten on tarpeen perustaa tulostaulu. Sillä varmistetaan, että takuupyynnöt arvioidaan riippumattomasti, avoimesti ja yhdenmukaisesti. Siinä on oltava yksityiskohtaiset tiedot kyseisestä rahoitus- tai investointitoimesta, kuten toimen vaikutus unionin poliittisten tavoitteiden saavuttamiseen, täydentävyys, kuvaus markkinoiden toimintapuutteesta tai optimaalista heikommasta investointitilanteesta, investointien vaikutukset ja rahoitusprofiili.

VI luku – InvestEU-neuvontakeskus

InvestEU-neuvontakeskus tarjoaa neuvontatukea hankkeiden yksilöimiseen, valmisteluun, kehittämiseen, jäsentelyyn, hankintaan ja toteuttamiseen, mukaan lukien valmiuksien kehittäminen. Se on hankkeiden julkisten ja yksityisten toteuttajien ja rahoituksenvälittäjien ja muiden välittäjien käytettävissä.

VII luku – InvestEU-portaali

InvestEU-portaalin perustamisessa hyödynnetään Euroopan investointiohjelman hankeportaalista saatuja kokemuksia. Komissio tarkastaa järjestelmällisesti, että hankkeet ovat johdonmukaisia unionin lainsäädännön ja politiikkojen kanssa. Lisäksi toteutuskumppaneilla on velvoite harkita niiden toimialaan kuuluvia hankkeita, jotka vastaavat johdonmukaisuuskriteereitä. Tavoitteena on tarjota EU:ssa näkyvyyttä investointikelpoisille hankkeille, joille etsitään rahoitusta. Hanketta ei kuitenkaan tarvitse julkaista portaalissa, jotta se voisi saada EU:n rahoitusta. Toisaalta hankkeen julkaiseminen portaalissa ei tarkoita sitä, että hankkeelle lopulta myönnettäisiin EU:n takuu.

VIII luku – Vastuu, seuranta ja raportointi, arviointi ja valvonta

Johtokunnan puheenjohtajaa voidaan pyytää raportoimaan Euroopan parlamentille tai neuvostolle tai vastaamaan suullisesti tai kirjallisesti näiden esittämiin kysymyksiin.

Tässä luvussa säädetään säännöllisestä seurannasta ja raportoinnista, ja liitteessä III vahvistetaan indikaattorit, joilla tuloksellisuutta mitataan. Luvussa on lisäksi säännöksiä tarkastuksesta ja OLAFin valtuuksista, jotka liittyvät kolmansissa maissa toteutettaviin rahoitus- ja investointitoimiin.

Lisäksi EU:n takuun käyttöä ehdotetaan arvioitavaksi väli- ja loppuarvioinneilla [varainhoitoasetuksen] vaatimusten mukaisesti. Väliarvioinnissa on tarkasteltava tiettyjä asetuksen erityispiirteitä, kuten komission ja Euroopan investointipankkiryhmän kumppanuuden sääntöjen toimintaa, EU:n takuun jakautumista Euroopan investointipankkiryhmän ja muiden toteutuskumppaneiden välillä ja InvestEU-neuvontakeskuksen täytäntöönpanoa.

XI luku – Avoimuus ja näkyvyys

Säännöksillä varmistetaan asianmukainen avoimuus suhteessa lopullisiin tuensaajiin ja näkyvyys suhteessa suureen yleisöön.

X luku – Siirtymä- ja loppusäännökset

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2015/1017, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2015, Euroopan strategisten investointien rahastosta, Euroopan investointineuvontakeskuksesta ja Euroopan investointihankeportaalista sekä asetusten (EU) N:o 1291/2013 ja (EU) N:o 1316/2013 muuttamisesta – Euroopan strategisten investointien rahasto (EUVL L 169, 1.7.2015, s. 1).

Viimeisessä luvussa on säännöksiä, jotka liittyvät edellisistä ohjelmista saatujen tulojen, palautusten ja takaisinperittyjen varojen käyttöön. Luettelo näistä ESIR-rahaston ohella toteutetuista ohjelmista on liitteessä VI. Tässä luvussa vahvistetaan myös delegoituja säädöksiä koskeva menettely.

Asetusta on tarkoitus alkaa soveltaa 1. tammikuuta 2021.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**InvestEU-ohjelman perustamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 173 artiklan ja 175 artiklan kolmannen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²²,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²³,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Covid-19-pandemia on vakava sokki unionin ja koko maailman taloudelle. Viruksen leviämistä hillitsevien välttämättömien toimenpiteiden vuoksi taloudellinen toiminta EU:ssa on vähentynyt merkittävästi. EU:n BKT:n odotetaan supistuvan vuonna 2020 noin 7,5 prosenttia, eli huomattavasti enemmän kuin finanssikriisin yhteydessä vuonna 2009. Pandemian puhkeaminen on näyttänyt, missä määrin globaalit toimitusketjut ovat yhteydessä toisiinsa, ja paljastanut joitakin haavoittuvuuksia, kuten strategisten teollisuuden alojen liiallisen riippuvaisuuden yksipuolisista ulkoisista toimituslähteistä. Tällaisiin haavoittuvuuksiin on puututtava, jotta voidaan parantaa unionin hätäaputoimia ja koko talouden häiriönsietokykyä säilyttäen samalla avoimuus kilpailulle ja kaupalle EU:n sääntöjen mukaisesti. Investointiaktiivisuuden odotetaan vähentyneen merkittävästi. Jo ennen pandemiaa oli havaittavissa, että vaikka investointisuhde oli unionissa elpymässä, se oli edelleen pienempi kuin olisi voitu odottaa voimakkaalla elpymisjaksolla, eikä se riittänyt kompensoimaan vuoden 2009 kriisin jälkeisten vuosien ali-investoimista. Vielä tärkeämpää on se, että investointien nykyiset ja ennustetut tulevat määrät eivät kata unionin tarvetta rakenteellisille investoinneille, joilla käynnistetään unionin pitkän aikavälin kasvu uudelleen sekä ylläpidetään sitä ja joita teknologinen muutos ja maailmanlaajuinen kilpailukyky edellyttävät, kuten investoinnit innovointiin, osaamiseen, infrastruktuuriin sekä pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, jäljempänä 'pk-yritykset'. Ne eivät myöskään kata tarvetta puuttua keskeisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin, kuten kestävyyyteen tai väestön ikääntymiseen. Tämän vuoksi unionin politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi ja talouden nopean, osallistavan ja terveen elpymisen edistämiseksi tarvitaan tukea, jotta

²² EUVL C [...], [...], s. [...].

²³ EUVL C [...], [...], s. [...].

voidaan puuttua markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin ja pienentää investointivajetta kohdealoilla.

- (2) Arvioinnit ovat osoittaneet, että vuosien 2014–2020 monivuotiseen rahoituskehykseen perustuva rahoitusvälineiden moninaisuus on johtanut joihinkin päällekkäisyyksiin niiden soveltamisaloissa. Tämä moninaisuus on myös merkinnyt monimutkaisuutta välittäjien ja rahoituksen lopullisten saajien kannalta, sillä tukikelpoisuus- ja raportointisäännöt ovat poikenneet toisistaan eri välineissä. Yhdenmukaisten sääntöjen puuttuminen on myös haitannut tuen yhdistämistä useammasta unionin rahastosta, vaikka yhdistäminen olisi ollut hyödyllistä erityyppistä rahoitusta tarvitsevien hankkeiden tukemiseksi. Näistä syistä olisi perustettava yksi ainoa rahasto, InvestEU-rahasto, jossa hyödynnetään Euroopan investointiohjelman nojalla perustetusta Euroopan strategisten investointien rahastosta (ESIR) saatua kokemusta, jotta rahoituksen lopullisille saajille voidaan tarjota tehokkaammin toimivaa tukea kokoamalla rahoituksen tarjonta yhteen talousarviotakuujärjestelmään ja yksinkertaistamalla sitä. Näin unionin tuen vaikutusta parannetaan ja samalla vähennetään unionille aiheutuvia ja talousarviosta maksettavia kustannuksia.
- (3) Jotta voidaan saattaa sisämarkkinat valmiiksi ja edistää kestäväää ja osallistavaa kasvua ja työllisyyttä, unionissa on viime vuosina hyväksytty useita kunnianhimoisia strategioita, kuten älykästä, kestäväää ja osallistavaa kasvua koskeva Eurooppa 2020 -strategia 3 päivänä maaliskuuta 2010, pääomamarkkinaunionin luomista koskeva toimintasuunnitelma 30 päivänä syyskuuta 2015, Euroopan uusi kulttuuriohjelma 22 päivänä toukokuuta 2018, ”Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille” -säädöspaketti 30 päivänä marraskuuta 2016, Kiertö kuntoon – Kiertotaloutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma 2 päivänä joulukuuta 2015, vähäpäästöistä liikkuvuutta koskeva eurooppalainen strategia 20 päivänä heinäkuuta 2016, Euroopan puolustusalan toimintasuunnitelma 30 päivänä marraskuuta 2016, tiedonanto EU:n puolustusrahaston käyttöönotosta 7 päivänä kesäkuuta 2017, Euroopan avaruusstrategia 26 päivänä lokakuuta 2016, toimielinten välinen julistus Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista 13 päivänä joulukuuta 2017, Euroopan vihreän kehityksen ohjelma 11 päivänä joulukuuta 2019, Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma 14 päivänä tammikuuta 2020, tiedonanto ”Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi” 14 päivänä tammikuuta 2020, Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamista koskeva strategia, Euroopan datastrategia ja tiedonanto tekoälystä 19 päivänä helmikuuta 2020, Euroopan uudistettu teollisuusstrategia 10 päivänä maaliskuuta 2020 ja pk-yritysstrategia kestäväää ja digitaalista Eurooppaa varten 10 päivänä maaliskuuta 2020. InvestEU-rahaston tulisi hyödyntää ja lisätä näiden toisiaan vahvistavien strategioiden välistä synergiaa tukemalla investointeja ja rahoituksen saantia.
- (4) Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso muodostaa unionin tasolla kehityksen, jonka puitteissa määritellään kansallisten uudistusten painopisteet ja seurataan niiden täytäntöönpanoa. Jäsenvaltiot kehittävät tarpeen mukaan yhteistyössä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa omat kansalliset monivuotiset investointistrategiansa tukemaan kyseisiä uudistusten painopisteitä. Nämä strategiat olisi esitettävä vuotuisten kansallisten uudistusohjelmien yhteydessä, jotta kansallisella tai unionin taikka molempien rahoituksella tuettavat ensisijaiset investointihankkeet voidaan määrittää ja niitä voidaan koordinoita. Näissä strategioissa olisi myös käytettävä unionin rahoitusta johdonmukaisesti ja maksimoitava Euroopan rakenne- ja investointirahastoista, elpymis- ja palautumistukivälineestä ja InvestEU-ohjelmasta osoitettavalla taloudellisella tuella aikaan saatava lisäarvo.

- (5) InvestEU-rahaston olisi osaltaan edistettävä unionin kilpailukykyä, sosioekonomista lähentymistä ja koheesiota, myös innovoinnin ja digitalisaation näkökulmasta, kiertotalouden mukaista resurssien tehokasta käyttöä, unionin talouskasvun kestävyyttä ja osallistavuutta ja sosiaalista palautumiskykyä sekä unionin pääomamarkkinoiden yhdentymistä, mukaan lukien sellaisten ratkaisujen kautta, joilla puututaan unionin pääomamarkkinoiden hajanaisuuteen ja monipuolistetaan unionin yritysten rahoituslähteitä. Tämän vuoksi InvestEU-rahastolla olisi tuettava teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia hankkeita tarjoamalla kehys unionin talousarviotakuulla ja tarvittaessa toteutuskumppanien osoittamilla rahoitusosuuksilla tuettavien vieraan pääoman ehtoisten välineiden, riskinjakovälineiden ja oman pääoman ehtoisten välineiden käytölle. InvestEU-rahaston olisi perustuttava kysyntään, ja samalla sen olisi keskityttävä tarjoamaan strategisia pitkän aikavälin hyötyjä, jotka liittyvät sellaisiin EU:n keskeisiin politiikanaloihin, joita ei muuten rahoitettaisi tai ei rahoitettaisi riittävästi, ja edistettävä näin unionin politiikkatavoitteiden saavuttamista. InvestEU-rahastosta myönnettävän tuen olisi katettava useita aloja ja alueita, mutta samalla olisi vältettävä liiallista alakohtaista tai maantieteellistä keskittymistä ja edistettävä tuen saatavuutta sellaisille hankkeille, joissa on kumppaniyhteisöjä monilla alueilla eri puolilla EU:ta.
- (6) Kulttuuriala ja luovat alat ovat keskeisiä ja nopeasti kasvavia unionin talouden aloja, jotka tuottavat sekä taloudellista arvoa että kulttuuriarvoa henkisestä omaisuudesta ja yksilöllisestä luovuudesta. Covid-19-kriisin aikana käyttöön otetuilla lähikontaktien välttämistä koskevilla säännöillä on kuitenkin ollut huomattavia kielteisiä taloudellisia vaikutuksia näihin aloihin. Lisäksi näiden alojen omaisuuden aineeton luonne rajoittaa näillä aloilla toimivien pk-yritysten ja organisaatioiden mahdollisuuksia saada yksityistä rahoitusta, joka on välttämätöntä, jotta ne voivat investoida, laajentaa toimintaansa ja kilpailla kansainvälisellä tasolla. InvestEU-ohjelmalla olisi edelleen helpotettava kulttuurialan ja luovien alojen pk-yritysten ja organisaatioiden rahoituksen saantia. Kulttuuriala ja luovat alat sekä audiovisuaali- ja media-ala ovat olennaisen tärkeitä kulttuurisen monimuotoisuutemme ja digitaalisen aikakauden demokratian kannalta sekä luontainen osa itsemääräämisoikeuttamme ja riippumattomuuttamme. Strategiset investoinnit media- ja audiovisuaaliseen sisältöön ja teknologiaan määrittävät pitkän aikavälin kyvyn tuottaa ja jakaa sisältöä laajalle yleisölle kansallisten rajojen yli.
- (7) InvestEU-rahaston olisi tuettava investointeja aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, kulttuuriperintö mukaan lukien, ja pyrittävä edistämään kestävää sekä osallistavaa kasvua, investointia ja työllistämistä, mikä osaltaan lisäisi hyvinvointia ja oikeudenmukaisempaa tulonjakoa sekä taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta unionissa. InvestEU-rahastosta tuettujen hankkeiden olisi täytettävä unionin sosiaaliset ja ympäristönormit, työntekijöiden oikeuksia koskevat normit mukaan lukien. InvestEU-rahaston tuella olisi täydennettävä avustuksina myönnettävää unionin tukea.
- (8) Unioni on hyväksynyt tavoitteet, jotka on asetettu Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen toimintaohjelmassa, jäljempänä 'Agenda 2030', ja siihen kuuluvissa kestävä kehityksen tavoitteissa sekä Yhdistyneiden kansakuntien ilmastomuutosta koskevan puitesopimuksen yhteydessä hyväksytyssä Pariisin ilmastositomuksessa²⁴ ja Sendain kehityksessä katastrofiriskien vähentämiseksi 2015–

²⁴ EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4.

2030. Jotta saavutetaan nämä tavoitteet ja myös unionin ympäristöpolitiikan tavoitteet, kestäväan kehitykseen tähtääviä toimia on tehostettava huomattavasti. Tämän vuoksi kestäväan kehityksen periaatteilla tulisi olla keskeinen sija InvestEU-rahaston toiminnassa.

- (9) InvestEU-ohjelman olisi osaltaan myötävaikutettava sellaisen kestäväan rahoitusjärjestelmän rakentamiseen unionissa, jolla tuetaan yksityisen pääoman suuntaamista uudelleen kohti kestäviä investointeja niiden tavoitteiden mukaisesti, jotka esitetään 8 päivänä maaliskuuta 2018 annetussa kestäväan kasvun rahoitusta koskevassa komission toimintasuunnitelmassa ja 14 päivänä tammikuuta 2020 annetussa Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelmaa koskevassa komission tiedonannossa.
- (10) Koska on tärkeää torjua ilmastonmuutosta Pariisin ilmastopimuksen täytäntöönpanoa koskevien unionin sitoumusten ja kestäväan kehityksen tavoitteiden mukaisesti, InvestEU-ohjelmalla edistetään ilmastotoimien valtavirtaistamista ja yleistavoitetta, jonka mukaan 25 prosenttia unionin talousarviomenoista osoitetaan ilmastotavoitteiden tukemiseen. Ilmastotavoitteiden rahoitukseen osoitettavan osuuden odotetaan olevan 30 prosenttia InvestEU-ohjelman kokonaismäärärahoista. Ilmastotoimia yksilöidään InvestEU-ohjelman valmistelun ja toteutuksen yhteydessä, ja niitä arvioidaan uudelleen asiaa koskevien arviointien ja tarkasteluprosessien yhteydessä.
- (11) InvestEU-rahaston vaikutusta ilmastotavoitteen saavuttamiseen seurataan unionin ilmastoseurantajärjestelmän avulla, jonka komissio kehittää yhteistyössä mahdollisten toteutuskumppanien kanssa, käyttäen asianmukaisella tavalla [kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä annetussa asetuksessa²⁵] vahvistettuja kriteerejä, joiden avulla määritetään, onko taloudellinen toiminta ympäristön kannalta kestävä. InvestEU-ohjelmalla olisi myös edistettävä kestäväan kehityksen tavoitteiden muiden ulottuvuuksien täytäntöönpanoa.
- (12) Maailman talousfoorumin maailmanlaajuisista riskeistä vuonna 2018 julkaiseman raportin mukaan viisi kymmenestä kaikkein merkittävimmästä maailmantaloutta uhkaavasta riskistä liittyy ympäristöön. Näihin riskeihin kuuluvat ilman, maaperän, sisävesien ja valtamerten saastuminen, äärimmäiset sääilmiöt, biologisen monimuotoisuuden häviäminen sekä epäonnistuminen ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ja siihen sopeutumisessa. Ympäristöpolitiikan periaatteet ovat kiinteä osa perussopimuksia ja monia unionin politiikan aloja. Sen vuoksi ympäristötavoitteiden valtavirtaistamista olisi edistettävä InvestEU-rahastoon liittyvissä toimissa. Ympäristönsuojelu ja siihen liittyvien riskien ehkäisy ja hallinta olisi sisällytettävä investointien valmisteluun ja toteutukseen. Unionin olisi myös seurattava biologisen monimuotoisuuden ja ilman saastumisen valvontaan liittyviä menojaan, jotta voidaan täyttää biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen²⁶ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/2284²⁷ raportointivelvollisuudet. Ympäristön kannalta kestäviin tavoitteisiin kohdistettuja investointeja olisi sen vuoksi seurattava käyttämällä yhteisiä menetelmiä, jotka ovat johdonmukaisia ilmaston, biologisen monimuotoisuuden ja ilman saastumisen

²⁵ COM(2018) 353.

²⁶ EYVL L 309, 13.12.1993, s. 3.

²⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2284, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016, tiettyjen ilman epäpuhtauksien kansallisten päästöjen vähentämisestä, direktiivin 2003/35/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2001/81/EY kumoamisesta (EUVL L 344, 17.12.2016, s. 1).

hallintaan sovellettavien muiden unionin ohjelmien yhteydessä kehitettyjen menetelmien kanssa. Näin voidaan arvioida investointien yksin ja yhdessä muiden investointien kanssa aikaansaamia vaikutuksia luonnonpääoman keskeisiin osiin, kuten ilmaan, veteen, maaperään ja biologiseen monimuotoisuuteen.

- (13) Toteutuskumppaneiden olisi seulottava merkittävää unionin tukea saavat investointihankkeet, erityisesti infrastruktuurialalla, sen määrittämiseksi, onko niillä ympäristö-, ilmasto- tai sosiaalisia vaikutuksia. Investointihankkeille, joilla on tällaisia vaikutuksia, olisi tehtävä komission ja InvestEU-ohjelman mahdollisten toteutuskumppaneiden tiiviissä yhteistyössä laatiman ohjeistuksen mukainen kestävyysarviointi. Ohjeistuksessa olisi käytettävä asianmukaisella tavalla [kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä annetussa asetuksessa] vahvistettuja kriteerejä, joilla määritetään, onko taloudellinen toiminta ympäristön kannalta kestävä ja linjassa muita unionin ohjelmia varten laaditun ohjeistuksen kanssa. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tällaisen ohjeistuksen pitäisi sisältää asianmukaiset määräykset, joilla vältetään tarpeetonta hallinnollista rasitusta, ja tiettyä ohjeistuksessa määriteltyä kokoa pienemmät hankkeet olisi vapautettava kestävyysarvioinnista. Jos toteutuskumppani katsoo, ettei kestävyysarviointia tehdä, sen on toimitettava perustelu InvestEU-rahastoa varten perustetulle investointikomitealle. Toimille, jotka ovat ristiriidassa ilmastotavoitteiden saavuttamisen kanssa, ei pitäisi myöntää tämän asetuksen mukaista tukea.
- (14) Infrastruktuuri-investointien vähäinen määrä unionissa finanssikriisin aikana ja uudelleen covid-19-kriisin aikana heikensi unionin kykyä edistää kestävä kasvua, kilpailukykyä ja lähentymistä. Se aiheuttaa myös riskin epätasapainon vakiintumisesta ja vaikuttaa alueiden kehitykseen pitkällä aikavälillä. Mittavat investoinnit unionin infrastruktuuriin, etenkin energiaverkkojen yhteenliittämiseen ja energiatehokkuuteen sekä yhtenäisen liikennealueen luomiseen, ovat olennaisia, jotta unioni voi saavuttaa kestävyttä koskevat tavoitteensa, mukaan lukien kestävä kehityksen tavoitteita koskevat EU:n sitoumukset ja vuoden 2030 energia- ja ilmastotavoitteet. Tämän vuoksi InvestEU-rahaston tuki olisi kohdennettava infrastruktuuri-investointeihin liikenteen, energian – energiatehokkuus sekä uusiutuvat energialähteet ja muut turvalliset ja kestävät vähäpäästöiset energialähteet mukaan lukien – ympäristön ja ilmastotoimien alalla sekä meri- ja digitaalialalla. InvestEU-ohjelmassa olisi asetettava etusijalle alat, joihin ei investoida riittävästi ja joilla tarvitaan lisäinvestointeja. Unionin rahoitustuen vaikutuksen ja lisäarvon maksimoimiseksi olisi aiheellista edistää yksinkertaistettua investointiprosessia, joka mahdollistaa hankejatkonon näkyvyyden ja maksimoi asiaankuuluvien unionin ohjelmien väliset synergiat esimerkiksi liikenne-, energia- ja digitalisointialalla. Turvallisuusuhat huomioon ottaen unionin tukea saavissa investointihankkeissa olisi oltava mukana toimenpiteitä, jotka koskevat infrastruktuurin häiriönsietokykyä, mukaan lukien infrastruktuurin ylläpito ja turvallisuus, ja niissä olisi otettava huomioon periaatteet, joilla kansalaisia suojellaan julkisissa tiloissa. Näin voitaisiin täydentää muiden unionin rahastojen, kuten Euroopan aluekehitysrahaston, toimia, joilla tuetaan julkisiin tiloihin, liikenteeseen, energiaan ja muihin kriittisiin infrastruktuureihin tehtävien investointien turvallisuusnäkökohtia.

- (15) InvestEU-ohjelmalla olisi edistettävä tarvittaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001²⁸ ja energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen²⁹ tavoitteita sekä energiatehokkuutta investointipäätöksissä.
- (16) Aito multimodaalisuus tarjoaa mahdollisuuden luoda tehokas ja ympäristöystävällinen liikenneverkko, joka käyttää kaikkien kulkuneuvojen maksimaalisen potentiaalin ja luo synergioita niiden välille. InvestEU-ohjelmalla olisi tuettava investointeja multimodaalisiin liikennekeskuksiin, jotka ovat merkittävä riski yksityisille sijoittajille huolimatta niiden merkittävästä taloudellisesta potentiaalista ja liiketaloudellisista perusteista. InvestEU-ohjelmalla olisi myös edistettävä älykkäiden liikennejärjestelmien (ITS) kehittämistä ja käyttöönottoa. InvestEU-ohjelmalla olisi autettava tehostamaan pyrkimyksiä suunnitella ja soveltaa teknologioita, jotka auttavat parantamaan ajoneuvojen ja tieinfrastruktuurin turvallisuutta.
- (17) InvestEU-ohjelmalla olisi edistettävä meriä ja valtameriä koskevia unionin toimintapolitiikkoja kehittämällä sinisen talouden alan hankkeita ja yrityksiä sekä kestävänsinisen talouden rahoitusperiaatteita. Tähän voi sisältyä merialan yritysyrityksen ja teollisuuteen kuuluvia toimia, innovatiiviset ja kilpailukykyiset merialan elinkeinot sekä uusiutuva merienergia ja kiertotalous.
- (18) Vaikka investointien kokonaismäärä unionissa oli kasvamassa ennen covid-19-kriisiä, investoinnit riskialttiimpaan toimintaan, kuten tutkimukseen ja innovointiin, olivat edelleen riittämättömiä, ja niiden odotetaan nyt kärsineen kriisistä merkittävästi. Tästä seuraava ali-investoiminen tutkimukseen ja innovointiin on haitallista unionin teollisuuden ja talouden kilpailukykyyn ja sen kansalaisten hyvinvoinnin kannalta. InvestEU-rahaston tulisi tarjota asianmukaisia rahoitustuotteita kattamaan innovointisyklin eri vaiheet ja monenlaiset sidosryhmät, jotta mahdollistetaan ratkaisujen kehittäminen ja käyttöönotto kaupallisessa mittakaavassa unionissa siten, että ne olisivat kilpailukykyisiä maailmanmarkkinoilla, ja edistetään kestäviin teknologioihin liittyvää EU:n huipputaustamista maailmanlaajuisella tasolla ja synergiaissa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kanssa, Euroopan innovaationeuvosto mukaan lukien. Tältä osin Horisontti 2020 -ohjelman yhteydessä käytetyistä, innovatiivisten yritysten rahoituksen saantia helpottavista ja nopeuttavista rahoitusvälineistä, kuten InnovFin – EU:n innovaatorahoitus, saadun kokemuksen pitäisi toimia vahvana pohjana tämän kohdennetun tuen myöntämisessä.
- (19) Matkailu on unionin talouden tärkeä alue, ja se on supistunut erityisen voimakkaasti covid-19-pandemian seurauksena. InvestEU-ohjelmalla olisi vahvistettava sen pitkän aikavälin kilpailukykyä tukemalla toimia, joilla edistetään kestävä, innovatiivista ja digitaalista matkailua.
- (20) Investoiminen digitalisaatioon ja digitalisaation tehostaminen ja siitä saatavan hyödyn jakaminen kaikille unionin kansalaisille ja yrityksille edellyttää kiireellisesti merkittäviä toimia. Digitaalisten sisämarkkinoiden strategian vahvan

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1999, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1).

politiikkakehyksen rinnalle olisi nyt tuotava yhtä kunnianhimoiset investoinnit, myös tekoälyyn Digitaalinen Eurooppa -ohjelman mukaisesti.

- (21) Pk-yritysten osuus unionin liikeyrityksistä on yli 99 prosenttia, ja niiden taloudellinen arvo on merkittävä ja keskeinen. Niiden on kuitenkin vaikeaa saada rahoitusta suureksi koetun riskin ja riittävien vakuuksien puuttumisen vuoksi. Lisää haasteita aiheuttaa myös se, että pk-yritysten ja yhteisötalouden yritysten on pysyttävä kilpailukykyisinä ja oltava mukana digitalisaatiossa, kansainvälistymisessä, siirtymisessä kiertotalouden logiikkaan, innovointitoiminnassa ja työvoiman osaamisen kehittämisessä. Lisäksi pk-yrityksillä ja yhteisötalouden yrityksillä on käytettävissään rajoitetumpi määrä rahoituslähteitä kuin suuremmilla yrityksillä, koska ne eivät yleensä laske liikkeeseen joukkovelkakirjoja ja niillä on vain rajoitettu mahdollisuus hyödyntää arvopaperipörssiä tai suuria institutionaalisia sijoittajia. Innovatiiviset ratkaisut, kuten se, että työntekijät ostavat yrityksen tai osuuden siitä, ovat myös yhä yleisempiä pk-yrityksissä ja yhteisötalouden yrityksissä. Rahoituksen saanti on vielä vaikeampaa niille pk-yrityksille, joiden toiminta keskittyy aineettomiin hyödykkeisiin. Pk-yritykset ovat unionissa vahvasti riippuvaisia pankeista ja velkarahoituksesta, jota saadaan sekkiluottojen, pankkilainojen tai leasing-järjestelyjen kautta. Edellä mainittuja haasteita kohtaavien pk-yritysten tukeminen helpottamalla niiden rahoituksen saantia ja tarjoamalla monipuolisempia rahoituslähteitä on tarpeen, jotta voidaan lisätä pk-yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta perustamis-, kasvu-, innovointi- ja kestävä kehittäminen vaiheessa, varmistaa niiden kilpailukyky ja parantaa niiden kykyä selvitä talouden häiriöistä sekä lisätä talouden ja rahoitusjärjestelmän häiriönsietokykyä talouden taantumien tapauksessa ja säilyttää pk-yritysten kyky luoda työpaikkoja ja sosiaalista hyvinvointia. Tällä asetuksella myös täydennetään pääomamarkkinaunionin yhteydessä jo toteutettuja aloitteita. InvestEU-rahaston olisi sen vuoksi perustuttava yritysten kilpailukykyä ja pk-yrityksiä koskevan ohjelman (COSME) kaltaisiin onnistuneisiin unionin ohjelmiin ja tarjottava käyttöpääomaa ja investointeja yrityksen koko elinkaaren ajan sekä rahoitusta leasingvuokraukseen ja mahdollisuutta keskittyä kohdennetumpiin rahoitustuotteisiin. Sillä olisi myös maksimoitava julkisten ja yksityisten rahastotuotteiden, kuten pk-yritysten listautumisantirahaston, rahoitusvoima, jotta voidaan tukea pk-yrityksiä kanavoimalla enemmän yksityistä ja julkista pääomaa erityisesti strategiaan yrityksiin.
- (22) Kuten 26 päivänä huhtikuuta 2017 annetussa komission pohdinta-asiakirjassa Euroopan sosiaalisesta ulottuvuudesta, tiedonannossa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista, vammaisten henkilöiden oikeuksista tehtyä YK:n yleissopimusta koskevassa unionin kehityksessä ja 14 päivänä tammikuuta 2020 annetussa tiedonannossa ”Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi” todetaan, osallistavamman ja oikeudenmukaisemman unionin kehittäminen on unionin keskeinen tavoite, jotta voidaan torjua eriarvoisuutta ja tukea sosiaalista osallisuutta edistävää politiikkaa Euroopassa. Mahdollisuuksien eriarvoisuus vaikuttaa erityisesti koulutuksen, kulttuurin, työpaikkojen sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelujen saatavuuteen. Investoinneilla sosiaaliseen, inhimilliseen ja osaamispääomaan perustuvaan talouteen sekä haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien integroimiseen yhteiskuntaan voidaan parantaa taloudellisia mahdollisuuksia, erityisesti jos investointeja koordinoidaan unionin tasolla. InvestEU-rahastoa olisi käytettävä tukemaan investointeja koulutukseen, myös uudelleen koulutukseen ja ammattitaidon parantamiseen, muun muassa alueilla, jotka ovat riippuvaisia hiili-intensiivisestä taloudesta ja joihin rakenteellinen siirtyminen vähähiiliseen talouteen vaikuttaa. Sitä olisi käytettävä sellaisten hankkeiden tukemiseen, jotka tuottavat myönteisiä sosiaalisia vaikutuksia ja lisäävät sosiaalista

osallisuutta auttamalla parantamaan erityisesti ammattitaidottoman työvoiman ja pitkäaikaistyöttömien työllisyyttä kaikilla alueilla sekä kohentamaan tilannetta sukupuolten tasa-arvon, yhdenvertaisten mahdollisuuksien, syrjimättömyyden, esteettömyyden, sukupolvien välisen solidaarisuuden, terveydenhuolto- ja sosiaalialan, sosiaalisen asuntotuotannon, kodittomuuden, digitaalisen osallisuuden, yhteisöjen kehittämisen, nuorten yhteiskunnallisen roolin ja aseman sekä haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden, kuten kolmansien maiden kansalaisten, osalta. InvestEU-ohjelmalla olisi tuettava myös eurooppalaista kulttuuria ja luovuutta, jolla on sosiaalinen tavoite.

- (23) Jotta voidaan sopeutua niistä perinpohjaisista muutoksista aiheutuviin negatiivisiin vaikutuksiin, joita unionin yhteiskunnissa ja työmarkkinoilla on tulevan vuosikymmenen aikana odotettavissa, on tarpeen investoida inhimilliseen pääomaan, sosiaaliseen infrastruktuuriin, mikrorahoitukseen, eettisten ja yhteiskunnallisten yritysten rahoitukseen ja uusiin yhteisötalouden liiketoimintamalleihin, mukaan lukien yhteiskunnallisesti vaikuttavat investoinnit ja sosiaalisiin tuotoksiin tähtäävät sopimukset. InvestEU-ohjelman olisi vahvistettava uutta sosiaalisen markkinatalouden toimintaympäristöä rahoituksen tarjonnan ja saatavuuden lisäämiseksi mikroyrityksille, yhteiskunnallisille yrityksille ja sosiaalista yhteisvastuuta edistävillä laitoksilla, jotta voidaan vastata rahoituksen kysyntään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Tammikuussa 2018 annetussa sosiaaliseen infrastruktuuriin Euroopassa tehtäviä investointeja käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän kertomuksessa ”Boosting Investment in Social Infrastructure in Europe” todettiin, että sosiaaliseen infrastruktuuriin ja palveluihin, mukaan lukien koulutus, terveydenhuolto ja asuminen, liittyy yhteensä 1,5 biljoonan euron investointivaje kaudella 2018–2030. Tämä edellyttää tukea myös unionin tasolla. Tämän vuoksi julkisen, kaupallisen ja hyväntekeväisyyspääoman sekä säätiöiden ja vaihtoehtoisten rahoitusentiteettien, kuten eettisten, sosiaalisten ja kestävien toimijoiden myöntämän tuen kollektiivinen voima olisi valjastettava tukemaan sosiaalisen markkinatalouden arvoketjun kehittämistä ja unionin häiriönsietokyvyn parantamista.
- (24) Covid-19-pandemian aiheuttamassa talouskriisissä resurssien jakaminen markkinoilla ei ole täysin tehokasta, ja koettu riski haittaa merkittävästi yksityisiä investointivirtoja. Näissä olosuhteissa InvestEU-rahaston keskeinen ominaispiirre eli taloudellisesti elinkelpoisten hankkeiden riskien vähentäminen yksityisen rahoituksen houkuttelemiseksi on erityisen hyödyllinen, ja sitä olisi vahvistettava muun muassa epäsymmetrisen elpymisen riskin torjumiseksi. InvestEU-ohjelmalla pitäisi voida tarjota ratkaisevan tärkeää tukea yrityksille elpymisvaiheessa ja varmistaa samalla, että investoijat keskittyvät vahvasti unionin keskipitkän ja pitkän aikavälin poliittisiin painopisteisiin, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan, Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelmaan, Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamista koskevaan strategiaan ja vahvan sosiaalisen Euroopan rakentamiseen oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi. Sen pitäisi lisätä merkittävästi Euroopan investointipankkiryhmän (EIP-ryhmän) ja kansallisten kehityspankkien ja -laitosten sekä muiden toteutuskumppaneiden riskinottovalmiuksia talouden elpymisen tukemiseksi.
- (25) Covid-19-pandemia on vakava sokki unionin ja koko maailman taloudelle. EU:n BKT:n odotetaan supistuvan huomattavasti enemmän kuin finanssikriisin yhteydessä vuonna 2009, eikä kielteisiä sosiaalisia vaikutuksia voida välttää. Pandemian puhkeaminen on osoittanut, että strategiaan haavoittuvuuksiin on puututtava, jotta voidaan parantaa unionin hätäaputoimia ja koko talouden häiriönsietokykyä.

Ainoastaan joustava, osallistava ja integroitu Euroopan talous voi säilyttää sisämarkkinat ja tasapuoliset toimintaedellytykset myös eniten kärsineiden jäsenvaltioiden eduksi.

- (26) InvestEU-rahaston olisi toimittava seuraavien viiden politiikkaikkunan kautta, jotka vastaavat unionin keskeisiä politiikan painopisteitä: kestävä infrastruktuuri; tutkimus, innovointi ja digitalisaatio; pk-yritykset; sosiaaliset investoinnit ja osaaminen; ja strategiset eurooppalaiset investoinnit.
- (27) Vaikka pk-yrityksiä koskevassa politiikkaikkunassa olisi ensisijaisesti keskityttävä pk-yrityksiä hyödyttäviin toimiin, myös pienten midcap-yritysten olisi oltava oikeutettuja tämän politiikkaikkunan mukaiseen tukeen. Midcap-yritysten olisi saatava tukea myös neljästä muusta politiikkaikkunasta.
- (28) Strategisten eurooppalaisten investointien ikkunan ensisijaisena tavoitteena pitäisi olla niiden unioniin sijoittautuneiden ja unionissa toimivien lopullisten tuensaajien tukeminen, joiden toiminnalla on strategista merkitystä unionille erityisesti vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen sekä paremman häiriönsietokyvyn kannalta seuraavilla osa-alueilla: i) kriittisten terveyspalvelujen tarjoaminen, lääkkeiden, lääkinnällisten laitteiden ja lääkintätarvikkeiden valmistus ja varastointi, terveyskriisin hallintavalmiuden ja pelastuspalvelujärjestelmän vahvistaminen; ii) kriittinen infrastruktuuri, olipa se fyysistä tai virtuaalista; iii) sellaisten tuotteiden ja palveluiden tarjonta, jotka ovat keskeisiä tällaisen infrastruktuurin käytön ja ylläpidon kannalta; iv) sellaiset keskeiset kehitystä vauhdittavat muutosvoimaiset digitaaliset teknologiat ja mullistavat innovaatiot, joihin tehtävät investoinnit ovat strategisesti tärkeitä unionin teollisen tulevaisuuden kannalta, mukaan lukien tekoäly, lohkoketjut, ohjelmistot, robotiikka, puolijohteet, mikroprosessorit, reuna- ja pilviteknologiat, suurteholaskenta, kyberturvallisuus, kvanttiteknologiat, ftoniikka, teollinen bioteknologia, uusiutuvan energian teknologiat, energian varastointiteknologiat, kuten akut, kestävä liikenteen teknologiat, puhdasta vettä ja polttokennoja hyödyntävät sovellukset, teollisuuden hiilestä irtautumisen teknologiat, hiilidioksidin talteenotto ja varastointi, kiertotalouden teknologiat, biolääketiede, nanoteknologiat, lääkkeet ja kehittyneet materiaalit; v) tieto- ja viestintätekniikan komponenttien ja laitteiden massatuotantoon tarkoitettut tuotantolaitokset EU:ssa; vi) kriittisten hyödykkeiden toimittaminen ja varastointi unionissa julkisia toimijoita, yrityksiä tai kuluttajia varten; vii) unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuden kannalta kriittiset teknologiat ja hyödykkeet, kuten puolustus- ja avaruusala ja kyberturvallisuus, sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 428/2009 2 artiklan 1 kohdassa määritellyt kaksikäyttötuotteet. Lopullisilla tuensaajilla olisi oltava rekisteröity toimisto jossakin jäsenvaltiossa ja niiden olisi toimittava unionissa siinä mielessä, että niillä on merkittävää toimintaa henkilöstön, tuotannon, tutkimuksen ja kehittämisen tai muun liiketoiminnan osalta unionissa. Myös sellaisten hankkeiden, jotka edistävät strategisten toimitusketjujen monipuolistamista toimimalla sisämarkkinoilla useilla toimipaikoilla eri puolilla EU:ta, olisi voitava hyötyä.
- (29) Strategisten eurooppalaisten investointien ikkuna olisi kohdennettava myös unioniin sijoittautuneisiin ja siellä toimiviin toimittajiin, joiden toiminnalla on strategista merkitystä unionille ja jotka tarvitsisivat pitkäaikaisia investointeja tai jotka kuuluvat ulkomaisten suorien sijoitusten seurantamekanismin piiriin. Lisäksi Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden hankkeiden olisi erityisesti pystyttävä hyötymään strategisten eurooppalaisten investointien ikkunasta.

- (30) InvestEU:n olisi myös tuettava rahoitusta, jolla synnytetään investointeja oikeudenmukaisen siirtymän tukialueille.
- (31) Kunkin politiikkaikkunan olisi koostuttava kahdesta osiosta eli EU-osiosta ja jäsenvaltio-osiosta. EU-osiolla olisi puututtava EU:n laajuisiin tai jäsenvaltiokohtaisiin markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin oikeasuhteisella tavalla. Tuetuilla toimilla olisi saatava aikaan selvä unionin tason lisäarvo. Jäsenvaltio-osion olisi annettava jäsenvaltioille sekä alueviranomaisille oman jäsenvaltionsa kautta mahdollisuus osoittaa osa yhteistyössä hallinnoitujen rahastojen varoistaan EU:n takuun rahoittamiseen, jotta EU:n takuuta voidaan käyttää yhteistyössä hallinnoidun rahaston tavoitteiden saavuttamiseksi rahoitus- ja investointitoimiin, joilla puututaan rahoitusosuussopimuksen mukaisesti tiettyihin markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin niiden omalla alueella, mukaan lukien haavoittuvat ja syrjäiset alueet, kuten unionin syrjäisimmät alueet. Toimille InvestEU-rahastosta joko EU- tai jäsenvaltio-osion kautta myönnetty tuki ei saisi olla päällekkäistä yksityisen rahoituksen kanssa tai syrjäyttää sitä taikka vääristää kilpailua sisämarkkinoilla.
- (32) Jäsenvaltio-osio olisi suunniteltava siten, että yhteistyössä hallinnoituja varoja voidaan käyttää unionin myöntämän takuun rahoittamiseen. Tämä mahdollisuus lisäisi EU:n takuun lisäarvoa tarjoamalla sen puitteissa tukea useammalle rahoituksen saajalle ja hankkeelle sekä monipuolistamalla niiden keinojen valikoimaa, joilla yhteisesti hallinnoitujen varojen tavoitteet saavutetaan, samalla kun varmistetaan ehdollisten velkojen johdonmukainen riskinhallinta toteuttamalla EU:n takuu välillisellä hallinnointitavalla. Unionin olisi taattava jäsenvaltio-osion puitteissa komission ja toteutuskumppaneiden välillä tehtävissä takuusopimuksissa vahvistetut rahoitus- ja investointitoimet. Takuu olisi rahoitettava yhteistyössä hallinnoiduista rahastoista soveltaen rahoitusastetta, jonka komissio määrittää ja joka vahvistetaan jäsenvaltion kanssa tehtävässä rahoitusosuussopimuksessa, toimien luonteen ja siitä johtuvien odotettavissa olevien tappioiden perusteella. Jäsenvaltio vastaisi odotettavissa olevat tappiot ylittävistä tappioista myöntämällä back-to-back-takauksen unionille. Tällaisista järjestelyistä olisi sovittava rahoitusosuussopimuksessa, joka tehdään kunkin vapaaehtoisesti tämän vaihtoehdon valinneen jäsenvaltion kanssa. Rahoitusosuussopimuksen olisi katettava kyseisessä jäsenvaltiossa InvestEU-rahaston sääntöjen mukaisesti täytäntöön pantava takuusopimus tai takuusopimukset sekä mahdollinen alueellinen kohdentaminen. Rahoitusasteen tapauskohtainen määrittäminen edellyttää poikkeamista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046³⁰, jäljempänä 'varainhoitoasetus', 211 artiklan 1 kohdasta. Tämä toteutusmalli merkitsee myös, että samaa sääntökokonaisuutta sovelletaan sekä talousarviotakuihin, joiden tukena on keskitetysti hallinnoituja varoja, että talousarviotakuihin, joiden tukena on yhteistyössä hallinnoituja varoja, mikä helpottaa niiden yhdistämistä.
- (33) Olisi perustettava komission ja Euroopan investointipankkiryhmän, jäljempänä 'EIP-ryhmä', välinen kumppanuus, jossa hyödynnetään kunkin kumppanin suhteellisia

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

vahvuuksia, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri poliittinen vaikutus, tehokas käyttöönotto sekä asianmukainen talousarvio- ja riskinhallintavalvonta, ja jolla tuetaan tehokasta ja osallistavaa EU:n takuun suoraa saatavuutta.

- (34) Tuen kanavoimiseksi Euroopan talouteen Euroopan investointirahaston (EIR) kautta komission olisi voitava osallistua yhteen tai useampaan EIR:n mahdolliseen pääomankorotukseen, jotta EIR voi jatkaa Euroopan talouden ja sen elpymisen tukemista. Unionin olisi voitava säilyttää kokonaisuutensa EIR:n pääomasta rahoitusvaikutukset asianmukaisesti huomioon ottaen. Vuosia 2021–2027 koskevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä olisi varattava riittävät määrärahat tähän tarkoitukseen.
- (35) Komission olisi tarvittaessa kuultava EIP-ryhmän lisäksi muiden mahdollisten toteutuskumppaneiden näkemyksiä investointisuuntaviivoista, ilmastoseurantajärjestelmästä sekä kestävyysarviointia koskevista ohjeasiakirjoista ja yhteisistä menetelmistä, jotta voidaan varmistaa osallistavuus ja toimintakyky siihen asti, kunnes hallintoelimet on perustettu, minkä jälkeen toteuttamiskumppaneiden osallistuminen olisi toteutettava InvestEU-ohjelman neuvottelukunnan ja johtokunnan puitteissa.
- (36) InvestEU-rahaston olisi oltava avoin rahoitusosuuksille kolmansista maista, jotka ovat Euroopan vapaakauppaliiton jäsenmaita, unioniin liittymässä olevia maita, ehdokkaita tai mahdollisia ehdokkaita sekä Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvia maita tai muita maita, unionin ja kyseisten maiden välillä vahvistetuin ehdoin. Tämän pitäisi mahdollistaa yhteistyön jatkaminen asianomaisten maiden kanssa erityisesti tutkimuksen ja innovoinnin alalla sekä pk-yritysten osalta.
- (37) Tässä asetuksessa vahvistetaan InvestEU-ohjelman muiden kuin EU:n takuun rahoittamiseen liittyvien toimenpiteiden rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentti ja neuvosto pitävät ensisijaisena rahoitusohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä *[viittaus on päivitettävä tarvittaessa uuden toimielinten välisen sopimuksen perusteella: ehdotetun talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen³¹ 16 kohdan]* mukaisesti.
- (38) EU:n takuu olisi 75 153 850 000 euroa (käypinä hintoina) unionin tasolla, ja sen odotetaan saavan liikkeelle yli 1 000 000 000 000 euron lisäinvestoinnit unionissa; tämä määrä olisi jaettava alustavasti politiikkaikkunoiden kesken. Strategisten eurooppalaisten investointien ikkunalle olisi kuitenkin osoitettava sille tarkoitettu osuus EU:n takuusta.
- (39) Komissio ilmoitti 18 päivänä huhtikuuta 2019, että jäsenvaltioiden kertaluonteisia rahoitusosuuksia, jotka joko jäsenvaltio suorittaa tai julkisyhteisöjen sektoriin luokitellut taikka jäsenvaltion puolesta toimivat kansalliset kehityspankit suorittavat aihekohtaisiin tai usean maan kattaviin investointijärjestelyihin, olisi lähtökohtaisesti pidettävä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97³² 5 artiklan 1 kohdassa ja 9 artiklan

³¹ COM(2018) 323 final.

³² Neuvoston asetus (EY) N:o 1466/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1).

1 kohdassa sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97³³ 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuina kertaluonteisina toimenpiteinä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä neuvoston oikeuksia. Lisäksi komissio ilmoitti harkitsevansa, missä määrin komission joustavuutta koskevan tiedonannon yhteydessä Euroopan strategisten investointien rahastoa (ESIR) varten tarkoitettua kohtelua voidaan soveltaa mainitun rahaston seuraajavälineeseen InvestEU-ohjelmaan siltä osin kuin on kyse jäsenvaltioiden käteisenä suorittamista kertaluontoisista rahoitusosuuksista, joilla rahoitetaan EU:n takuun korottamista jäsenvaltio-osiota varten, sanotun kuitenkaan rajoittamatta neuvoston oikeuksia vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanossa.

- (40) InvestEU-rahaston perustana oleva EU:n takuu olisi toteutettava siten, että komissio toimii välillisesti toteutuskumppaneiden avulla, jotka tavoittavat tarvittaessa rahoituksenvälittäjät ja rahoituksen lopulliset saajat. Toteutuskumppaneiden valinnan olisi oltava avointa eikä siinä saisi olla eturistiriitoja. Komission olisi tehtävä kunkin toteutuskumppanin kanssa takuusopimus takuukapasiteetin myöntämisestä InvestEU-rahastosta, jotta voidaan tukea rahoitus- ja investointitoimia, jotka täyttävät InvestEU-rahaston tukikelpoisuusperusteet ja edistävät sen tavoitteiden saavuttamista. EU:n takuuseen liittyvä riskinhallinta ei saisi haitata toteutuskumppaneiden suoraa hyötymistä EU:n takuusta. Kun takuu myönnetään EU-osiesta toteutuskumppaneille, niiden olisi oltava täysin vastuussa koko investointiprosessista sekä rahoitus- tai investointitoimiin liittyvästä due diligence -arvioinnista. InvestEU-rahastosta olisi tuettava hankkeita, joilla on yleensä korkeampi riskiprofiili kuin toteutuskumppaneiden tavanomaisilla toimilla tuetuilla hankkeilla ja joita muut julkiset tai yksityiset lähteet eivät ilman InvestEU-rahaston tukea olisi voineet toteuttaa EU:n takuun käyttöaikana lainkaan tai samassa laajuudessa. Kun on kyse strategisten eurooppalaisten investointien ikkunaan kuuluvista, sen tavoitteita palvelevista rahoitus- ja investointitoimista, täydentävyyskriteeriin voidaan kuitenkin soveltaa erityisedellytyksiä.
- (41) InvestEU-rahastolle olisi perustettava hallintorakenne, jonka toiminnan olisi vastattava sen tarkoitusta, joka on yksinomaan EU:n takuun asianmukaisen käytön varmistaminen sekä investointipäätösten poliittisen riippumattomuuden varmistaminen. Tämän hallintorakenteen olisi koostuttava neuvottelukunnasta, johtokunnasta ja täysin riippumattomasta investointikomiteasta. Hallintorakenteen yleisessä kokoonpanossa olisi pyrittävä sukupuolten tasapuoliseen edustukseen. Hallintorakenne ei saisi vaikuttaa eikä puuttua EIP-ryhmän tai muiden toteutuskumppaneiden päätöksentekoon eikä korvata niiden hallintoelimiä.
- (42) Olisi perustettava toteutuskumppanien edustajista ja jäsenvaltioiden edustajista sekä yhdestä Euroopan talous- ja sosiaalikomitean nimeämästä asiantuntijasta ja yhdestä alueiden komitean nimeämästä asiantuntijasta koostuva neuvottelukunta, jotta voidaan vaihtaa tietoja ja näkemyksiä InvestEU-rahastosta tuettujen rahoitustuotteiden käytöstä sekä keskustella muuttuvista tarpeista ja uusista tuotteista sekä erityisistä alueellisista markkinapuutteista.
- (43) Jotta neuvottelukunta voitaisiin muodostaa heti aluksi, komission olisi nimitettävä mahdollisten toteutuskumppaneiden edustajat väliaikaisesti yhdeksi vuodeksi, minkä jälkeen vastuu tästä siirtyisi takuusopimuksen tehneille toteutuskumppaneille.

³³

Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6).

- (44) Komission edustajista, toteutuskumppaneiden edustajista sekä yhdestä Euroopan parlamentin nimeämästä vailla äänioikeutta olevasta asiantuntijasta koostuvan johtokunnan olisi määritettävä InvestEU-rahaston strateginen ja operatiivinen ohjeistus.
- (45) Komission olisi arvioitava, ovatko toteutuskumppanien esittämät rahoitus- ja investointitoimet kaikkien unionin säädösten ja politiikkojen mukaisia. Rahoitus- ja investointitoimia koskevat päätökset tekisi viime kädessä toteutuskumppani.
- (46) Riippumattomista asiantuntijoista koostuvan investointikomitean olisi esitettävä päätelmänsä tuen myöntämisestä EU:n takuuna rahoitus- ja investointitoimille, jotka täyttävät tukikelpoisuusvaatimukset, ja näin tarjottava ulkopuolista asiantuntemusta hankkeisiin liittyvien investointien arvioinnissa. Investointikomitealla tulisi olla eri kokoonpanoja, joilla katetaan eri politiikan alat ja sektorit parhaalla mahdollisella tavalla.
- (47) Investointikomitean olisi perustamisestaan alkaen vastattava myös asetuksen (EU) 2015/1017 nojalla tapahtuvasta EU:n takuun myöntämisestä rahoitus- ja investointitoimille, jotta vältetään tilanne, jossa samankaltaiset rinnakkaiset rakenteet arvioivat EU:n takuun käyttöä koskevia ehdotuksia.
- (48) Komission hoitaman riippumattoman sihteeristön, joka on vastuussa investointikomitean puheenjohtajalle, olisi avustettava investointikomiteaa.
- (49) Valitessaan toteutuskumppaneita InvestEU-rahaston käyttöön komission olisi otettava huomioon vastapuolen kyky saavuttaa InvestEU-rahaston tavoitteet ja osallistua omilla varoillaan, jotta voidaan varmistaa riittävä maantieteellinen kattavuus ja monipuolisuus, houkutella yksityisiä sijoittajia ja hajauttaa riskejä riittävästi sekä tarjota ratkaisuja, joilla puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin. Kun otetaan huomioon perussopimuksiin perustuva EIP-ryhmän asema, sen valmiudet toimia kaikissa jäsenvaltioissa ja kokemukset, joita nykyisistä rahoitusvälineistä ja ESIR-rahastosta on saatu, EIP-ryhmän olisi edelleen pysyttävä InvestEU-rahaston EU-osiossa etuoikeutettuna toteutuskumppanina. EIP-ryhmän lisäksi kansallisten kehityspankkien tai -laitosten olisi voitava tarjota täydentävää rahoitustuotevalikoimaa, sillä niiden kokemuksesta ja valmiuksista kansallisella ja alueellisella tasolla voisi olla hyötyä julkisten varojen vaikutuksen maksimoimisessa unionin koko alueella ja hankkeiden oikeudenmukaisen maantieteellisen tasapainon varmistamisessa. InvestEU-ohjelma olisi toteutettava siten, että edistetään yhdenvertaisia toimintamahdollisuuksia pienemmille ja uudemmille kehityspankeille ja -laitoksille. Lisäksi muiden kansainvälisten rahoituslaitosten olisi voitava tulla toteutuskumppaneiksi, erityisesti jos ne voivat tietyissä jäsenvaltioissa tarjota suhteellista etua erityisasiantuntemuksen ja -kokemuksen muodossa ja jos niiden osake-enemmistö on unionissa. Myös muiden yhteisöjen, jotka täyttävät varainhoitoasetuksessa asetetut vaatimukset, olisi voitava tulla toteutuskumppaneiksi.
- (50) Paremman maantieteellisen monipuolisuuden edistämiseksi voidaan perustaa investointijärjestelyjä, joissa toteutuskumppaneiden pyrkimykset ja asiantuntemus yhdistyvät kansallisten kehityspankkien tai -laitosten suppeaan kokemukseen rahoitusvälineiden käytöstä. Tällaisten rakenteiden perustamiseen olisi kannustettava muun muassa InvestEU-neuvontakeskuksesta saatavalla tuella. On asianmukaista koota yhteen investointikumppaneita, viranomaisia, asiantuntijoita, koulutus- ja tutkimuslaitoksia, asiaankuuluvia työmarkkinaosapuolia ja kansalaisyhteiskunnan

edustajia sekä muita asiaankuuluvia toimijoita unionin, kansallisella ja alueellisella tasolla investointijärjestelyjen käytön edistämiseksi asianomaisilla aloilla.

- (51) Jäsenvaltio-osioon kuuluva EU:n takuu olisi myönnettävä mille tahansa varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti tukikelpoiselle toteutuskumppanille, mukaan lukien kansalliset tai alueelliset kehityspankit tai -laitokset, EIP, Euroopan investointirahasto ja muut kansainväliset rahoituslaitokset. Jäsenvaltio-osion toteutuskumppaneita valittaessa komission olisi otettava huomioon kunkin jäsenvaltion ehdotukset rahoitusosuussopimuksen mukaisesti. Varainhoitoasetuksen 154 artiklan mukaan komission on tehtävä arvio toteutuskumppanin säännöistä ja menettelyistä sen varmistamiseksi, että ne tarjoavat unionin taloudellisille eduille komission tarjoamaa suojaa vastaavan suojan tason.
- (52) Toteutuskumppanin olisi tehtävä rahoitus- ja investointitoimia koskeva lopullinen päätös omissa nimissään, toteutettava toimet sisäisiä sääntöjään, politiikkojaan ja menettelyjään noudattaen ja kirjattava ne omaan tilinpäätökseensä tai tapauksen mukaan ilmoitettava ne tilinpäätöksen liitetiedoissa. Näin ollen komission olisi kirjattava ainoastaan EU:n takuusta mahdollisesti aiheutuva taloudellinen vastuu ja ilmoitettava takuun enimmäismäärä, mukaan lukien kaikki asiaankuuluvat tiedot myönnetystä takuusta.
- (53) InvestEU-rahaston olisi tarvittaessa sallittava unionin talousarviosta tai muista lähteistä, kuten EU:n päästökauppajärjestelmän innovointirahastosta, rahoitettujen avustusten, rahoitusvälineiden tai molempien joustava, saumaton ja tehokas yhdistäminen EU:n takuun kanssa tilanteissa, joissa tämä on tarpeen, jotta voidaan parhaiten tukea markkinoiden toimintapuutteiden tai optimaalista heikompien investointitilanteiden ratkaisemiseen tähtääviä investointeja.
- (54) Hankkeiden, joita toteutuskumppanit esittävät InvestEU-ohjelman tuen piiriin ja joihin sisältyy InvestEU-rahaston tuen yhdistäminen muista unionin ohjelmista myönnettyyn tukeen, tulisi kokonaisuudessaan vastata kyseisten unionin ohjelmien tavoitteita ja tukikelpoisuusperusteita. EU:n takuun käytöstä olisi päätettävä InvestEU-ohjelman mukaisesti.
- (55) InvestEU-neuvontakeskuksen olisi tuettava vahvan investointihankejatkumon kehittämistä jokaiselle politiikkaikkunalle neuvonta-aloitteilla, jotka ovat EIP-ryhmän tai muiden neuvontakumppaneiden täytäntöön panemia taikka suoraan komission täytäntöön panemia. InvestEU-neuvontakeskuksen olisi edistettävä maantieteellistä monipuolistamista unionin taloudelliseen, sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen liittyvien tavoitteiden edistämiseksi ja alueellisten erojen vähentämiseksi. InvestEU-neuvontakeskuksen olisi kiinnitettävä erityistä huomiota pienten hankkeiden yhdistämiseen suuremmiksi salkuiksi. Komission, EIP-ryhmän ja muiden neuvontakumppaneiden olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä tuen tehokkuuden, synergiaetujen ja tosiasiallisen maantieteellisen kattavuuden varmistamiseksi kaikkialla unionissa ottaen huomioon paikallisten toteutuskumppaneiden asiantuntemus ja paikalliset valmiudet sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2015/1017³⁴ perustettu Euroopan investointineuvontakeskus. Lisäksi

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2015/1017, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2015, Euroopan strategisten investointien rahastosta, Euroopan investointineuvontakeskuksesta ja Euroopan investointihankeportaalista sekä asetusten (EU) N:o 1291/2013 ja (EU) N:o 1316/2013 muuttamisesta – Euroopan strategisten investointien rahasto (EUVL L 169, 1.7.2015, s. 1).

InvestEU-neuvontakeskuksen olisi tarjottava keskitetty yhteyspiste hankekehitystuella, jota InvestEU-neuvontakeskus antaa viranomaisille ja hankkeiden toteuttajille.

- (56) Komission olisi perustettava InvestEU-neuvontakeskus EIP-ryhmä tärkeimpänä kumppaninaan ja hyödynnettävä Euroopan investointineuvontakeskuksen kautta saatuja kokemuksia. Komission olisi vastattava InvestEU-neuvontakeskuksen poliittisesta ohjauksesta sekä keskitetyn yhteyspisteen hallinnoinnista. EIP-ryhmän olisi tarjottava politiikkaikkunoiden mukaisia neuvonta-aloitteita. EIP-ryhmän olisi lisäksi tarjottava komissiolle operatiivisia palveluja, myös antamalla panoksensa neuvonta-aloitteita koskevaan strategiseen ja poliittiseen ohjeistukseen, kartoittamalla olemassa olevia ja tulevia neuvonta-aloitteita, arvioimalla neuvontatarpeita ja antamalla komissiolle neuvoja optimaalisista keinoista vastata näihin tarpeisiin olemassa olevien tai uusien neuvonta-aloitteiden avulla.
- (57) Jotta voidaan taata neuvontapalvelujen ulottaminen laajalle maantieteelliselle alueelle koko unionissa ja levittää tuloksellisesti tietoa InvestEU-rahastosta paikallistasolla, olisi varmistettava InvestEU-neuvontakeskuksen paikallinen edustus siellä, missä sitä tarvitaan, ottaen huomioon nykyiset tukijärjestelyt ja paikalliset kumppanit; näin voidaan antaa konkreettista, ennakoivaa ja räätälöityä tukea paikan päällä. Jotta voidaan helpottaa neuvonnan tarjoamista paikallistasolla ja varmistaa tukien tehokkuus, synergiavaikutus ja tosiasiallinen maantieteellinen kattavuus kaikkialla unionin alueella, InvestEU-neuvontakeskuksen olisi tehtävä yhteistyötä kansallisten kehityspankkien tai -laitosten kanssa sekä hyödynnettävä ja käytettävä niiden asiantuntemusta.
- (58) InvestEU-neuvontakeskuksen olisi tarjottava neuvontaa pienikokoisille hankkeille ja startup-yrityshankkeille etenkin silloin, kun startup-yritys pyrkii suojaamaan tutkimus- ja innovointi-investointejaan immateriaalioikeuksilla, kuten patenteilla, ottaen huomioon muut palvelut, joilla nämä toimet voidaan kattaa, ja pyrkien synergiaan kyseisten palveluiden kanssa.
- (59) InvestEU-rahaston yhteydessä tarvitaan hankkeiden kehittämiseen liittyvää tukea ja valmiuksien kehittämistukea laadukkaiden hankkeiden alullepanon edellyttämien organisatoristen valmiuksien ja markkinakehitystoiminnan kehittämistä varten. Tällainen tuki olisi kohdennettava myös rahoituksenvälittäjiin, jotka ovat avainasemassa, jotta pienyrityksiä voidaan auttaa saamaan rahoitusta ja hyödyntämään koko potentiaalinsa. Neuvontatuen tavoitteena on lisäksi luoda edellytykset mahdollisten tukikelpoisten rahoituksen saajien määrän lisäämiseen uusilla markkinasegmenteillä, erityisesti jos yksittäisten hankkeiden pieni koko lisää huomattavasti transaktiokustannuksia hanketasolla, kuten sosiaalisen rahoituksen ekosysteemeissä, mukaan lukien hyväntekeväisyysjärjestöt tai kulttuurialat ja luovat alat. Valmiuksien kehittämistuen pitäisi olla täydentävää tukea niiden toimien lisäksi, jotka toteutetaan unionin muiden, tietyt politiikan alat kattavien ohjelmien puitteissa. Olisi pyrittävä myös tukemaan mahdollisten hankkeiden toteuttajien, erityisesti paikallisten organisaatioiden ja viranomaisten, valmiuksien kehittämistä.
- (60) Olisi otettava käyttöön InvestEU-portaali, joka tarjoaa helposti saatavilla olevan ja käyttäjäystävällisen hanketietokannan, jolla lisätään rahoitusta tarvitsevien investointihankkeiden näkyvyyttä ja jonka tarkoituksena on erityisesti tarjota toteutuskumppaneille unionin lainsäädännön ja politiikkojen mukainen mahdollinen investointihankejatkumo.
- (61) InvestEU:n yhteydessä olisi toteutettava asetuksen [Euroopan unionin elpymisväline] mukaisesti ja siinä osoitettujen määrärahojen rajoissa elpymis- ja

palautumistoimenpiteitä, joilla voidaan lievittää covid-19-kriisin ennennäkemättömiä vaikutuksia. Tällaisia lisävaroja käytettäessä olisi varmistettava asetuksessa [Euroopan unionin elpymisväline] säädettyjen määräaikojen noudattaminen.

- (62) InvestEU-ohjelmaa on paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen³⁵ 22 ja 23 kohdan nojalla arvioitava kerättyjen tietojen perusteella erityisten seurantavaatimusten mukaisesti välttämällä kuitenkin ylisääntelyä ja varsinkin jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta. Näihin vaatimuksiin voidaan tarvittaessa sisällyttää mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella voidaan arvioida InvestEU-ohjelman käytännön vaikutuksia.
- (63) Olisi otettava käyttöön kattava seurantakehys, joka perustuu tuotos-, tulos- ja vaikutusindikaattoreihin, jotta voidaan seurata edistymistä unionin tavoitteissa. Jotta vastuuvollisuus unionin kansalaisia kohtaan voidaan varmistaa, komission olisi raportoitava vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle InvestEU-ohjelman edistymisestä, vaikutuksista ja sen perusteella toteutetuista toimista.
- (64) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitoasäntöjä. Näissä varainhoitoasetukseen sisältyvissä säännöissä vahvistetaan muun muassa menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, hankintoja, palkintoja ja välillistä toteutusta, sekä säädetään taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta. SEUT-sopimuksen 322 artiklan nojalla hyväksyttävät säännöt koskevat myös unionin talousarvion suojelua siinä tapauksessa, että jäsenvaltioissa ilmenee oikeusvaltioperiaatetta koskevia yleistyneitä puutteita, koska oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on moitteettoman varainhoidon ja unionin rahoituksen tuloksellisuuden välttämätön ennakoedellytys.
- (65) InvestEU-ohjelmaan sovelletaan varainhoitoasetusta. Siinä vahvistetaan unionin talousarvion toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien talousarviotakuuta koskevat säännöt.
- (66) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013³⁶, neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2988/95³⁷, neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96³⁸ ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939³⁹ mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäiseminen, havaitseminen, oikaiseminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määrääminen. Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi erityisesti asetuksen (EU, Euratom) N:o

³⁵ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

³⁷ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

³⁸ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

³⁹ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

883/2013 ja asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 mukaisesti tehdä hallinnollisia tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) voi asetuksen (EU) 2017/1939 nojalla tutkia unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvia rikoksia sekä nostaa niistä syytteen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁴⁰ mukaisesti. Varainhoitoasetuksen mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, EPPOLle – niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön – ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

- (67) Kolmannet maat, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, voivat osallistua unionin ohjelmiin ETA-sopimukseen perustuvan yhteistyön puitteissa; ETA-sopimuksessa määrätään ohjelmien toteuttamisesta kyseisen sopimuksen mukaisesti tehtävällä päätöksellä. Kolmansien maiden osallistuminen voi perustua myös muihin oikeudellisiin välineisiin. Tässä asetuksessa olisi oltava erityinen säännös, jolla myönnetään toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti.
- (68) Merentakaisiin maihin ja merentakaisille alueille (MMA:t) sijoittautuneet henkilöt ja yhteisöt voivat [merentakaisien maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä annetun neuvoston päätösehdotuksen (”MMA-assosiaatiopäätös”)]⁴¹ 83 artiklan nojalla saada rahoitusta InvestEU-ohjelman sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon kyseinen merentakainen maa tai alue on sidoksissa.
- (69) Jotta tämän asetuksen tiettyjä muita kuin keskeisiä osia voidaan täydentää investointisuuntaviivoilla ja indikaattoreiden tulostaululla ja helpottaa tulosindikaattoreiden nopeaa ja joustavaa mukauttamista sekä muuttaa rahoitusastetta, komissiolle olisi siirrettävä valta antaa SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädöksiä eri politiikkaikkunoiden rahoitus- ja investointitoimia koskevien investointisuuntaviivojen laatimisesta, tulostaulusta sekä tämän asetuksen liitteen III muuttamisesta indikaattoreiden tarkistamiseksi tai täydentämiseksi ja rahoitusosuuden muuttamiseksi. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti näiden investointisuuntaviivojen pitäisi sisältää asianmukaiset määräykset, joilla vältetään tarpeetonta hallinnollista rasitusta. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁴¹ SEC(2018) 310; SWD(2018) 337.

neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

- (70) InvestEU-ohjelmalla olisi puututtava unionin laajuisiin ja jäsenvaltiokohtaisiin markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin sekä mahdollistettava uusiin tai monimutkaisiin markkinoiden toimintapuutteisiin kohdistettujen innovatiivisten rahoitustuotteiden ja niiden levitysjärjestelmien unioninlaajuinen markkinatestaus. Näistä syistä unionin tason toimet ovat perusteltuja,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

1. Tällä asetuksella perustetaan InvestEU-rahasto, josta myönnetään EU:n takuu unionin sisäisten politiikkojen tavoitteisiin myötävaikuttavien toteutuskumppaneiden toteuttamien rahoitus- ja investointitoimien tukemiseksi.
2. Lisäksi tällä asetuksella perustetaan neuvontamekanismi tarjoamaan tukea investointikelpoisten hankkeiden kehittämiseen ja rahoituksen saantiin ja avustamaan niihin liittyvien valmiuksien kehittämisessä, jäljempänä 'InvestEU-neuvontakeskus'. Tällä asetuksella perustetaan myös tietokanta, jonka avulla hankkeet, joille hankkeiden toteuttajat hakevat rahoitusta, saavat näkyvyyttä, ja jonka kautta sijoittajat saavat tietoa investointimahdollisuuksista, jäljempänä 'InvestEU-portaali'.
3. Tässä asetuksessa vahvistetaan InvestEU-ohjelman tavoitteet, sen talousarvio ja EU:n takuun määrä vuosiksi 2021–2027, unionin rahoituksen muodot ja rahoitusta koskevat säännöt.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:
 - 1) 'InvestEU-ohjelmalla' InvestEU-rahastoa, InvestEU-neuvontakeskusta, InvestEU-portaalia ja rahoitusta yhdistäviä toimia yhdessä;
 - 2) 'EU:n takuulla' yleistä, peruuttamatonta, ehdotonta ja vaadittaessa maksettavaa talousarviotakuuta unionin talousarviosta, jonka puitteissa varainhoitoasetuksen 219 artiklan 1 kohdan mukaiset talousarviotakuut tulevat voimaan toteutuskumppaneiden kanssa tehtyjen yksittäisten takuusopimusten tullessa voimaan;

- 3) 'politiikkaikkunoilla' 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja osa-alueita, joita tuetaan kohdennetusti EU:n takuulla;
- 4) 'osioilla' EU:n takuun osia, jotka määrittävät takuun perustana olevien varojen alkuperän perusteella;
- 5) 'rahoitusta yhdistävillä toimilla' unionin talousarviosta tuettavia toimia, joiden tarkoituksena on yhdistää EU:n talousarviosta rahoitettavia tukimuotoja, joita ei makseta takaisin, EU:n talousarviosta rahoitettavia takaisin maksettavia tukimuotoja tai näitä molempia kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten tai kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien rahoittamiin, takaisin maksettaviin tukimuotoihin; unionin ohjelmat, joita rahoitetaan muista lähteistä kuin unionin talousarviosta, esimerkiksi EU:n päästökauppajärjestelmän innovointirahastosta, voidaan rinnastaa tässä määritelmässä unionin talousarviosta rahoitettaviin unionin ohjelmiin;
- 6) 'EIP:llä' Euroopan investointipankkia;
- 7) 'EIP-ryhmällä' EIP:tä, sen tytäryhtiöitä ja muita Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetystä, Euroopan investointipankin perussäännöstä tehdystä pöytäkirjassa N:o 5, jäljempänä 'EIP:n perussääntö', olevan 28 artiklan 1 kohdan nojalla perustettuja yksiköjä;
- 8) 'rahoitusosuudella' toteutuskumppanin oman riskinottokapasiteetin muotoista rahoitusosuutta, joka annetaan samoin ehdoin EU:n takuun kanssa tai toisessa muodossa, joka mahdollistaa InvestEU-ohjelman tehokkaan toteuttamisen ja varmistaa samalla etujen asianmukaisen yhteensovittamisen;
- 9) 'rahoitusosuussopimuksella' oikeudellista välinettä, jolla komissio ja yksi tai useampi jäsenvaltio määrittelevät EU:n takuun ehdot 9 artiklassa vahvistetussa jäsenvaltio-osiossa;
- 10) 'rahoitustuotteella' rahoitusmekanismeja tai -järjestelyä, jonka ehtojen nojalla toteutuskumppani tarjoaa suoraa tai välitettyä rahoitusta lopullisille saajille käyttämällä mitä tahansa 15 artiklassa tarkoitettua rahoitustyyppiä;
- 11) 'rahoitus- ja/tai investointitoimilla' toteutuskumppanin omissa nimissään sisäisten sääntöjensä, toimintapolitiikkojensa ja menettelyjensä mukaisesti toteuttamia toimia, jotka esitetään toteutuskumppanin tilinpäätöstiedoissa tai, tapauksen mukaan, ilmoitetaan kyseisten tilinpäätöstietojen liitteissä ja joilla lopullisille saajille annetaan rahoitusta suoraan tai välillisesti rahoitustuotteiden välityksellä;
- 12) 'yhteistyössä hallinnoitavilla rahastoilla' rahastoja, jotka tarjoavat mahdollisuuden osoittaa osan kyseisistä rahastoista talousarviotakuun rahoittamiseen InvestEU-rahaston jäsenvaltio-osiossa, eli Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussaa (ESR+), koheesiorahastoa, Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa (EMKR), Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahasto) ja [oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa]⁴²;
- 13) 'takuusopimuksella' oikeudellista välinettä, jolla komissio ja toteutuskumppani määrittävät ehdot, jotka koskevat ehdotusten tekemistä EU:n takuun myöntämisestä rahoitus- ja investointitoimille, EU:n takuun myöntämistä kyseisille toimille ja kyseisten toimien toteuttamista tämän asetuksen säännösten mukaisesti;

⁴²

COM(2020) 22 final.

- 14) 'toteutuskumppanilla' kelpoisuusvaatimukset täyttävää vastapuolta, kuten rahoituslaitosta tai muuta rahoituksenvälittäjää, jonka kanssa komissio on tehnyt takuusopimuksen;
- 15) 'Euroopan yhteistä etua koskevalla tärkeällä hankkeella' hanketta, joka täyttää kaikki kriteerit, jotka on vahvistettu Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita edistävän valtiontuen sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiperusteista annetussa komission tiedonannossa (EUVL C 188, 20.6.2014, s. 4) tai mahdollisissa myöhemmissä tarkistuksissa;
- 16) 'InvestEU-neuvontakeskuksella' 24 artiklassa määriteltyä teknistä apua;
- 17) 'neuvontasopimuksella' oikeudellista välinettä, jolla komissio ja neuvontakumppani määrittävät InvestEU-neuvontakeskuksen täytäntöönpanoa koskevat ehdot;
- 18) 'neuvonta-aloitteella' teknistä apua ja neuvontapalveluja, joilla tuetaan investointeja, mukaan lukien neuvontakumppaneiden, komission kanssa sopimuksen tehneiden ulkoisten palveluntarjoajien tai toimeenpanovirastojen tarjoamat valmiuksien kehittämistoimet;
- 19) 'neuvontakumppanilla' kelpoisuusvaatimukset täyttävää vastapuolta, kuten rahoituslaitosta tai muuta yhteisöä, jonka kanssa komissio on tehnyt neuvontasopimuksen yhden tai useamman neuvonta-aloitteen toteuttamiseksi, lukuun ottamatta neuvonta-aloitteita, joiden toteuttajina ovat komission tai toimeenpanovirastojen kanssa sopimuksen tehneet ulkoiset palveluntarjoajat;
- 20) 'InvestEU-portaalilla' 25 artiklassa määriteltyä tietokantaa;
- 21) 'investointisuuntaviivoilla' 7 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuja delegoidulla säädöksellä vahvistettuja suuntaviivoja;
- 22) 'investointijärjestelyllä' erityisrahoitusyhtiötä, hoidettua tiliä, sopimusperusteista yhteisrahoitus- tai riskinjakojärjestelyä tai millä tahansa muulla tavoin luotua järjestelyä, jonka kautta yhteisöt kanavoivat rahoitusosuuden joidenkin investointihankkeiden rahoittamiseksi ja johon voi sisältyä
 - a) kansallinen tai alueellinen järjestely, johon on koottu useita investointihankkeita tietyn jäsenvaltion alueella;
 - b) rajatylittävä, usean maan kattava, alueellinen tai makroalueellinen järjestely, johon on koottu investointihankkeista tietyllä maantieteellisellä alueella kiinnostuneita kumppaneita useilta alueilta tai useista jäsenvaltioista tai kolmansista maista;
 - c) aihekohtainen järjestely, johon on koottu tietyn alan investointihankkeita;
- 23) 'mikrorahoituksella' asetuksen [[ESR+] numero] [2 artiklan 11 kohdassa] määriteltyä mikrorahoitusta;
- 24) 'kansallisella kehityspankilla tai -laitoksella' oikeussubjektia, joka harjoittaa ammattimaista rahoitustoimintaa ja jolle jäsenvaltio tai jäsenvaltion keskus-, alue- tai paikallistason yhteisö on antanut tehtäväksi toteuttaa kehittämis- tai edistämistoimia;

- 25) 'pienillä ja keskisuurilla yrityksillä' tai 'pk-yrityksillä' komission suosituksen 2003/361/EY⁴³ liitteessä tarkoitettuja mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä;
- 26) 'pienillä midcap-yrityksillä' yhteisöjä, jotka eivät ole pk-yrityksiä ja joissa on enintään 499 työntekijää;
- 27) 'yhteiskunnallisilla yrityksillä' asetuksen [[ESR+] *numero*] [2 artiklan 15 kohdassa] määritellyjä yhteiskunnallisia yrityksiä;
- 28) 'kolmansilla mailla' maita, jotka eivät ole unionin jäsenvaltioita.

3 artikla

InvestEU-ohjelman tavoitteet

1. InvestEU-ohjelman yleisenä tavoitteena on tukea unionin politiikkatavoitteita rahoitus- ja investointitoimilla, joilla edistetään:
 - a) unionin kilpailukykyä, tutkimus, innovointi ja digitalisaatio mukaan lukien;
 - b) unionin talouden kasvua ja työllisyyttä, unionin talouden kestävyyttä sekä sen ympäristö- ja ilmastouluuttuvuutta, joka myötävaikuttaa kestävä kehityksen tavoitteiden ja Pariisin ilmastopöimöksen tavoitteiden saavuttamiseen sekä korkealaatuisten työpaikkojen luomiseen;
 - c) unionin sosiaalista sopeutumiskykyä, osallistavuutta ja innovatiivisuutta;
 - d) tieteen ja teknologian kehityksen sekä kulttuurin ja koulutuksen edistämistä;
 - e) unionin pääomamarkkinoiden yhdyntymistä ja sisämarkkinoiden vahvistumista, mukaan lukien ratkaisut, joilla puututaan unionin pääomamarkkinoiden hajanaisuuteen, monipuolistetaan unionin yritysten rahoituslähteitä ja edistetään kestävä rahoitusta;
 - f) taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden edistämistä; tai
 - g) unionin talouden kestävä ja osallistavaa elpymistä covid-19-pandemian aiheuttaman kriisin jälkeen, unionin talouden strategisten arvoketjujen ylläpitämistä ja vahvistamista sekä unionille strategisesti tärkeän toiminnan ylläpitämistä ja lujittamista kriittisen infrastruktuurin, muutokseen johtavan teknologian, mullistavien innovaatioiden ja yritysten ja kuluttajien tarvitsemien hyödykkeiden osalta.
2. InvestEU-ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:
 - a) kestävä infrastruktuuriin liittyvien rahoitus- ja investointitoimien tukeminen 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla osa-alueilla;
 - b) tutkimukseen, innovointiin ja digitalisaatioon liittyvien rahoitus- ja investointitoimien tukeminen, mukaan lukien innovatiivisten yritysten

⁴³ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

- laajentamisen ja teknologioiden markkinoille saattamisen tukeminen, 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla osa-alueilla;
- c) pk-yritysten ja pienten midcap-yritysten rahoituksen saannin ja saatavuuden parantaminen ja tällaisten yritysten maailmanlaajuisen kilpailukyvyn lisääminen;
 - d) yhteiskunnallisten yritysten mikrorahoituksen ja muun rahoituksen saannin ja saatavuuden parantaminen, jotta voidaan tukea sosiaaliin investointeihin ja osaamiseen ja taitoihin kohdistuvia rahoitus- ja investointitoimia sekä kehittää ja vakiinnuttaa sosiaalisten investointien markkinoita 7 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetuilla osa-alueilla;
 - e) rahoitus- ja investointitoimien tukeminen 7 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuilla osa-alueilla unionin ja sen talouden strategisen riippumattomuuden ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi.

4 artikla

EU:n takuun talousarvio ja määrä

1. Jäljempänä 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua EU-osiota varten EU:n takuu on 75 153 850 000 euroa (käypinä hintoina). Sen rahoitusaste on 45 prosenttia. Tästä rahoitusasteesta johtuvaa rahoitusta laskettaessa otetaan huomioon myös 34 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettu määrä.

Jäljempänä 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua jäsenvaltio-osiota varten EU:n takuuta voidaan korottaa jäsenvaltioiden [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [numero]⁴⁴ [10 artiklan 1 kohdan] ja [YMP:n strategiasuunnitelma-]asetuksen [numero]⁴⁵ [75 artiklan 1 kohdan] nojalla osoittamalla määrällä.

Jäsenvaltiot voivat suorittaa myös käteisellä lisämaksun EU:n takuun korottamiseksi jäsenvaltio-osiota varten. Kyseistä määrää pidetään varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdan toisen virkkeen mukaisesti ulkoisena käyttötarkoitukseensa sidottuna tulona.

Myös 5 artiklassa tarkoitetut kolmansien maiden rahoitusosuudet, jotka varainhoitoasetuksen 218 artiklan 2 kohdan mukaisesti suoritetaan kokonaan käteisenä, korottavat ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua EU:n takuuta.

2. Edellä olevan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua määräästä 31 153 850 000 euroa (käypinä hintoina) osoitetaan asetuksen [EURI] 2 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanotoimiin 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettuja tavoitteita varten.

Edellä olevan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua määräästä 41 500 000 000 euroa (käypinä hintoina) osoitetaan asetuksen [EURI] 2 artiklassa

⁴⁴

⁴⁵

tarkoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanotoimiin 3 artiklan 2 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettuja tavoitteita varten.

Edellä olevan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua määrää 2 500 000 000 euroa osoitetaan 3 artiklan 2 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettuja tavoitteita varten.

Ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettujen määrät ovat käytettävissä vasta asetuksen [EURI] 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua päivästä alkaen.

EU-osiota varten tarkoitettun EU:n takuun ohjeellinen jakautuminen esitetään tämän asetuksen liitteessä I. Komissio voi tarvittaessa muuttaa liitteessä I tarkoitettuja määriä ja korottaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua määrää enimmillään 15 prosenttia kunkin tavoitteen osalta. Komissio ilmoittaa tällaisista muutoksista Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

3. Jäljempänä VI ja VII luvussa säädettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen varatut rahoituspuitteet ovat 724 733 000 euroa (käypinä hintoina).
4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettua määrää voidaan käyttää myös InvestEU-ohjelman toteuttamista koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimintaan, mukaan lukien sisäiset tietotekniikkajärjestelmät.

5 artikla

InvestEU-rahastoon assosioituneet kolmannet maat

Seuraavat kolmannet maat voivat varainhoitoasetuksen 218 artiklan 2 kohdan nojalla osallistua 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettun InvestEU-rahaston EU-osion ja 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen politiikkaikkunoiden rahoittamiseen, strategisten eurooppalaisten investointien ikkunaa lukuun ottamatta, voidakseen osallistua tiettyihin rahoitustuotteisiin:

- a) Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti;
- b) unioniin liittymässä olevat maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokkaat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja tällaisten kolmansien maiden välisissä sopimuksissa vahvistettuja erityisiä edellytyksiä noudattaen;
- c) Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat kolmannet maat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja tällaisten kolmansien maiden välisissä sopimuksissa vahvistettuja erityisiä edellytyksiä noudattaen;

- d) muut kolmannet maat kunkin kolmannen maan osallistumisesta yhteen tai useampaan unionin ohjelmaan tehdyssä erityisessä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti edellyttäen, että kyseisellä sopimuksella
- i) varmistetaan asianmukainen tasapaino unionin ohjelmiin osallistuvan kolmannen maan maksamien rahoitusosuuksien ja sen saamien hyötyjen välillä;
 - ii) vahvistetaan unionin ohjelmiin osallistumisen edellytykset, mukaan lukien yksittäisiin ohjelmiin maksettavien rahoitusosuuksien ja niiden hallintokustannusten laskentatapa; maksettavia rahoitusosuuksia pidetään ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdan toisen virkkeen mukaisesti;
 - iii) ei anneta kolmannelle maalle unionin ohjelmaa koskevaa päätösvaltaa;
 - iv) taataan unionin oikeus varmistaa varainhoidon moitteettomuus ja suojata taloudellisia etujaan.

6 artikla

Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. EU:n takuun toteutuksessa käytetään välillistä hallinnointia, johon osallistuvat varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii, iii, v ja vi alakohdassa tarkoitetut elimet. Tämän asetuksen mukaisen unionin rahoituksen muut muodot, mukaan lukien varainhoitoasetuksen VIII osaston mukaisesti toteutettavat avustukset ja tämän artiklan mukaisesti toteutettavat rahoitusta yhdistävät toimet, toteutetaan varainhoitoasetuksen mukaisesti suoraan tai välillistä hallinnointia käyttäen, mahdollisimman sujuvasti ja varmistaen tehokas ja johdonmukainen tuki EU:n toimintapolitiikoille.
2. EU:n takuun kattamien rahoitus- ja investointitoimien, jotka ovat osa rahoitusta yhdistävää toimea, jossa tämän asetuksen mukaista tukea yhdistetään yhdestä tai useammasta muusta unionin ohjelmasta tulevaan tai EU:n päästökauppajärjestelmän innovointirahastosta katettavaan tukeen,
 - a) on vastattava niitä politiikkatavoitteita ja tukikelpoisuusperusteita, jotka esitetään sitä unionin ohjelmaa koskevissa säännöissä, jonka nojalla tuesta päätetään;
 - b) on oltava tämän asetuksen mukaisia.
3. Rahoitusta yhdistävien toimien, joissa on mukana rahoitusväline, joka rahoitetaan kokonaisuudessaan unionin muista ohjelmista tai EU:n päästökauppajärjestelmän innovointirahastosta käyttämättä tämän asetuksen mukaista EU:n takuuta, on vastattava niitä politiikkatavoitteita ja oltava niiden tukikelpoisuusperusteiden mukaisia, jotka esitetään sitä unionin ohjelmaa koskevissa säännöissä, jonka nojalla tukea myönnetään.
4. Tukimuodoista, joita ei makseta takaisin, ja/tai unionin talousarviosta tulevista rahoitusvälineistä, jotka muodostavat osan tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetusta rahoitusta yhdistävästä toimesta, päätetään 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti kyseisen unionin ohjelman sääntöjä noudattaen ja ne toteutetaan

rahoitusta yhdistävän toimen puitteissa tätä asetusta ja varainhoitoasetuksen X osastoa noudattaen.

Tällaisiin rahoitusta yhdistäviin toimiin liittyvässä raportoinnissa on käsiteltävä myös sitä, vastaavatko toimet niitä politiikkatavoitteita ja tukikelpoisuusperusteita, jotka esitetään sitä unionin ohjelmaa koskevissa säännöissä, jonka nojalla tuesta päätetään, kuten myös sitä, ovatko toimet tämän asetuksen mukaisia.

II LUKU

InvestEU-rahasto

7 artikla

Politiikkaikkunat

1. InvestEU-rahasto toimii seuraavien viiden politiikkaikkunan kautta, jotta näillä aloilla voidaan puuttua markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin:
 - a) kestävän infrastruktuurin politiikkaikkuna, joka käsittää kestävät investoinnit seuraavilla osa-alueilla: liikenne, mukaan lukien multimodaalinen liikenne, liikenneturvallisuus, johon kuuluu unionin tavoite, että kuolemaan johtavat onnettomuudet ja vakavat loukkaantumiset loppuvat tieliikenteessä vuoteen 2050 mennessä, rautatie- ja tieinfrastruktuurin korjaaminen ja kunnossapito, energia, erityisesti uusiutuva energia, energiatehokkuus vuoden 2030 energiapuitteiden mukaisesti, rakennusten kunnostushankkeet, joissa keskitytään energiansäästöön, ja rakennusten liittäminen osaksi energiaa, varastointia, digitalisointia ja liikennettä koskevaa järjestelmää, yhteenliittämistä, digitaalisten yhteyksien ja niiden saatavuuden parantaminen muun muassa maaseutualueilla, raaka-aineiden tarjonta ja käsittely, avaruus, valtameret, vesi, myös sisävesiväylät, jätehierarkian ja kiertotalouden mukainen jätehuolto, luonto ja muu ympäristöinfrastruktuuri, kulttuuriperintö, matkailu, laitteet, liikkuva omaisuus ja sellaisten innovatiivisten teknologioiden käyttöönotto, jotka edistävät ympäristö- ja ilmastokestävyyteen tai yhteiskunnalliseen kestävyysliittymiä unionin tavoitteita ja jotka täyttävät ympäristö- tai yhteiskunnallista kestävyysliittymiä koskevat unionin normit;
 - b) tutkimuksen, innovoinnin ja digitalisaation politiikkaikkuna, joka käsittää seuraavat: tutkimus-, tuotekehitys- ja innovointitoiminta, teknologioiden ja tutkimustulosten siirtäminen markkinoille markkinoiden edistäjien ja yritysten välisen yhteistyön tukemiseksi, innovatiivisten ratkaisujen esittely ja käyttöönotto ja innovatiivisten yritysten laajentamisen tukeminen sekä unionin teollisuuden digitalisaatio;
 - c) pk-yritysten politiikkaikkuna, joka käsittää seuraavat: pääasiassa pk-yritysten, innovatiiviset ja kulttuurialalla ja luovilla aloilla toimivat pk-yritykset mukaan lukien, sekä pienten midcap-yritysten rahoituksen saanti ja saatavuus;
 - d) sosiaalisten investointien ja osaamisen politiikkaikkuna, joka käsittää seuraavat: mikrorahoitus, yhteiskunnallisten yritysten rahoitus, yhteisötalous,

sukupuolten tasa-arvon edistäminen, osaaminen, yleissivistävä koulutus, ammatillinen koulutus ja niihin liittyvät palvelut, sosiaalinen infrastruktuuri, mukaan lukien terveys- ja koulutusinfrastruktuuri sekä sosiaalinen ja opiskelija-asuntotuotanto, sosiaalinen innovointi, terveydenhuolto ja pitkäaikaishoito, osallistaminen ja saavutettavuus, kulttuuritoiminta ja luova toiminta, joilla on yhteiskunnallinen päämäärä, ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden integroiminen, mukaan lukien kolmansien maiden kansalaiset;

e) strategisten eurooppalaisten investointien politiikkaikkuna, joka käsittää seuraavat: strategiset investoinnit, joilla tuetaan sellaisia unioniin sijoittautuneita ja unionissa toimivia lopullisia tuensajia, joiden toiminnalla on strategista merkitystä unionille, erityisesti vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen sekä paremman häiriönsietokyvyn näkökulmasta, jollakin seuraavista osa-alueista:

- i) kriittisten terveyspalvelujen tarjoaminen, lääkkeiden, lääkinnällisten laitteiden ja lääkintätarvikkeiden valmistus ja varastointi, terveyskriisin hallintavalmiuden ja pelastuspalvelujärjestelmän vahvistaminen;
- ii) kriittinen infrastruktuuri, olipa se fyysistä tai virtuaalista, mukaan lukien infrastruktuurielementit, jotka on määritelty kriittisiksi energian, liikenteen, ympäristön, terveyden, turvallisen digitaalisen viestinnän, 5G:n, esineiden internetin, verkkopalvelualustojen, turvallisten pilvipalveluiden, tietojenkäsittelyn tai tietojentallennuksen, maksu- ja finanssi-infrastruktuurin, ilmailu- ja avaruusalan, puolustuksen, viestinnän, tiedotusvälineiden, koulutuksen, vaali-infrastruktuurin ja uhanalaisten kohteiden osalta, sekä maa ja kiinteistöt, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä tällaisen kriittisen infrastruktuurin käyttämiselle;
- iii) edellä ii alakohdassa tarkoitetun kriittisen infrastruktuurin toiminnan ja ylläpidon kannalta olennaisten tavaroiden ja palvelujen tarjoaminen;
- iv) keskeiset kehitystä vauhdittavat, muutosvoimaiset, vihreät ja digitaaliset teknologiat ja mullistavat innovaatiot, joihin investoiminen on unionin teollisen tulevaisuuden kannalta strategisesti tärkeää, mukaan lukien
 - a) tekoäly, lohkoketjut, ohjelmistot, robotiikka, puolijohteet, mikroprosessorit, kehittyneet pilviteknologiat, suurteholaskenta, kyberturvallisuus, kvanttiteknologiat, fotonikka, teollinen bioteknologia;
 - b) uusiutuvan energian teknologiat, energian varastointiteknologiat, kuten akut, kestävä liikenteen teknologiat, puhdasta vettä ja polttokennoja hyödyntävät sovellukset, teollisuuden hiilestä irtautumisen teknologiat, hiilidioksidin talteenotto ja varastointi, kiertotalouden teknologiat;
 - c) biolääketiede, nanoteknologiat, lääkkeet ja kehittyneet materiaalit;
- v) tieto- ja viestintätekniikan komponenttien ja laitteiden massatuotantoon tarkoitetut tuotantolaitokset EU:ssa;
- vi) kriittisten hyödykkeiden, kuten energian, raaka-aineiden tai elintarvikkeiden, toimittaminen ja varastointi EU:n julkisia toimijoita, yrityksiä tai kuluttajia varten, ottaen strategisissa arvoketjuissa huomioon energiatehokkuuden ja kiertotalouden;
- vii) unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuden kannalta kriittiset teknologiat ja hyödykkeet, kuten puolustus- ja avaruusala ja kyberturvallisuus, sekä

neuvoston asetuksen (EY) N:o 428/2009 2 artiklan 1 kohdassa määritellyt kaksikäyttötuotteet.

Lisäksi avaruus-, puolustus- ja kyberturvallisuusinvestointien tapauksessa sekä tietäntyyppisissä hankkeissa, joilla on suoria turvallisuusvaikutuksia kriittisillä aloilla, lopulliset saajat eivät saa olla kolmannen maan tai kolmansien maiden yhteisöjen määräysvallassa ja niiden toimeenpanevan johdon on oltava unionissa, jotta unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuutta voidaan suojella.

Johtokunta asettaa muilla strategisten eurooppalaisten investointien ikkunaan kuuluvilla osa-alueilla mahdollisesti tarvittavat vaatimukset, jotka koskevat lopullisiin saajiin kohdistuvaa määräysvallan käyttöä ja niiden toimeenpanevaa johtoa sekä rahoituksenvälittäjiin kohdistuvaa määräysvallan käyttöä, ottaen huomioon mahdolliset sovellettavat yleiseen järjestykseen tai turvallisuuteen liittyvät näkökohdat.

2. Jos 23 artiklassa tarkoitetulle investointikomitealle ehdotettu rahoitus- tai investointitoimi kuuluu useampaan kuin yhteen politiikkaikkunaan, sen katsotaan kuuluvan siihen politiikkaikkunaan, johon sen päätavoite tai sen useimpien alahankkeiden päätavoite kuuluu, ellei investointisuuntaviivoissa määritetä toisin.
3. Rahoitus- ja investointitoimet on seulottava sen määrittämiseksi, onko niillä ympäristö-, ilmasto- tai sosiaalisia vaikutuksia. Jos toimilla on tällaisia vaikutuksia, niiden ilmasto-, ympäristö- ja sosiaalinen kestävyys on varmistettava, jotta ilmastoon, ympäristöön ja sosiaaliseen ulottuvuuteen kohdistuvat haitalliset vaikutukset voidaan minimoida ja niihin kohdistuvat edut maksimoida. Hankkeiden toteuttajien, jotka pyytävät rahoitusta, on toimitettava tätä varten riittävät tiedot 4 kohdassa tarkoitetun ohjeistuksen perusteella. Tiettyä ohjeistuksessa määritettyä kokoa pienemmät hankkeet vapautetaan kestävyuden varmistamisesta. Hankkeille, jotka ovat ristiriidassa ilmastotavoitteiden kanssa, ei saa myöntää tämän asetuksen mukaista tukea. Jos toteutuskumppani katsoo, ettei kestävyysarviointia tehdä, sen on toimitettava perustelu investointikomitealle.
4. Komissio laati kestävyysohjeistuksen, jolla voidaan unionin ympäristö- ja sosiaalisten tavoitteiden ja -normien mukaisesti
 - a) varmistaa ilmastomuutokseen sopeutumisen osalta kyky sietää ilmastomuutoksen mahdollisia haitallisia vaikutuksia tekemällä ilmastoon liittyvän haavoittuvuuden ja riskin arviointi, asiaankuuluvien sopeutumistoimenpiteiden toteuttaminen mukaan lukien, ja sisällyttää ilmastomuutoksen lieventämisen osalta kasvihuonekaasupäästöjen kustannukset ja ilmastomuutoksen lieventämistoimenpiteiden myönteiset vaikutukset kustannus-hyötyanalyysiin;
 - b) ottaa huomioon hankkeiden kokonaisvaikutus luontopääoman tärkeimpiin komponentteihin, jotka liittyvät ilmaan, veteen, maaperään ja biologiseen monimuotoisuuteen;
 - c) arvioida hankkeiden sosiaalinen vaikutus, myös sukupuolten tasa-arvoon, tiettyjen alueiden tai väestöryhmien sosiaaliseen osallisuuteen sekä sellaisten alueiden ja alojen taloudelliseen kehitykseen, joihin vaikuttavat rakenteelliset haasteet, kuten tarve pyrkiä hiilivapaaseen talouteen;
 - d) tunnistaa hankkeet, jotka ovat ristiriidassa ilmastotavoitteiden saavuttamisen kanssa;

- e) antaa toteutuskumppaneille ohjeita 3 kohdassa säädettyä seurantaa varten.
5. Toteutuskumppaneiden on annettava komission antaman ohjeistuksen perusteella tiedot, jotka tarvitaan unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteita edistävien investointien seuraamiseksi.
6. Toteutuskumppaneiden on pidettävä tavoitteena, että vähintään 60 prosenttia kestävästä infrastruktuurin politiikkaikkunaan kuuluvista investoinneista edistää unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista.
- Komissio ja toteutuskumppanit pyrkivät yhdessä siihen, että kestävästä infrastruktuurin politiikkaikkunaa varten käytettävä osa EU:n takuusta jaetaan niin, että 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen osa-alueiden välillä pyritään saavuttamaan tasapaino.
7. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 33 artiklan mukaisesti, jotta tätä asetusta voidaan täydentää määrittelemällä kunkin politiikkaikkunan investointisuuntaviivat. Investointisuuntaviivat laaditaan tiiviissä vuoropuhelussa EIP-ryhmän ja muiden mahdollisten toteutuskumppaneiden kanssa.
8. Strategiseen eurooppalaisten investointien ikkunaan kuuluvien puolustus- ja avaruusalaan sekä kyberturvallisuutta koskevien rahoitus- ja investointitoimien osalta investointisuuntaviivoissa voidaan asettaa rajoituksia kriittisiä ja unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuden takaamisen kannalta olennaisia teknologioita koskevien immateriaalioikeuksien siirrolle ja lisensoinnille.
9. Komissio saattaa investointisuuntaviivojen soveltamista ja tulkintaa koskevat tiedot toteutuskumppaneiden, investointikomitean ja neuvontakumppaneiden saataville.

8 artikla

Osiot

1. Edellä 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut politiikkaikkunat koostuvat EU-osion ja jäsenvaltio-osion osista. Osioiden avulla puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin seuraavasti:
- a) EU-osion avulla puututaan seuraaviin tilanteisiin:
- i) unionin politiikan painopisteisiin liittyvät markkinoiden toimintapuutteet tai optimaalista heikommalla investointitilanteet;
 - ii) unionin laajuiset tai jäsenvaltiokohtaiset markkinoiden toimintapuutteet tai optimaalista heikommalla investointitilanteet; tai
 - iii) markkinoiden toimintapuutteet tai optimaalista heikommalla investointitilanteet, jotka edellyttävät innovatiivisten rahoitusratkaisujen ja markkinarakenteiden kehittämistä, erityisesti uudet tai monimutkaiset markkinoiden toimintapuutteet tai optimaalista heikommalla investointitilanteet;
- b) jäsenvaltio-osion avulla puututaan yksittäisiin markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin yhdellä tai useammalla alueella tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, jotta voidaan edistää osallistuvien, yhteistyössä hallinnoitavien rahastojen

politiikkatavoitteita tai jäsenvaltion 4 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan nojalla osoittaman korotetun määrän politiikkatavoitteita ja erityisesti vahvistaa taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta unionissa puuttumalla sen alueiden väliseen epätasapainoon.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja osioita käytetään tarvittaessa täydentävästi tietyn rahoitus- tai investointitoimen tukemiseen, myös yhdistämällä tukea molemmista osioista.

9 artikla

Jäsenvaltio-osioon sovellettavat erityissäännökset

1. Määrärahoilla, jotka jäsenvaltio osoittaa vapaaehtoisesti [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [numero] [10 artiklan 1 kohdan] nojalla tai [YMP:n strategiasuunnitelmaa koskevan] asetuksen [numero] [75 artiklan 1 kohdan] nojalla, rahoitetaan se osa jäsenvaltio-osioon kuuluvasta EU:n takuusta, joka kattaa rahoitus- ja investointitoimet kyseisessä jäsenvaltiossa, tai ne käytetään yhteistyössä hallinnoidusta rahastosta InvestEU-neuvontakeskukselle suoritettavaan mahdolliseen rahoitusosuuteen. Kyseiset määrät käytetään edistämään [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [numero] 7 artiklassa tarkoitetussa kumppanuussopimuksessa, InvestEU-ohjelmaa edistävissä ohjelmissa tai YMP:n strategiasuunnitelmassa määritettyjen politiikkatavoitteiden saavuttamista.

Jäsenvaltion 4 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan nojalla osoittamalla lisämaksulla rahoitetaan jäsenvaltio-osioon kuuluvaa EU:n takuun osaa.

2. Jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun osan perustaminen edellyttää, että jäsenvaltion ja komission välillä tehdään rahoitusosuussopimus.

Tämän kohdan neljättä alakohtaa ja tämän artiklan 5 kohtaa ei sovelleta jäsenvaltion 4 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti suorittamaan lisämaksuun.

Tämän artiklan säännöksiä, jotka liittyvät [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [numero] 10 artiklan 1 kohdan nojalla tai [YMP:n strategiasuunnitelma]-asetuksen 75 artiklan 1 kohdan nojalla osoitettuihin määriin, ei sovelleta rahoitusosuussopimukseen, joka koskee 4 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettua jäsenvaltion suorittamaa lisämaksua.

Jäsenvaltio ja komissio tekevät rahoitusosuussopimuksen tai sitä koskevan muutoksen neljän kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on tehnyt [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen 9 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun päätöksen kumppanuussopimuksen hyväksymisestä tai [YMP]-asetuksessa tarkoitetun YMP:n strategiasuunnitelman hyväksymisestä, tai samaan aikaan, kun komissio tekee [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen 10 artiklassa tarkoitetun päätöksen ohjelman muuttamisesta tai [YMP]-asetuksen 107 artiklassa tarkoitetun päätöksen YMP:n strategiasuunnitelman muuttamisesta.

Kahden tai useamman jäsenvaltion on mahdollista tehdä yhteinen rahoitusosuussopimus komission kanssa.

Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 211 artiklan 1 kohdassa säädetään, EU:n takuun rahoitusaste on jäsenvaltio-osiossa 40 prosenttia ja sitä voidaan kussakin

rahoitusosuussopimuksessa tarkistaa alas- tai ylöspäin, jotta voidaan ottaa huomioon riskit, joita liittyy niihin rahoitustuotteisiin, joita aiotaan käyttää.

3. Rahoitusosuussopimuksessa on oltava ainakin seuraavat asiat:

- a) jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun kyseistä jäsenvaltiota koskevan osan kokonaismäärä, sen rahoitusaste, yhteistyössä hallinnoitavista rahastoista osoitettavien rahoitusosuuksien määrä, vuotuisen rahoitus suunnitelman mukainen rahoituksen muodostusvaihe ja syntyvän ehdollisen velan määrä, joka on katettava kyseisen jäsenvaltion antamalla back-to-back-takauksella;
- b) jäsenvaltion strategia, joka sisältää rahoitustuotteet ja niiden vähimmäisvipuvaikutuksen, maantieteellisen kattavuuden, tarvittaessa myös alueellisen kattavuuden, hanketyypit, investointikauden ja, soveltuvin osin, lopullisten saajien ja kelpoisuusvaatimukset täyttävien rahoituksenvälittäjien ryhmät;
- c) yksi tai useampi 14 artiklan 1 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti ehdotettu mahdollinen toteutuskumppani ja komission velvollisuus ilmoittaa valittu toteutuskumppani tai valitut toteutuskumppanit kyseiselle jäsenvaltiolle;
- d) mahdollinen yhteistyössä hallinnoitavista rahastoista InvestEU-neuvontakeskukselle osoitettava rahoitusosuus;
- e) vuotuiset raportointivelvoitteet suhteessa jäsenvaltioon, mukaan lukien raportointi kumppanuussopimukseen, ohjelmaan tai YMP:n strategiasuunnitelmaan sisältyviin politiikkatavoitteisiin liittyvistä indikaattoreista, jotka mainitaan rahoitusosuussopimuksessa;
- f) määräykset, jotka koskevat korvausta jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun kyseisestä osasta;
- g) 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu mahdollinen yhdistäminen EU-osioon kuuluviin varoihin, mukaan lukien monikerroksinen rakenne, jolla riski voidaan kattaa paremmin.

4. Komissio panee rahoitusosuussopimukset täytäntöön toteutuskumppaneiden kanssa 16 artiklan nojalla tehdyillä takuusopimuksilla sekä neuvontakumppaneiden kanssa 24 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan nojalla tehdyillä neuvontasopimuksilla.

Jos takuusopimusta ei ole tehty yhdeksän kuukauden kuluessa rahoitusosuussopimuksen tekemisestä, rahoitusosuussopimus irtisanotaan tai sitä jatketaan yhteisestä sopimuksesta. Jos rahoitusosuussopimuksen koko määrää ei ole sidottu yhdellä tai useammalla takuusopimuksella yhdeksän kuukauden kuluessa rahoitusosuussopimuksen tekemisestä, kyseistä määrää muutetaan tilannetta vastaavasti. Rahoituksen käyttämätön määrä, joka on peräisin jäsenvaltioiden [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [10 artiklan 1 kohdan] tai [YMP-jasetuksen [75 artiklan 1 kohdan] nojalla osoittamista määrärahoista, käytetään uudelleen [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [numero] [10 artiklan 5 kohdan] nojalla ja [YMP:n strategiasuunnitelma-jasetuksen [numero] [75 artiklan 5 kohdan] nojalla. Rahoituksen käyttämätön määrä, joka on peräisin jonkin jäsenvaltion tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan nojalla osoittamista määrärahoista, maksetaan takaisin kyseiselle jäsenvaltiolle.

Jos takuusopimusta ei ole pantu asianmukaisesti täytäntöön [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [numero] [10 artiklan 6 kohdassa] tai [YMP:n strategiasuunnitelma-jasetuksen [numero] [75 artiklan 6 kohdassa] määritetyn ajan

kuluessa, rahoitusosuussopimusta muutetaan. Rahoituksen käyttämätön määrä, joka on peräisin jäsenvaltioiden [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [10 artiklan 1 kohdan] tai [YMP]-asetuksen [75 artiklan 1 kohdan] nojalla osoittamista määrärahoista, käytetään uudelleen [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [numero] [10 artiklan 6 kohdan] nojalla ja [YMP:n strategiasuunnitelma]-asetuksen [numero] [75 artiklan 6 kohdan] nojalla. Rahoituksen käyttämätön määrä, joka on peräisin jonkin jäsenvaltion tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan nojalla osoittamista määrärahoista, maksetaan takaisin kyseiselle jäsenvaltiolle.

5. Rahoitettaessa rahoitusosuussopimuksella perustettavaa, jäsenvaltio-osioon kuuluvaa EU:n takuun osaa, sovelletaan seuraavia sääntöjä:
- a) Tämän artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetun muodostusvaiheen jälkeen mahdollinen vuotuinen varojen ylijäämä, joka lasketaan vertaamalla rahoitusosuussopimuksessa määrätyn rahoitusasteen edellyttämää varojen määrää ja tosiasiallista varojen määrää toisiinsa, käytetään uudelleen [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [10 artiklan 7 kohdan] nojalla ja [YMP:n strategiasuunnitelma]-asetuksen [numero] [75 artiklan 7 kohdan] nojalla.
 - b) Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 213 artiklan 4 kohdassa säädetään, rahoittaminen ei saa tämän artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetun muodostusvaiheen jälkeen aiheuttaa varojen vuotuista kasvua sinä aikana, jona jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun kyseinen osa on saatavilla.
 - c) Komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle välittömästi, jos jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun kyseisen osan rahoituksen taso laskee alle 20 prosenttiin alkuperäisestä rahoituksesta sen seurauksena, että EU:n takuun kyseiseen osaan on turvauduttu.
 - d) Jos jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun kyseisen osan rahoituksen taso laskee 10 prosenttiin alkuperäisestä rahoituksesta, kyseisen jäsenvaltion on komission pyynnöstä kartutettava varainhoitoasetuksen 212 artiklassa tarkoitettua yhteistä vararahastoa enimmillään 5 prosentilla alkuperäisestä rahoituksesta.

III LUKU

KOMISSIO JA EIP-RYHMÄN VÄLINEN KUMPPANUUS

10 artikla

Kumppanuuden soveltamisala

1. Komissio ja EIP-ryhmä muodostavat tämän asetuksen nojalla kumppanuuden, jonka tavoitteena on tukea InvestEU:n toteuttamista ja edistää johdonmukaisuutta, osallistavuutta, täydentävyyttä ja tehokasta käyttöönottoa. Tämän asetuksen mukaisesti ja kuten 3 kohdassa tarkoitetuissa sopimuksissa täsmennetään, EIP-ryhmä
- a) toteuttaa 12 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun osuuden EU:n takuusta;

- b) tukee InvestEU-rahaston EU-osion ja tarpeen mukaan jäsenvaltio-osion toteuttamista, erityisesti seuraavasti:
 - i) antamalla panoksensa yhdessä mahdollisten toteutuskumppaneiden kanssa investointisuuntaviivoihin 7 artiklan 7 kohdan mukaisesti, osallistumalla tulostaulun suunnitteluun 21 artiklan mukaisesti sekä osallistumalla muiden sellaisten asiakirjojen suunnitteluun, joissa vahvistetaan InvestEU-rahaston toimintaohjeet;
 - ii) määrittelemällä yhdessä komission ja mahdollisten toteutuskumppaneiden kanssa toteutuskumppaneiden rahoitus- ja investointitoimiin liittyvät riskimetodologian ja riskien kartoitusjärjestelmän, jotta kyseisiä toimia voidaan arvioida yhteisellä luokitteluasteikolla;
 - iii) suorittamalla komission pyynnöstä ja yhteisymmärryksessä asianomaisen mahdollisen toteutuskumppanin kanssa arvion kyseisen mahdollisen toteutuskumppanin järjestelmistä ja antamalla niitä koskevaa kohdennettua teknistä neuvontaa, jos ja siinä määrin kuin pilariarvioinnin tarkastukseen perustuvissa päätelmissä niin edellytetään, jotta kyseisen mahdollisen toteutuskumppanin suunnittelemat rahoitustuotteet voidaan toteuttaa;
 - iv) tarjoamalla ei-sitovan lausunnon pankkitoimintaa koskevista näkökohdista, erityisesti rahoitusriskeistä ja rahoitusehdoista, jotka liittyvät muulle toteutuskumppanille kuin EIP-ryhmälle osoitettavaan EU:n takuun osaan, siten kuin kyseisen toteutuskumppanin kanssa tehtävässä takuusopimuksessa määritellään;
 - v) toteuttamalla kokonaissalkun rahoitusriskejä ja korvauksia koskevia simulaatioita ja ennusteita komission kanssa sovittujen oletusten perusteella;
 - vi) mittaamalla kokonaissalkun rahoitusriskiä ja toimittamalla kokonaissalkkua koskevia taloudellisia raportteja; ja
 - vii) tarjoamalla komissiolle 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa sopimuksessa vahvistettuja uudelleenjärjestely- ja perintäpalveluja komission pyynnöstä ja yhteisymmärryksessä toteutuskumppanin kanssa 16 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaisesti, jos kyseinen toteutuskumppani ei enää ole vastuussa asiaankuuluvan takuusopimuksen mukaisesta uudelleenjärjestely- ja perintätoiminnasta;
- c) voi tarjota kansalliselle kehityspankille tai -laitokselle 24 artiklan 2 kohdan h alakohdassa tarkoitettua valmiuksien kehittämistä ja/tai muita palveluja, jotka liittyvät EU:n takuulla tuettujen rahoitustuotteiden täytäntöönpanoon, jos kyseinen kansallinen kehityspankki tai -laitos sitä pyytää;
- d) toimii InvestEU-neuvontakeskuksen osalta seuraavasti:
 - i) sille myönnetään 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista määrärahoista enintään 525 000 000 euron määrä 24 artiklassa tarkoitettuihin neuvonta-aloitteisiin ja tämän d alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuihin operatiivisiin tehtäviin;
 - ii) se neuvoo komissiota ja suorittaa operatiivisia tehtäviä, jotka vahvistetaan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettussa sopimuksessa,

- tukemalla komissiota InvestEU-neuvontakeskuksen suunnittelussa, perustamisessa ja toiminnassa;
- tarjoamalla 24 artiklan 2 kohdan a alakohdassa määritellyn keskitetyn yhteyspisteen puitteissa vastaanotettujen neuvontapyyntöjen osalta komission kohdentamispäätösten tueksi sellaisten neuvontapyyntöjen arviointia, joiden komissio ei katso kuuluvan olemassa oleviin neuvonta-aloitteisiin;
- tukemalla kansallisia kehityspankkeja tai -laitoksia tarjoamalla tällaisten pankkien tai laitosten pyynnöstä 24 artiklan 2 kohdan h alakohdassa tarkoitettua valmiuksien kehittämistä, joka liittyy niiden neuvontavalmiuksien kehittämiseen, jotta ne voivat osallistua neuvonta-aloitteisiin;
- tekemällä komission ja mahdollisen neuvontakumppanin pyynnöstä ja EIP-ryhmän suostumuksella neuvontakumppanin kanssa komission puolesta sopimuksen neuvonta-aloitteiden toteuttamisesta.

EIP-ryhmä varmistaa, että sen ensimmäisen alakohdan d alakohdan ii alakohdassa mainitut tehtävät hoidetaan täysin erillään sen roolista neuvontakumppanina.

Komissio tekee tarvittaessa yhteistyötä toteutuskumppanin kanssa tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan iv alakohdassa tarkoitetun EIP-ryhmän lausunnon päätelmien perusteella. Komissio ilmoittaa päätöksestään EIP-ryhmälle.

2. Komission EIP-ryhmälle 1 kohdan b alakohdan ii, iv, v ja vi alakohdan mukaisesti toimittamat pankkitoimintaan liittyvät tiedot rajoitetaan tietoihin, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä, jotta EIP-ryhmä voi täyttää kyseisiin kohtiin liittyvät velvoitteensa. Komissio määrittelee tiiviissä vuoropuhelussa EIP-ryhmän ja mahdollisten toteutuskumppaneiden kanssa näiden pankkitoimintaan liittyvien tietojen luonteen ja laajuuden ottaen huomioon EU:n takuun moitteetonta hoitoa koskevat vaatimukset, kaupallisesti arkaluonteisiin tietoihin liittyvät toteutuskumppaneiden oikeutetut edut sekä EIP-ryhmän tarpeet näiden kohtien mukaisten velvollisuuksiensa täyttämiseksi.
3. Kumppanuuden ehdot vahvistetaan sopimuksissa, joita ovat muun muassa
 - a) sopimukset EU:n takuun 12 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun osuuden myöntämisestä ja toteuttamisesta:
 - i) komission ja EIP-ryhmän välinen takuusopimus; tai
 - ii) komission ja EIP-ryhmän ja sen tytäryhtiöiden tai muiden EIP:n perussäännön 28 artiklan 1 kohdan nojalla perustettujen yksiköiden väliset erilliset takuusopimukset;
 - b) 1 kohdan b ja c alakohtaa koskeva komission ja EIP-ryhmän välinen sopimus;
 - c) InvestEU-neuvontakeskusta koskeva komission ja EIP-ryhmän välinen sopimus;
 - d) EIP-ryhmän sekä kansallisten kehityspankkien ja -laitosten väliset palvelusopimukset, jotka koskevat valmiuksien kehittämistä ja muita 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja palveluja.

4. EIP-ryhmälle tämän artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamisesta aiheutuneiden kulujen on oltava tämän artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa sopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisia, ja ne voidaan [10 000 000] euron ylärajaan asti kattaa EU:n takuuseen liittyvistä palautuksista tai tuloista taikka sen rahoituksesta varainhoitoasetuksen 211 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti tai periä tämän asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista määrärahoista, kun EIP-ryhmä on perustellut kyseiset menot, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän asetuksen 17 artiklan 3 kohdan ja 24 artiklan 4 kohdan soveltamista.
5. EIP-ryhmälle 1 kohdan d alakohdan ii alakohdassa tarkoitettujen operatiivisten tehtävien suorittamisesta aiheutuneet kulut katetaan ja maksetaan kokonaisuudessaan 1 kohdan d alakohdan i alakohdassa tarkoitettua määrästä 15 000 000 euron ylärajaan asti, kun EIP-ryhmä on perustellut kyseiset menot.

11 artikla

Eturistiriidat

1. EIP-ryhmä toteuttaa 10 artiklassa tarkoitetun kumppanuuden puitteissa kaikki tarvittavat toimenpiteet ja varotoimet eturistiriitojen välttämiseksi muiden toteutuskumppaneiden kanssa, myös perustamalla 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan iii-vi alakohdassa tarkoitettuja tehtäviä varten erityisen riippumattoman ryhmän. Ryhmään sovelletaan tiukkoja luottamuksellisuussääntöjä, jotka koskevat ryhmän jäseniä myös sen jälkeen, kun he ovat lähteneet ryhmästä.
2. EIP-ryhmä ja muut toteutuskumppanit ilmoittavat komissiolle viipymättä tilanteista, jotka muodostavat eturistiriidan tai todennäköisesti johtavat eturistiriitaan. Epäselvissä tapauksissa komissio määrittää, onko eturistiriita olemassa, ja ilmoittaa EIP-ryhmälle päätelmänsä. Eturistiriitatilanteessa EIP-ryhmä toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet. Kyseisistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista tiedotetaan johtokunnalle.
3. EIP-ryhmä toteuttaa tarvittavat varotoimet välttääkseen tilanteet, joissa InvestEU-neuvontakeskuksen täytäntöönpanossa voi syntyä eturistiriita, erityisesti kun on kyse sen 10 artiklan 1 kohdan d alakohdan ii alakohdassa tarkoitetuista operatiivisista tehtävistä, joissa sillä on komissiota tukeva rooli. Eturistiriitatilanteessa EIP-ryhmä toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet.

IV LUKU

EU:n takuu

12 artikla

EU:n takuu

1. EU:n takuu myönnetään toteutuskumppaneille peruuttamattomana, ehdottomana ja vaadittaessa maksettavana takuuna varainhoitoasetuksen 219 artiklan 1 kohdan

mukaisesti, ja sen toteutuksessa käytetään välillistä hallinnointia kyseisen asetuksen X osastoa noudattaen.

2. EU:n takuusta veloitettava korvaus kytketään rahoitustuotteiden ominaisuuksiin ja riskiprofiiliin ottaen huomioon niiden taustalla olevien rahoitus- ja investointitoimien luonne ja niiden politiikkatavoitteiden saavuttaminen, joihin toteutettavilla rahoitustuotteilla pyritään.

Jos se on asianmukaisesti perusteltua niiden politiikkatavoitteiden luonteen vuoksi, joihin toteutettavalla rahoitustuotteella pyritään, ja sen vuoksi, että rahoitustuotteiden on oltava kohtuuhintaisia lopullisten saajien kannalta, lopulliselle saajalle myönnettävästä rahoituksesta aiheutuvia kustannuksia voidaan pienentää tai rahoitusehtoja voidaan parantaa mukauttamalla EU:n takuusta veloitettava korvausta tai tarpeen mukaan kattamalla toteutuskumppanille aiheutuneet jäljellä olevat hallintokustannukset unionin talousarviosta, erityisesti

- a) jos vaikeat rahoitusmarkkinaolosuhteet estäisivät rahoitus- tai investointitoimen toteuttamisen markkinahinnoilla; tai
- b) jos on tarpeen aktivoida rahoitus- ja investointitoimia aloilla tai alueilla, joilla vallitsee merkittävä markkinoiden toimintapuute tai optimaalista heikompi investointitilanne, tai helpottaa investointijärjestelyjen perustamista,

siinä määrin kuin EU:n takuusta veloitettavan korvauksen pienentäminen tai toteutuskumppanille aiheutuneiden jäljellä olevien hallintokustannusten kattaminen eivät vaikuta merkittävästi EU:n takuun rahoitukseen.

EU:n takuusta veloitettavan korvauksen pienentämisestä saatava hyöty siirretään kokonaisuudessaan lopullisille saajille.

3. Varainhoitoasetuksen 219 artiklan 4 kohdassa säädettyä ehtoa sovelletaan kuhunkin toteutuskumppaniin salkkuperusteisesti.
4. Edellä 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu EU-osioon kuuluvasta EU:n takuusta 75 prosenttia, määrältään 56 365 380 000 euroa, myönnetään EIP-ryhmälle. EIP-ryhmä maksaa kokonaisrahoitusosuuden, jonka suuruus on 9 418 270 000 euroa. Tämä rahoitusosuus maksetaan siten ja sellaisessa muodossa, että helpotetaan InvestEU-rahaston täytäntöönpanoa ja 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamista.
5. Loput 25 prosenttia EU-osioon kuuluvasta EU:n takuusta myönnetään muille toteutuskumppaneille, joiden on myös maksettava rahoitusosuus, joka määritetään takuusopimuksissa.
6. Toteutetaan toimia, joilla pyritään mahdollisimman hyvin varmistamaan, että investointikauden päättyessä katettuna on laaja valikoima aloja ja alueita ja on vältetty liiallinen alakohtainen tai maantieteellinen keskittyminen. Kyseisiin toimiin sisällytetään kannustimia pienemmille tai vähemmän kehittyneille kansallisille kehityspankeille ja -laitoksille, joilla on suhteellista etua niiden paikallisen läsnäolon, tietämyksen ja investointikompetenssin vuoksi. Komissio tukee näitä toimia kehittämällä johdonmukaisen lähestymistavan.
7. Edellä 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettu EU:n takuu myönnetään asetuksen [EURI] 4 artiklan 6 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti. Muissa tapauksissa EU:n takuu voidaan myöntää tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin rahoitus- ja investointitoimiin investointikaudeksi, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta 2027.

Toteutuskumppanin ja rahoituksen lopullisen saajan tai rahoituksenvälittäjän tai muun 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettun tahon väliset 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettun EU:n takuun nojalla tekemät sopimukset on allekirjoitettava vuoden kuluessa siitä, kun toteutuskumppani on hyväksynyt asianomaisen rahoitus- tai investointitoimen. Muissa tapauksissa toteutuskumppanin ja rahoituksen lopullisen saajan tai rahoituksenvälittäjän tai muun 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettun tahon väliset sopimukset on allekirjoitettava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2028.

13 artikla

Tukikelpoiset rahoitus- ja investointitoimet

1. InvestEU-rahastosta tuetaan ainoastaan sellaisia rahoitus- ja investointitoimia, jotka
 - a) täyttävät varainhoitoasetuksen 209 artiklan 2 kohdan a–e alakohdassa säädetty edellytykset, erityisesti varainhoitoasetuksen 209 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa ja tämän asetuksen liitteessä V säädettyjen markkinoiden toimintapuutteiden ja optimaalista heikompien investointitilanteiden ja täydentävyyden osalta, ja joilla varainhoitoasetuksen 209 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti tilanteen mukaan maksimoidaan yksityiset sijoitukset;
 - b) edistävät unionin politiikkatavoitteita ja kuuluvat soveltuvan politiikkaikkunan puitteissa tämän asetuksen liitteen II mukaisiin aloihin, joilla voidaan toteuttaa rahoitus- ja investointitoimia;
 - c) eivät tarjoa rahoitustukea tämän asetuksen liitteessä V olevassa B kohdassa määritellyille soveltamisalan ulkopuolelle jääville toimille; ja
 - d) ovat investointisuuntaviivojen mukaisia.
2. Niiden hankkeiden lisäksi, jotka sijaitsevat unionissa tai jäsenvaltioon yhteydessä olevassa, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liitteessä II tarkoitettussa merentakaisessa maassa tai alueella, InvestEU-rahastosta voidaan tukea seuraavia hankkeita ja toimia rahoitus- ja investointitoimilla, jotka kuuluvat muihin ikkunoihin kuin strategisten eurooppalaisten investointien ikkunaan:
 - a) sellaisia hankkeita, joihin liittyy yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa sijaitsevia tai niihin sijoittautuneita yhteisöjä, jotka ulottuvat yhteen tai useampaan kolmanteen maahan, mukaan lukien unioniin liittymässä olevat valtiot, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokkaat, Euroopan naapuruuspolitiikan soveltamisalaan, ETA- tai EFTA-maat, tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liitteessä II tarkoitettut merentakaiset maat ja alueet taikka ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat, riippumatta siitä, onko kyseisissä kolmansissa maissa taikka merentakaisissa maissa tai merentakaisilla alueilla kumppania;
 - b) rahoitus- ja investointitoimia 5 artiklassa tarkoitetuissa kolmansissa maissa, jotka ovat osallistuneet tietyn rahoitustuotteen rahoittamiseen.
3. InvestEU-rahastosta voidaan tukea rahoitus- ja investointitoimia, joilla tarjotaan rahoitusta lopullisille saajille, jotka ovat johonkin seuraavista maista sijoittautuneita oikeussubjekteja:

- a) jäsenvaltio tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liitteessä II tarkoitettu jäsenvaltioon sidoksissa oleva merentakainen maa tai alue;
- b) kolmas maa, joka on assosioitunut InvestEU-ohjelmaan 5 artiklan mukaisesti;
- c) 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu kolmas maa, kyseisissä tilanteissa;
- d) muut kolmannet maat, jos se on tarpeen hankkeen rahoittamiseksi a, b tai c alakohdassa tarkoitettussa maassa tai alueella.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, strategisten eurooppalaisten investointien ikkunan yhteydessä lopullisten saajien ja rahoituksenvälittäjien on oltava oikeushenkilöitä, jotka täyttävät 7 artiklan 1 kohdan e alakohdan johdantokappaleessa ja toisessa alakohdassa säädetty vaatimukset ja ovat kolmannen alakohdan mukaisia.

14 artikla

Muiden toteutuskumppaneiden kuin EIP-ryhmän valinta

1. Komissio valitsee muut toteutuskumppanit kuin EIP-ryhmän, varainhoitoasetuksen 154 artiklan mukaisesti.

Toteutuskumppanit voivat muodostaa ryhmän. Toteutuskumppani voi olla yhden tai useamman ryhmän jäsen.

EU-osiossa kelpoisuusvaatimukset täyttävien vastapuolten on täytynyt ilmaista kiinnostuksensa 12 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuun EU:n takuun osuuteen.

Jäsenvaltio-osiossa jäsenvaltio voi ehdottaa toteutuskumppaniksi yhtä tai useampaa vastapuolta kiinnostuksensa ilmaisemisen vastapuolten joukosta. Kyseinen jäsenvaltio voi ehdottaa toteutuskumppaniksi myös EIP-ryhmää ja pyytää omalla kustannuksellaan EIP-ryhmää tarjoamaan 10 artiklassa lueteltuja palveluja.

Jos jäsenvaltio ei ehdota toteutuskumppania, komissio etenee tämän kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti ja valitsee toteutuskumppaneiksi kelpoisuusvaatimukset täyttäviä vastapuolia, jotka voivat kattaa rahoitus- ja investointitoimet asianomaisilla maantieteellisillä alueilla.

2. Toteutuskumppaneita valitessaan komissio varmistaa, että InvestEU-rahaston rahoitustuotesalkku täyttää seuraavat tavoitteet:

- a) sillä maksimoidaan 3 artiklassa esitettyjen tavoitteiden kattavuus;
- b) sillä maksimoidaan EU:n takuun vaikutus toteutuskumppanin sitomien omien varojen kautta;
- c) tilanteen mukaan sillä maksimoidaan yksityiset sijoitukset;
- d) sillä edistetään innovatiivisia rahoitus- ja riskiratkaisuja, joilla puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin;
- e) sillä saavutetaan maantieteellinen hajonta EU:n takuun asteittaisella myöntämisellä ja mahdollistetaan pienempien hankkeiden rahoittaminen;

- f) riskien hajauttaminen on siinä riittävää.
3. Toteutuskumppaneita valitessaan komissio ottaa huomioon myös
- a) mahdolliset unionin talousarviosta maksettavat kustannukset ja unionin talousarvioon maksettavat korvaukset;
 - b) toteutuskumppanin kyvyn noudattaa perusteellisesti varainhoitoasetuksen 155 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyjä vaatimuksia, jotka liittyvät veronkiertoon, veropetoksiin ja verovilppiin, rahanpesuun, terrorismin rahoittamiseen ja yhteistyöhaluttomiin oikeudenkäyttöalueisiin.
4. Toteutuskumppaneiksi voidaan valita kansallisia kehityspankkeja tai -laitoksia edellyttäen, että ne täyttävät tässä artiklassa säädetyt vaatimukset.

15 artikla

Tukikelpoiset rahoitusmuodot

1. EU:n takuuta voidaan käyttää kattamaan riskejä, joita toteutuskumppaneille aiheutuu seuraavan tyyppisen rahoituksen myöntämisestä:
- a) rahoituksen lopullisille saajille kanavoitavat lainat, takaukset, vastatakaukset, pääomamarkkinainstrumentit, muut rahoituksen tai erillistakauksen muodot, mukaan lukien huonommassa etuoikeusasemassa oleva vieraan pääoman ehtoinen rahoitus, tai oman pääoman ehtoiset tai luonteiset sijoitukset, jotka tehdään suoraan tai rahoituksenvälittäjien, rahastojen, investointijärjestelyjen tai muiden välineiden kautta;
 - b) toteutuskumppanin toiselle rahoituslaitokselle myöntämä rahoitus tai takaus, jonka avulla viimeksi mainitun on mahdollista toteuttaa a alakohdassa tarkoitettuja rahoitustoimia.

Jotta rahoitus voidaan kattaa EU:n takuulla, toteutuskumppanin on myönnettävä, hankittava tai laskettava liikkeeseen tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettu rahoitus 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja rahoitus- tai investointitoimia varten sellaisen rahoitussopimuksen tai transaktion mukaisesti, jonka toteutuskumppani on allekirjoittanut tai tehnyt sen jälkeen, kun takuusopimus on allekirjoitettu, ja jonka voimassaolo ei ole päättynyt tai jota ei ole peruutettu.

2. Rahastojen tai muiden välittäjätahojen kautta toteutettavia rahoitus- ja investointitoimia voidaan tukea EU:n takuulla investointisuuntaviivoissa annettavien säännösten mukaisesti, vaikka tällaiset tahot sijoittaisivat vähemmistön sijoittamistaan määristä unionin ulkopuolella ja 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa kolmansissa maissa tai sijoittaisivat vähemmistön sijoittamistaan määristä muihin kuin tämän asetuksen nojalla kelpoisuusvaatimukset täyttäviin varoihin.

Investointisuuntaviivoissa voidaan asettaa lisärajoituksia, jotka koskevat strategisten eurooppalaisten investointien ikkunaan kuuluvissa rahastojen tai muiden välittäjätahojen kautta toteutettavissa rahoitus- ja investointitoimissa unionin ulkopuolelle sijoitettavia määriä, mukaan lukien mahdolliset tällaisista investoinneista irtautumista koskevat lausekkeet.

16 artikla

Takuusopimukset

1. Komissio tekee kunkin toteutuskumppanin kanssa takuusopimuksen EU:n takuun myöntämisestä komission määrittämään määrään asti.

Jos toteutuskumppanit muodostavat ryhmän, tehdään vain yksi takuusopimus komission ja kunkin ryhmään kuuluvan toteutuskumppanin välillä tai komission ja yhden, ryhmän lukuun toimivan toteutuskumppanin välillä.

2. Takuusopimus sisältää seuraavat:

- a) toteutuskumppanin tarjoaman rahoitusosuuden määrä ja ehdot;
- b) toteutuskumppanin toiselle toteutukseen osallistuvalla oikeussubjektilla, jos tällainen on, tarjoaman rahoituksen tai takausten ehdot;
- c) EU:n takuun antamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt 18 artiklan mukaisesti, mukaan lukien säännöt tiettytyyppisistä välineistä muodostuvien salkkujen kattamisesta ja tapahtumista, joiden perusteella EU:n takuuseen voidaan vedota;
- d) riskinotosta veloitettava korvaus, joka jaetaan unionin ja toteutuskumppanin riskinottoa koskevien osuuksien mukaisessa suhteessa tai mukautetaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
- e) maksuehdot;
- f) toteutuskumppanin sitoumus hyväksyä komission ja investointikomitean päätökset, jotka koskevat EU:n takuun käyttöä ehdotettuun rahoitus- tai investointitoimeen, rajoittamatta kuitenkaan toteutuskumppanin päätöksentekoa ehdotetusta toimesta ilman EU:n takuuta;
- g) toteutuskumppanin tehtäväksi annettavaan saatavien perintään sovellettavat määräykset ja menettelyt;
- h) EU:n takuun kattamiin rahoitus- ja investointitoimiin liittyvä taloudellinen ja toimintaa koskeva raportointi ja seuranta;
- i) keskeiset tulosindikaattorit, jotka koskevat erityisesti EU:n takuun käyttöä, 3, 7 ja 13 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamista ja perusteiden täyttämistä sekä yksityisen pääoman mobilisointia;
- j) jos on kyse rahoitusta yhdistävistä toimista, niihin liittyvät määräykset ja menettelyt;
- k) muut merkitykselliset määräykset, jotka täyttävät varainhoitoasetuksen 155 artiklan 2 kohdan ja X osaston vaatimukset;
- l) asianmukaisten mekanismien olemassaolo yksityisten sijoittajien mahdollisia huolenaiheita varten.

3. Takuusopimuksessa määrätään myös, että unionille tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista rahoitus- ja investointitoimista maksettava korvaus suoritetaan sen jälkeen

kun siitä on vähennetty EU:n takuuseen vetoamisen seurauksena suoritettavat maksut.

4. Lisäksi takuusopimuksessa määrätään, että korvauksen, tulojen ja palautusten kokonaismäärästä, joka toteutuskumppanin on maksettava unionille tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista rahoitus- ja investointitoimista, on vähennettävä EU:n takuuseen liittyvä mahdollinen velka toteutuskumppanille. Jos tämä määrä ei riitä kattamaan velkaa toteutuskumppanille 17 artiklan 3 kohdan mukaisesti, maksettava määrä otetaan EU:n takuun varoista.
5. Jos takuusopimus tehdään jäsenvaltio-osiossa, siinä voidaan määrätä jäsenvaltion tai asianomaisten alueiden edustajien osallistumisesta takuusopimuksen toteutuksen seurantaan.

17 artikla

EU:n takuun käytön edellytykset

1. EU:n takuun myöntäminen edellyttää asiaankuuluvan toteutuskumppanin kanssa tehdyn takuusopimuksen voimaantuloa.
2. EU:n takuu kattaa rahoitus- ja investointitoimet ainoastaan, jos ne täyttävät tässä asetuksessa ja asiaa koskevissa investointisuuntaviivoissa vahvistetut vaatimukset ja investointikomitea on tullut siihen tulokseen, että kyseiset toimet täyttävät vaatimukset, joita EU:n takuun saaminen edellyttää. Toteutuskumppanit vastaavat edelleen siitä, että rahoitus- ja investointitoimissa noudatetaan tätä asetusta ja asiaa koskevia investointisuuntaviivoja.
3. Komissio ei maksa toteutuskumppanille mitään hallintokustannuksia tai palkkioita, jotka liittyvät EU:n takuun kattamien rahoitus- ja investointitoimien toteuttamiseen, ellei toteutuskumppani voi perustella asianmukaisesti komissiolle, että politiikkatavoitteet, joihin toteutettavalla rahoitustuotteella pyritään, sekä kohtuuhintaisuus tavoiteltujen lopullisten saajien kannalta tai tarjotun rahoituksen tyyppi ovat luonteeltaan sellaisia, että tästä on tarpeen poiketa. Tällaisten kustannusten kattaminen unionin talousarviosta rajoitetaan määrään, joka on ehdottoman välttämätön asiaankuuluvien rahoitus- ja investointitoimien toteuttamiseksi, ja sitä myönnetään vain siinä määrin kuin toteutuskumppaneiden kyseisistä rahoitus- ja investointitoimista saamat tulot eivät kata kustannuksia. Kustannusjärjestelyistä määrätään takuusopimuksessa, ja niissä noudatetaan 16 artiklan 4 kohtaa ja varainhoitoasetuksen 209 artiklan 2 kohdan g alakohtaa.
4. Lisäksi toteutuskumppani voi käyttää EU:n takuuta kattaakseen asiaankuuluvan osuuden mahdollisista takaisinperintäkuluista 16 artiklan 4 kohdan mukaisesti, ellei kyseisiä kuluja ole vähennetty perintätuotoista.

18 artikla

EU:n takuun kattavuus ja ehdot

1. Riskinotosta veloitettava korvaus jaetaan unionin ja toteutuskumppanin kesken sillä perusteella, kuinka suuri niiden osuus riskinotosta on suhteessa rahoitus- ja investointitoimisalkkuun tai, tapauksen mukaan, suhteessa yksittäisiin rahoitus- ja investointitoimiin. EU:n takuusta veloitettavaa korvausta voidaan pienentää 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

Toteutuskumppanilla on oltava asianmukainen oma riski niissä rahoitus- ja investointitoimissa, joita EU:n takuulla tuetaan, elleivät politiikkatavoitteet, joihin rahoitustuotteen toteuttamisella pyritään, ole luonteeltaan sellaisia, että toteutuskumppani ei ole poikkeuksellisesti voinut kohtuudella osallistua rahoitustuotteeseen omalla riskinkantokyvyllään.

2. EU:n takuu kattaa seuraavat:

- a) 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettut vieraan pääoman ehtoiset tuotteet:
 - i) pääoma ja kaikki korot ja määrät, jotka on rahoitustoimien ehtojen mukaisesti maksettava toteutuskumppanille mutta joita se ei ole saanut ennen maksukyvyttömyystapahtumaa;
 - ii) uudelleenjärjestelytappiot;
 - iii) tappiot, jotka johtuvat muiden valuuttojen kuin euron kurssivaihteluista markkinoilla, joilla on rajalliset mahdollisuudet pitkän aikavälin suojaamiseen;
- b) 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettut oman pääoman ehtoiset tai luonteiset sijoitukset: sijoitetut määrät ja niiden rahoituskulut sekä muiden valuuttojen kuin euron kurssivaihteluista aiheutuvat tappiot;
- c) toteutuskumppanin toiselle rahoituslaitokselle myöntämä rahoitus tai takaukset 15 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti: käytetyt määrät ja niiden rahoituskulut.

Sovellettaessa a alakohdan i alakohdan ensimmäistä alakohtaa huonommassa etuoikeusasemassa olevan vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen osalta lykkäys, vähentäminen tai vaadittu myyminen katsotaan maksukyvyttömyystapahtumaksi.

3. Jos unioni suorittaa maksun toteutuskumppanille, joka on vedonnut EU:n takuuseen, unioni siirtää itselleen kyseisiin EU:n takuun kattamiin rahoitus- ja investointitoimiin liittyvät toteutuskumppanin oikeudet siltä osin kuin ne edelleen jatkuvat.

Toteutuskumppanin on unionin puolesta huolehdittava niitä määriä vastaavien saatavien perinnästä, joihin unionille on siirtynyt oikeus, ja maksettava unionille takaisin perimistään summista.

V LUKU

HALLINNOINTI

19 artikla

Neuvottelukunta

1. Komissiota ja 20 artiklan nojalla perustettua johtokuntaa neuvoo neuvottelukunta.
2. Neuvottelukunta pyrkii varmistamaan sukupuolten välisen tasapainon, ja se koostuu
 - a) yhdestä kunkin toteutuskumppanin edustajasta;
 - b) yhdestä kunkin jäsenvaltion edustajasta;
 - c) yhdestä Euroopan talous- ja sosiaalikomitean nimittämästä asiantuntijasta;
 - d) yhdestä alueiden komitean nimittämästä asiantuntijasta.
3. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii komission edustaja. Varapuheenjohtajana toimii EIP-ryhmän edustaja.

Neuvottelukunta kokoontuu säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa puheenjohtajan koolle kutsumana.
4. Neuvottelukunta
 - a) antaa komissiolle ja johtokunnalle tämän asetuksen nojalla tuettavien rahoitustuotteiden suunnittelua koskevia neuvoja;
 - b) antaa komissiolle ja johtokunnalle markkinoiden kehitystä, markkinaolosuhteita, markkinoiden toimintapuutteita ja optimaalista heikompia investointitilanteita koskevia neuvoja;
 - c) vaihtaa näkemyksiä markkinoiden kehityksestä ja jakaa parhaita käytäntöjä.
5. Kuultuaan mahdollisia toteutuskumppaneita komissio nimittää neuvottelukunnan ensimmäiset jäsenet, jotka edustavat muita toteutuskumppaneita kuin EIP-ryhmää. Heidän toimikautensa on rajattu yhteen vuoteen.
6. Jäsenvaltioiden edustajien kokoukset erillisessä kokoonpanossa järjestetään myös vähintään kaksi kertaa vuodessa ja niiden puheenjohtajana toimii komissio.
7. Neuvottelukunta ja 6 kohdassa tarkoitetut jäsenvaltioiden edustajien kokoukset voivat antaa johtokunnan harkittavaksi InvestEU-ohjelman toteutusta ja toimintaa koskevia suosituksia.
8. Neuvottelukunnan kokousten yksityiskohtaiset pöytäkirjat julkaistaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun neuvottelukunta on hyväksynyt ne.

Komissio vahvistaa neuvottelukunnan toimintasäännöt ja -menettelyt ja huolehtii sen sihteeristötehtävistä. Kaikki asiaankuuluvat asiakirjat ja tiedot asetetaan neuvottelukunnan saataville, jotta se voi hoitaa tehtävänsä.
9. Neuvottelukunnassa edustettuina olevien kansallisten kehityspankkien ja -laitosten edustajien on valittava keskuudestaan muiden toteutuskumppaneiden kuin EIP-ryhmän edustajat 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun johtokuntaan. Kansallisten

kehityspankkien ja -laitosten edustajien on pyrittävä kokonsa ja maantieteellisen sijaintinsa kannalta tasapainoiseen edustukseen johtokunnassa. Valittujen edustajien on edustettava kaikkien muiden toteutuskumppaneiden kuin EIP-ryhmän sovittua yhteistä kantaa.

20 artikla

Johtokunta

1. InvestEU-ohjelmalle perustetaan johtokunta. Se koostuu neljästä komission edustajasta, kolmesta EIP-ryhmän edustajasta ja kahdesta muiden toteutuskumppaneiden kuin EIP-ryhmän edustajasta sekä yhdestä Euroopan parlamentin nimittämästä, vailla äänioikeutta olevasta asiantuntijasta. Euroopan parlamentin nimittämä, vailla äänioikeutta oleva asiantuntija ei saa pyytää eikä ottaa vastaan ohjeita unionin toimielimiltä, elimiltä tai laitoksilta, jäsenvaltioiden hallituksilta taikka muilta julkisilta tai yksityisiltä elimiltä, ja hän toimii täysin riippumattomasti. Kyseinen asiantuntija hoitaa tehtävänsä puolueettomasti ja InvestEU-rahaston edun mukaisesti.

Johtokunnan jäsenet nimitetään neljän vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusida kerran, lukuun ottamatta kahdeksi vuoksi nimitettäviä muiden toteutuskumppaneiden kuin EIP-ryhmän edustajia.

2. Johtokunta valitsee komission edustajista puheenjohtajan neljän vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusida kerran. Puheenjohtaja raportoi kaksi kertaa vuodessa neuvottelukuntaan kuuluville jäsenvaltioiden edustajille InvestEU-ohjelman toteuttamisesta ja toiminnasta.

Johtokunnan kokousten yksityiskohtaiset pöytäkirjat julkaistaan heti, kun johtokunta on hyväksynyt ne.

3. Johtokunta
 - a) antaa toteutuskumppaneille strategiaa ja toimintaa koskevaa ohjeistusta, mukaan lukien ohjeistus, joka koskee rahoitustuotteiden suunnittelua sekä toimintapolitiikkaa ja -menettelyjä, jotka ovat tarpeen InvestEU-rahaston toiminnan kannalta;
 - b) hyväksyy komission yhteistyössä EIP-ryhmän ja muiden toteutuskumppaneiden kanssa kehittämän riskejä koskevan menettelykehyksen;
 - c) valvoo InvestEU-ohjelman toteuttamista;
 - d) ilmaisee kaikkien jäsentensä näkemykset, kun sitä kuullaan investointikomiteaan valittavien ehdokkaiden lopullisesta luettelosta ennen ehdokkaiden valintaa 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
 - e) hyväksyy 23 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun investointikomitean sihteeristön työjärjestyksen;
 - f) hyväksyy säännöt, joita sovelletaan investointijärjestelyjen kanssa toteutettaviin toimiin.
4. Johtokunta käyttää keskusteluissaan konsensukseen perustuvaa lähestymistapaa ja ottaa näin ollen mahdollisimman suuressa määrin huomioon kaikkien jäsenten

kannat. Jos jäsenet eivät pääse yhteisymmärrykseen, johtokunta tekee päätöksensä äänestävien jäsentensä enemmistöllä, joka muodostuu vähintään seitsemästä äänestä.

21 artikla

Tulostaulu

1. Perustetaan indikaattoreiden tulostaulu, jäljempänä 'tulostaulu', jolla varmistetaan, että investointikomitea pystyy arvioimaan riippumattomasti, avoimesti ja yhdenmukaisesti pyynnöt, jotka koskevat EU:n takuun käyttöä toteutuskumppanin ehdottamaan rahoitus- tai investointitoimeen.
2. Toteutuskumppaneiden on täytettävä tulostaulu, joka koskee niiden ehdottamia rahoitus- ja investointitoimia.
3. Tulostaulu kattaa seuraavat tiedot:
 - a) ehdotetun rahoitus- ja investointitoimen kuvaus;
 - b) miten ehdotettu toimi edistää EU:n politiikkatavoitteita;
 - c) kuvaus täydentävyydestä;
 - d) kuvaus markkinoiden toimintapuutteesta tai optimaalista heikommasta investointitilanteesta;
 - e) toteutuskumppanin rahoitusosuus ja tekninen panos;
 - f) investoinnin vaikutus;
 - g) rahoitus- tai investointitoimen rahoitusprofiili;
 - h) täydentävät lisäindikaattorit.
4. Siirretään komissiolle valta antaa 33 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tämän asetuksen täydentämiseksi vahvistamalla tulostaulun lisätiedot, mukaan lukien toteutuskumppaneiden käyttämää tulostaulua koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

22 artikla

Politiikkojen noudattamista koskeva tarkastus

1. Komissio tekee tarkastuksen vahvistaakseen, että muiden toteutuskumppaneiden kuin EIP-ryhmän ehdottamat rahoitus- ja investointitoimet ovat unionin lainsäädännön ja politiikkojen mukaisia.
2. Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien EIP:n rahoitus- ja investointitoimien tapauksessa EU:n takuu ei kata tällaisia toimia, jos komissio antaa kielteisen lausunnon EIP:n perussäännön 19 artiklassa tarkoitetun menettelyn puitteissa.

Investointikomitea

1. InvestEU-rahastolle perustetaan täysin riippumaton investointikomitea. Investointikomitea
 - a) käsittelee rahoitus- ja investointitoimia koskevat ehdotukset, joita toteutuskumppanit esittävät katettavaksi EU:n takuusta ja jotka ovat läpäisseet 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun politiikkojen mukaisuutta koskevan tarkastuksen tai ovat saaneet myönteisen lausunnon EIP:n perussäännön 19 artiklassa tarkoitetun menettelyn puitteissa;
 - b) tarkistaa, ovatko ehdotukset tämän asetuksen ja asiaa koskevien investointisuuntaviivojen mukaisia;
 - c) kiinnittää erityistä huomiota varainhoitoasetuksen 209 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja tämän asetuksen liitteessä V vahvistettuun täydentävyysvaatimukseen ja varainhoitoasetuksen 209 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun yksityisten sijoitusten houkuttelemiseen; ja
 - d) tarkistaa, täyttävätkö rahoitus- ja investointitoimet, joita tuettaisiin EU:n takuulla, kaikki asiaankuuluvat vaatimukset.
2. Investointikomitea kokoontuu viidessä eri kokoonpanossa, jotka vastaavat 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja viittä politiikkaikkunaa.

Kukin investointikomitean kokoonpano muodostuu kuudesta ulkopuolisesta asiantuntijasta, joille maksetaan palkkio. Komissio valitsee ja nimittää asiantuntijat johtokunnan suosituksesta. Asiantuntijoiden toimikausi on enintään neljä vuotta, ja se voidaan uusida kerran. Unioni maksaa heidän palkkionsa. Komissio voi johtokunnan suosituksesta päättää uusia investointikomitean jäsenen toimikauden noudattamatta tässä kohdassa säädettyä menettelyä.

Asiantuntijoilla on oltava asianmukaista korkean tason markkinakokemusta hankerakenteiden suunnittelusta ja rahoittamisesta tai pk-yritysten tai suurempien yritysten rahoittamisesta.

Investointikomitean kokoonpanolla varmistetaan, että sillä on 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen politiikkaikkunoiden kattamien sektoreiden ja unionin maantieteellisten markkinoiden laaja tuntemus ja että investointikomitea on kokonaisuutena sukupuolijakaumaltaan tasapainoinen.

Investointikomitean jäsenistä viiden on oltava investointikomitean jokaisen viiden kokoonpanon pysyviä jäseniä. Ainakin yhdellä pysyvistä jäsenistä on oltava asiantuntemusta kestävästä investoimisesta. Lisäksi kussakin viidessä kokoonpanossa on oltava kaksi asiantuntijaa, joilla on kokemusta investoinneista vastaavan politiikkaikkunan kattamilta sektoreilta. Johtokunta osoittaa investointikomitean jäsenet sopivaan kokoonpanoon tai sopiviin kokoonpanoihin. Investointikomitea valitsee pysyvien jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan.
3. Investointikomitean jäsenten on komitean toimintaan osallistuessaan hoidettava tehtävänsä puolueettomasti ja yksinomaan InvestEU-rahaston edun mukaisesti. He eivät saa pyytää eivätkä ottaa vastaan ohjeita toteutuskumppaneilta, unionin toimielimiltä, jäsenvaltioilta taikka muulta julkiselta tai yksityiseltä elimeltä.

Investointikomitean kaikkien jäsenten ansioluettelot ja ilmoitukset taloudellisista sidonnaisuuksista on julkistettava, ja ne on pidettävä jatkuvasti ajan tasalla. Kunkin investointikomitean jäsenen on ilmoitettava komissiolle ja johtokunnalle viipymättä kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen jatkuvan eturistiriidattomuuden vahvistamiseksi.

Johtokunta voi suositaa komissiolle jäsenen vapauttamista tehtävistään, jos kyseinen jäsen ei noudata tässä kohdassa säädettyjä vaatimuksia, tai muista asianmukaisesti perustelluista syistä.

4. Toimiessaan tämän artiklan mukaisesti investointikomitealla on apunaan sihteeristö. Sihteeristö on riippumaton ja se on vastuussa investointikomitean puheenjohtajalle. Sihteeristön hallinnollinen sijaintipaikka on komissiossa. Sihteeristön työjärjestyksessä varmistetaan toteutuskumppaneiden ja vastaavien hallintoelinten välisen tietojen ja asiakirjojen vaihdon luottamuksellisuus. EIP-ryhmä voi esittää rahoitus- ja investointitoimia koskevat ehdotuksensa suoraan investointikomitealle ja ilmoittaa niistä sihteeristölle.

Toteutuskumppaneiden toimittamiin asiakirjoihin on sisällyttävä vakioimuotoinen pyyntölomake, 21 artiklassa tarkoitettu tulostaulu ja muut mahdolliset asiakirjat, joita investointikomitea pitää merkityksellisinä, erityisesti kuvaus markkinoiden toimintapuutteen tai optimaalista heikomman investointitilanteen luonteesta ja siitä, kuinka sitä voidaan helpottaa rahoitus- tai investointitoimella, sekä toimesta tehty luotettava arvio, joka osoittaa rahoitus- tai investointitoimen täydentävyyden. Sihteeristö tarkistaa muiden toteutuskumppaneiden kuin EIP-ryhmän toimittamien asiakirjojen täydellisyyden. Investointikomitea voi pyytää asianomaiselta toteuttamiskumppanilta investointi- tai rahoitustoimiehdotusta koskevia selvennyksiä, myös pyytämällä kyseisen toteutuskumppanin edustajan suoraa läsnäoloa kyseistä tointa koskevista keskusteluista. Toteutuskumppanin tekemät hankearviointit eivät sido investointikomiteaa sen suhteen, katetaanko rahoitus- tai investointitoimi EU:n takuulla.

Investointikomitea käyttää 21 artiklassa tarkoitettua tulostaulua ehdotettujen rahoitus- ja investointitoimien arvioimisessa ja tarkistamisessa.

5. Investointikomitean päätelmät hyväksytään kaikkien jäsenten yksinkertaisella enemmistöllä edellyttäen, että yksinkertaiseen enemmistöön sisältyy vähintään yksi sen kokoonpanon väliaikainen jäsen, jonka politiikkaikkunaan ehdotus kuuluu. Äänten mennessä tasan investointikomitean puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Investointikomitean päätelmät, joissa hyväksytään rahoitus- tai investointitoimen kattaminen EU:n takuulla, asetetaan julkisesti saataville, ja ne sisältävät hyväksynnän perustelut, toimea koskevat tiedot, erityisesti toimen kuvauksen, tiedot toimen toteuttajista tai rahoituksen välittäjistä sekä toimen tavoitteista. Päätelmissä viitataan myös tulostauluun perustuvaan kokonaisarviointiin.

Asianomainen tulostaulu asetetaan julkisesti saataville, kun rahoitus- tai investointitoimi tai alahanke, jos on sellaisesta kyse, on allekirjoitettu.

Toisen ja kolmannen alakohdan mukaisesti julkisesti saataville asetettaviin tietoihin ei sisällytetä kaupallisesti arkaluonteisia tietoja tai henkilötietoja, joita unionin tietosuojasääntöjen mukaan ei saa julkistaa. Komissio toimittaa pyynnöstä investointikomitean päätelmien kaupallisesti arkaluonteiset osat Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiukkoja luottamuksellisuusvaatimuksia noudattaen.

Investointikomitea toimittaa kaksi kertaa vuodessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle luettelon kaikista investointikomitean päätelmistä kuuden edeltävän

kuukauden ajalta sekä niihin liittyvät julkaistut tulostaulut. Luetteloon sisällytetään mahdolliset EU:n takuun käytön epäämistä koskevat päätökset, ja siihen sovelletaan tiukkoja luottamuksellisuusvaatimuksia.

Investointikomitean sihteeristö antaa investointikomitean päätelmät asianomaisen toteutuskumppanin saataville kohtuullisessa ajassa.

Investointikomitean sihteeristö tallettaa kaikki investointikomitealle toimitetut rahoitus- ja investointitoimiehdotuksiin liittyvät tiedot ja investointikomitean niistä antamat päätelmät keskustietokantaan.

6. Jos investointikomiteaa pyydetään hyväksymään EU:n takuun käyttö rahoitus- tai investointitoimessa, joka on väline, ohjelma tai rakenne, jolla on alahankkeita, hyväksyntä koskee myös kyseisiä alahankkeita, ellei investointikomitea päättä pidättää itsellään oikeutta hyväksyä ne erikseen. Investointikomitealla ei ole oikeutta hyväksyä erikseen alahankkeita, joiden koko on alle 3 000 000 euroa.
7. Investointikomitea voi tarpeelliseksi katsomissaan tapauksissa toimittaa komissiolle investointisuuntaviivojen soveltamiseen tai tulkintaan liittyviä operatiivisia kysymyksiä.
8. Investointikomitea vastaa perustamispäivästään alkaen myös asetuksen (EU) 2015/1017 mukaisen EU:n takuun käytön hyväksymisestä kyseisen asetuksen mukaisen investointikauden jäljellä olevan ajan. Ehdotukset arvioidaan kyseisessä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti. Kestävän infrastruktuurin ikkunasta ja strategisten eurooppalaisten investointien ikkunasta vastaavat investointikomitean kokoonpanot arvioivat kyseiset ehdotukset. Edellä olevaa 22 artiklaa ei sovelleta näihin ehdotuksiin.

VI LUKU

InvestEU-neuvontakeskus

24 artikla

InvestEU-neuvontakeskus

1. Komissio perustaa InvestEU-neuvontakeskuksen. InvestEU-neuvontakeskus tarjoaa neuvontaa investointihankkeiden määrittämistä, valmistelua, kehittämistä ja jäsentämistä, hankkeisiin liittyviä hankintoja ja hankkeiden toteuttamista varten sekä lisää hankkeiden toteuttajien ja rahoituksenvälittäjien kapasiteettia toteuttaa rahoitus- ja investointitoimia. Tuki voi kattaa minkä tahansa vaiheen hankkeen elinkaareissa tai tuetun yhteisön rahoituksessa.

Komissio tekee neuvontasopimukset EIP-ryhmän ja muiden mahdollisten neuvontakumppaneiden kanssa ja antaa niille tehtäväksi ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun neuvonnan ja 2 kohdassa tarkoitettujen palvelujen tarjoamisen. Komissio voi lisäksi toteuttaa neuvonta-aloitteita, myös käyttämällä ulkoisia palveluntarjoajia. Komissio perustaa InvestEU-neuvontakeskuksen keskitetyn yhteyspisteen ja jakaa neuvontatukea koskevat pyynnöt käsiteltäviksi sopivissa neuvonta-aloitteissa.

Komissio, EIP-ryhmä ja muut neuvontakumppanit tekevät tiivistä yhteistyötä varmistaakseen tuen tehokkuuden, synergiaedut ja tosiasiallisen maantieteellisen kattavuuden koko unionissa ottaen samalla asianmukaisesti huomioon olemassa olevat rakenteet ja työn.

Neuvonta-aloitteet ovat käytettävissä kunkin 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun politiikkaikkunan komponenttina, joka kattaa kyseiseen ikkunaan kuuluvat alat. Lisäksi neuvonta-aloitteet ovat käytettävissä monialaisena komponenttina.

2. InvestEU-neuvontakeskuksen tehtäviä ovat erityisesti

- a) komission hallinnoiman ja ylläpitämän keskitetyn yhteyspisteen tarjoaminen InvestEU-neuvontakeskuksen hankekehitystukea varten viranomaisille ja hankkeiden toteuttajille;
- b) kaikkien investointisuuntaviivoja koskevien saatavilla olevien lisätietojen toimittaminen viranomaisille ja hankkeiden toteuttajille, mukaan lukien niiden soveltamista tai komission antamaa tulkintaa koskevat tiedot;
- c) hankkeiden toteuttajien avustaminen tarvittaessa hankkeidensa kehittämisessä siten, että ne täyttävät 3 ja 7 artiklassa säädetyt tavoitteet ja 13 artiklassa säädetyt tukikelpoisuusperusteet, ja Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden hankkeiden kehittämisen ja pienikokoisten hankkeiden yhteenliittymien kehittämisen helpottaminen, myös tämän kohdan f kohdassa tarkoitettujen investointijärjestelyjen avulla, edellyttäen, että tällainen apu ei kuitenkaan ennalta rajoita investointikomitean päätelmiä tällaisten hankkeiden tukemisesta EU:n takuulla;
- d) toimien tukeminen ja paikallisen tietämyksen lisääminen InvestEU-rahaston tuen käytön helpottamiseksi kaikkialla unionissa ja mahdollisuuksien mukaan aktiivinen myötävaikuttaminen InvestEU-rahaston alakohtaisen monipuolisuuden ja maantieteellisen hajonnan tavoitteeseen siten, että tuetaan toteutuskumppaneita mahdollisten rahoitus- ja investointitoimien alullepanossa ja kehittämisessä;
- e) vertaisvaihtoon ja tiedon, tietotaidon ja parhaiden käytäntöjen jakamiseen tarkoitettujen yhteistyöalustojen perustamisen helpottaminen hankejatkumon ja alojen kehittämisen tukemiseksi;
- f) proaktiivisen neuvonnan tarjoaminen investointijärjestelyjen perustamiseen, mukaan lukien rajatylittävät ja makroalueelliset investointijärjestelyt sekä pieniä ja keskisuuria hankkeita yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa aihekohtaisesti tai alueittain yhteen kokoavat investointijärjestelyt;
- g) unionin talousarviosta tai muista lähteistä rahoitettavien avustusten tai rahoitusvälineiden yhdistämisen tukeminen unionin välineiden välisten synergiavaikutusten ja täydentävyyksien vahvistamiseksi ja InvestEU-ohjelman vipuvaikutuksen ja muun vaikutuksen maksimoimiseksi;
- h) organisatoristen valmiuksien, taitojen ja prosessien kehittämiseen ja organisaatioiden investointivalmiuden nopeuttamiseen tähtäävien toimien tukeminen, jotta viranomaiset ja hankkeiden toteuttajat voivat kehittää investointihankejatkumojta, rahoitusmekanismeja ja investointijärjestelyjä sekä hallinnoida hankkeita ja rahoituksenvälittäjät toteuttaa rahoitus- ja investointitoimia sellaisten yhteisöjen hyväksi, joilla on vaikeuksia saada

rahoitusta, muun muassa tukemalla riskinarviointikyvyn kehittämistä tai alakohtaista osaamista;

- i) neuvonnan tarjoaminen startup-yrityksille etenkin silloin, kun ne pyrkivät suojaamaan tutkimus- ja innovointi-investointejaan immateriaalioikeuksilla, kuten patenteilla.
3. InvestEU-neuvontakeskus on hankkeiden julkisten ja yksityisten toteuttajien, mukaan lukien pk- ja startup-yritykset, viranomaisten ja kansallisten kehityspankkien tai -laitosten, rahoituksenvälittäjien ja muiden välittäjien käytettävissä.
4. Komissio tekee kunkin neuvontakumppanin kanssa neuvontasopimuksen yhden tai useamman neuvonta-aloitteen toteuttamisesta. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuista palveluista voidaan periä maksuja, joilla katetaan osa kyseisten palvelujen tarjoamisesta aiheutuvista kustannuksista. Tämä ei koske julkisille hankkeiden toteuttajille tai voittoa tavoittelemattomille yhteisöille tarjottavia palveluja, joista ei peritä maksua, kun se on perusteltua. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuista palveluista pk-yrityksiltä perittävät maksut rajataan kolmannekseen niiden tarjoamisesta aiheutuvista kustannuksista.
5. Jotta 1 kohdassa tarkoitettu tavoite voidaan saavuttaa ja jotta neuvontapalvelujen tarjoamista voidaan helpottaa, InvestEU-neuvontakeskus hyödyntää komission, EIP-ryhmän ja muiden neuvontakumppaneiden asiantuntemusta.
6. Kuhunkin neuvonta-aloitteeseen sisällytetään komission ja neuvontakumppanin välinen kustannustenjakomekanismi, paitsi jos komissio suostuu kattamaan kaikki neuvonta-aloitteen kustannukset asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joissa neuvonta-aloitteen erityisominaisuudet niin edellyttävät ja kaikkien neuvontakumppaneiden yhdenmukaisen ja tasapuolisen kohtelu varmistetaan.
7. InvestEU-neuvontakeskuksella on tarvittaessa paikallinen edustus. Paikallinen edustus perustetaan erityisesti sellaisiin jäsenvaltioihin tai sellaisille alueille, joilla on vaikeuksia InvestEU-rahastosta rahoitettavien hankkeiden kehittämisessä. InvestEU-neuvontakeskus avustaa tiedon siirrossa alueelliselle ja paikalliselle tasolle, jotta 1 kohdassa tarkoitettua neuvonnan antamista varten voidaan kehittää alueellisia ja paikallisia valmiuksia ja asiantuntemusta, mukaan lukien tuki pienten hankkeiden toteuttamiseksi ja alustamiseksi.
8. Jotta 1 kohdassa tarkoitettua neuvontaa voidaan antaa ja jotta neuvonnan tarjoamista paikallistasolla voidaan helpottaa, InvestEU-neuvontakeskus toimii mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä kansallisten kehityspankkien tai -laitosten kanssa ja hyödyntää niiden asiantuntemusta. InvestEU-neuvontakeskuksen puitteissa tehdään tarpeen mukaan yhteistyösopimuksia kansallisten kehityspankkien tai -laitosten kanssa, vähintään yhden kansallisen kehityspankin tai -laitoksen kanssa jäsenvaltiota kohden.
9. Toteutuskumppanit ehdottavat tarvittaessa rahoitusta hakeville hankkeiden toteuttajille, myös erityisesti pienikokoisten hankkeiden toteuttajille, että nämä pyytävät tarvittaessa hankkeisiinsa InvestEU-neuvontakeskuksen tukea, jotta voidaan tehostaa hankkeiden valmistelua ja arvioida mahdollisuutta yhdistää hankkeita.

Toteutuskumppaneiden ja neuvontakumppaneiden on myös tiedotettava hankkeiden toteuttajille mahdollisuudesta lisätä hankkeensa 25 artiklassa tarkoitetun InvestEU-portaalin luetteloon.

VII LUKU

InvestEU-portaali

25 artikla

InvestEU-portaali

1. Komissio perustaa InvestEU-portaalin. InvestEU-portaali on helposti saatavilla oleva ja käyttäjäystävällinen hanketietokanta, jossa annetaan asiaankuuluvaa tietoa kustakin hankkeesta.
2. InvestEU-portaali tarjoaa hankkeiden toteuttajille kanavan, jossa ne voivat esitellä sijoittajille hankkeita, joille ne hakevat rahoitusta. Hankkeen ottaminen InvestEU-portaaliin ei rajoita päätöksiä, jotka koskevat tämän asetuksen tai minkä tahansa muun unionin välineen mukaisen tuen piiriin tuettaviksi valittavia lopullisia hankkeita, tai päätöksiä, jotka koskevat julkista rahoitusta.
3. InvestEU-portaalissa luetellaan ainoastaan hankkeita, jotka ovat unionin lainsäädännön ja politiikkojen mukaisia.
4. Komissio välittää hankkeet, jotka täyttävät 3 kohdassa asetetut ehdot, toteutuskumppaneille. Tapauksen mukaan ja jos neuvonta-aloite on olemassa, komissio välittää tällaiset hankkeet myös InvestEU-neuvontakeskukselle.
5. Toteutuskumppanit tarkastelevat hankkeita, jotka kuuluvat niiden maantieteelliseen alueeseen ja toiminta-alaan.

VIII LUKU

VASTUU, SEURANTA JA RAPORTOINTI, ARVIOINTI JA VALVONTA

26 artikla

Vastuu

1. Johtokunnan puheenjohtaja antaa Euroopan parlamentin tai neuvoston pyynnöstä pyynnön esittävälle toimielimelle selvityksen InvestEU-rahaston toiminnan tuloksista muun muassa osallistumalla Euroopan parlamentin kuulemistilaisuuteen.
2. Johtokunnan puheenjohtaja vastaa Euroopan parlamentin tai neuvoston InvestEU-rahastolle osoittamiin kysymyksiin suullisesti tai kirjallisesti viiden viikon kuluessa niiden vastaanottamisesta.

27 artikla

Seuranta ja raportointi

1. Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan Invest-EU-ohjelman edistymisestä 3 artiklassa säädettyjen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamisessa, esitetään liitteessä III.
2. Tulosraportointijärjestelmällä varmistetaan, että toteuttamisen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti, ja että kyseiset tiedot mahdollistavat riittävän riski- ja takaussalkun seurannan. Sitä varten tapauksen mukaan toteutuskumppaneille, neuvontakumppaneille ja muille unionin varojen saajille asetetaan oikeasuhteiset raportointivaatimukset.
3. Komissio laatii InvestEU-ohjelman toteuttamisesta kertomuksen varainhoitoasetuksen 241 ja 250 artiklan mukaisesti. Vuotuisessa kertomuksessa annetaan varainhoitoasetuksen 41 artiklan 5 kohdan mukaisesti tietoa ohjelman toteuttamisasteesta suhteessa sen tavoitteisiin ja tulosindikaattoreihin. Tätä varten jokaisen toteutuskumppanin on toimitettava vuosittain tarvittavat tiedot, jotta komissio voi täyttää raportointivelvoitteensa, mukaan lukien EU:n takuun toimintaa koskevat tiedot.
4. Kunkin toteutuskumppanin on toimitettava komissiolle kuuden kuukauden välein selvitys tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista rahoitus- ja investointitoimista jaoteltuina tarvittaessa EU-osioon ja jäsenvaltio-osioon. Kunkin toteutuskumppanin on toimitettava tietoa jäsenvaltio-osioista myös sille jäsenvaltiolle, jonka osiota se toteuttaa. Selvitykseen on sisällytettävä arvio EU:n takuun käytön edellytysten ja tämän asetuksen liitteessä III esitettyjen keskeisten tulosindikaattoreiden noudattamisesta. Selvitykseen on lisäksi sisällytettävä toiminta-, tilasto-, rahoitus- ja kirjanpito-tietoja kustakin rahoitus- ja investointitoimesta sekä arvio odotetusta kassavirrasta osion, politiikkaikkunan ja InvestEU-rahaston tasolla. EIP-ryhmän ja tarvittaessa muiden toteutuskumppaneiden selvitykseen on kerran vuodessa sisällytettävä tietoa myös tämän asetuksen mukaisia rahoitus- ja investointitoimia toteutettaessa kohdatuista investointien esteistä. Selvityksiin on sisällytettävä tiedot, jotka toteutuskumppaneiden on annettava varainhoitoasetuksen 155 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla.
5. Jotta InvestEU-ohjelman edistymistä voidaan arvioida suhteessa tavoitteisiin, komissiolle siirretään valta antaa 33 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tämän asetuksen muuttamiseksi tarkistamalla tai täydentämällä liitteessä III esitettyjä indikaattoreita tarpeen mukaan sekä säännöksiä, jotka koskevat seuranta- ja arviointikehyksen perustamista.

28 artikla

Arviointi

1. InvestEU-ohjelman arvioinnit tehdään oikea-aikaisesti siten, että niitä voidaan hyödyntää päätöksenteossa.
2. Komissio antaa viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2024 Euroopan parlamentille ja neuvostolle riippumattoman väliarviointikertomuksen InvestEU-ohjelmasta, erityisesti EU:n takuun käytöstä, 10 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa säädetystä EIP-ryhmän velvollisuuksien täyttämisestä, 12 artiklan 4 ja 5 kohdassa säädetystä EU:n takuun myöntämisestä, InvestEU-neuvontakeskuksen täytäntöönpanosta, 10 artiklan 1 kohdan d alakohdan i alakohdassa säädetystä määrärahoista ja 7 artiklan 6 kohdasta. Arvioinnissa osoitetaan erityisesti, miten toteutuskumppaneiden ja neuvontakumppaneiden ottaminen mukaan InvestEU-ohjelman toteuttamiseen on auttanut saavuttamaan InvestEU-ohjelman tavoitteita sekä EU:n politiikkatavoitteita, etenkin saavutetun lisäarvon sekä tuettavien rahoitus- ja investointitoimien maantieteellisen ja alakohtaisen tasapainon osalta. Arvioinnissa käsitellään myös 7 artiklan 3 kohdan mukaisen kestävyysarvioinnin soveltamista ja 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua pk-yritysten ensisijaisuutta pk-yrityksiä koskevassa politiikkaikkunassa.
3. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle InvestEU-ohjelman toteuttamisen päätyttyä mutta kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua 1 artiklan 3 kohdassa mainitun ajanjakson päättymisestä riippumattoman lopullisen arviointikertomuksen InvestEU-ohjelmasta ja erityisesti EU:n takuun käytöstä.
4. Komissio toimittaa arviointien päätelmät ja omat huomautuksensa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.
5. Toteutuskumppaneiden ja neuvontakumppaneiden on annettava komissiolle tarvittavat tiedot 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen arviointien suorittamista varten.
6. Komissio tarkastelee varainhoitoasetuksen 211 artiklan 1 kohdan nojalla varainhoitoasetuksen 250 artiklassa tarkoitettussa vuosikertomuksessa kolmen vuoden välein tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetyn rahoitusasteen riittävyyttä suhteessa EU:n takuun kattamien rahoitus- ja investointitoimien todelliseen riskiprofiiliin. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tämän asetuksen 33 artiklan mukaisesti, jotta tätä asetusta voidaan muuttaa mukauttamalla 4 artiklan 1 kohdassa säädettyä rahoitusastetta enimmillään 15 prosenttia kyseisen tarkastelun perusteella.

29 artikla

Tarkastukset

Henkilöiden tai yhteisöjen, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten tai elinten valtuuttamat henkilöt ja yhteisöt, tekemät unionin rahoituksen käyttöä koskevat tarkastukset muodostavat yleisen varmuuden perustan varainhoitoasetuksen 127 artiklan mukaisesti.

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

Jos jokin kolmas maa osallistuu InvestEU-ohjelmaan kansainvälisen sopimuksen nojalla tehdyn päätöksen tai muun oikeudellisen välineen nojalla, sen on myönnettävä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. Euroopan petostentorjuntaviraston osalta tällaisiin oikeuksiin kuuluu oikeus tehdä tutkimuksia, paikalla suoritettavat todentamiset ja tarkastukset mukaan luettuina, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti.

IX LUKU

AVOIMUUS JA NÄKYVYYS

31 artikla

Tiedottaminen, viestintä ja julkisuus

1. Toteutuskumppaneiden ja neuvontakumppaneiden on ilmaistava rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys (erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia) tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja kohdennettua tietoa eri kohderyhmille, tiedotusvälineet ja suuri yleisö mukaan lukien.

Sovellettaessa ensimmäisen alakohdan vaatimuksia puolustus- ja avaruusalan hankkeisiin on noudatettava mahdollisia luottamuksellisuutta tai salassapitoa koskevia velvoitteita.
2. Toteutuskumppaneiden ja neuvontakumppaneiden on tiedotettava rahoituksen lopullisille saajille, myös pk-yrityksille, InvestEU-ohjelman mukaisen tuen olemassaolosta, tai velvoitettava muut rahoituksenvälittäjät tiedottamaan kyseisille lopullisille saajille kyseisestä tuesta, asettamalla tiedon näkyvästi esille InvestEU-ohjelman tukea koskevassa sopimuksessa, etenkin pk-yritysten kohdalla, yleisen tietoisuuden lisäämiseksi ja näkyvyyden parantamiseksi.
3. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat InvestEU-ohjelmaa ja sen toimia ja tuloksia. InvestEU-ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa tiedotustoimintaa sikäli kuin prioriteetit liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

X LUKU

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

32 artikla

Osallistuminen Euroopan investointirahaston pääoman korotukseen

Unioni merkitsee osakkeita Euroopan investointirahaston tulevista pääoman korotuksista siten, että sen suhteellinen osuus pääomasta pysyy nykyisellä tasolla. Osakkeiden merkitseminen ja osakkeiden maksetun osuuden maksaminen 900 000 000 euroon saakka suoritetaan rahaston yhtiökokouksen hyväksymien ehtojen mukaisesti.

33 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset. Jos delegoidut säädökset koskevat sellaisia toimia, joita EIP-ryhmä ja muut toteutuskumppanit toteuttavat tai joiden toteuttamiseen ne osallistuvat, komissio kuulee EIP-ryhmää ja muita mahdollisia toteutuskumppaneita ennen kyseisten delegoitujen säädösten laatimista.
2. Siirretään komissiolle 31 päivään joulukuuta 2028 saakka 7 artiklan 7 kohdassa, 21 artiklan 4 kohdassa, 27 artiklan 5 kohdassa ja 28 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 7 artiklan 7 kohdassa, 21 artiklan 4 kohdassa, 27 artiklan 5 kohdassa ja 28 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevien 7 artiklan 7 kohdan, 21 artiklan 4 kohdan, 27 artiklan 5 kohdan ja 28 artiklan 6 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos

Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

34 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 209 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä ja viimeisessä alakohdassa säädetään, tämän asetuksen liitteessä IV tarkoitettujen ohjelmien yhteydessä perustettuihin rahoitusvälineisiin liittyviä tuloja, palautuksia ja takaisinperittyjä varoja voidaan käyttää tämän asetuksen mukaisen EU:n takuun rahoittamiseen ottaen huomioon asetuksen [julkisen sektorin lainajärjestely] [4] artikla.
2. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 213 artiklan 4 kohdan a alakohdassa säädetään, asetuksella (EU) 2015/1017 perustetun EU:n takauksen määrärahojen mahdollinen ylijäämä voidaan käyttää tämän asetuksen mukaisen EU:n takuun rahoittamiseen ottaen huomioon [asetuksen] [julkisen sektorin lainajärjestely] [4] artikla.
3. Asetuksen [EURI] 3 artiklan 2 kohdan c alakohdan i alakohdassa tarkoitettusta 33 000 440 000 euron (käypinä hintoina) määrästä käytetään
 - a) 32 800 000 000 euroa (käypinä hintoina) tämän asetuksen mukaisen EU:n takuun rahoittamiseen, varainhoitoasetuksen 211 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittujen varojen lisäksi,
 - b) 200 440 000 euroa (käypinä hintoina) V ja VI luvussa säädettyjen toimenpiteiden ja asetuksen [EURI] 2 artiklan 2 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamiseen, jollei kyseisen asetuksen 4 artiklan 4 ja 8 kohdasta muuta johdu.

Tätä määrää pidetään ulkoisena käyttötarkoitukseensa sidottuna tulona varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

35 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

Sisältö

1.	PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA	2
1.1.	Ehdotuksen/aloitteen nimi.....	2
1.2.	Toimintalohko(t) (<i>ohjelmaklusteri</i>).....	2
1.3.	Ehdotus/aloite liittyy	2
1.4.	Ehdotuksen/aloitteen perustelut	2
1.4.1.	Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu	2
1.4.2.	EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.	3
1.4.3.	Vastaavista toimista saadut kokemukset.....	3
1.4.4.	Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut	4
1.5.	Kesto ja rahoitusvaikutukset	5
1.6.	Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)	5
2.	HALLINNOINTI	6
2.1.	Seuranta- ja raportointisäännöt	6
2.2.	Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)	6
2.2.1.	Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle	6
2.2.2.	Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä.....	6
2.2.3.	Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista	7
2.3.	Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi.....	7
3.	EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET	8
3.1.	Kyseeseen tuleva monivuotisen rahoituskehyksen otsake ja menopuolelle ehdotettu uusi budjettikohta (ehdotetut uudet budjettikohdat)	8
3.2.	Arvioidut vaikutukset menoihin.....	9
3.2.1.	Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin	9
3.2.2.	Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin	12
3.3.	Arvioidut vaikutukset tuloihin	15

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Muutettu ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS InvestEU-ohjelman perustamisesta

1.2. Toimintalohko(t) (ohjelmaklusteri)

Euroopan strategiset investoinnit

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

☐ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen⁴⁶

☐ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

x yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen.

1.4. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.4.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

InvestEU-ohjelma soveltuu erityisen hyvin pitkäaikaisen rahoituksen tarjoamiseen ja unionin politiikkojen tukemiseen toivuttaessa vakavasta talouskriisistä. Tästä ovat näyttönä kokemukset, joita saatiin finanssikriisin jälkeen InvestEU:n edeltäjien – Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) ja rahoitusvälineiden – toteuttamisesta.

Nykyisissä kriisissä resurssien jakaminen markkinoilla ei ole täysin tehokasta, ja koettu riski haittaa merkittävästi yksityisiä investointeja. Näissä olosuhteissa InvestEU-ohjelman keskeinen piirre – yksityisesti rahoitettujen hankkeiden riskien vähentäminen – on erityisen arvokas, ja sitä olisi hyödynnettävä. Parannetulla InvestEU-ohjelmalla voidaan elpymisvaiheessa tarjota ratkaisevan tärkeää tukea yrityksille ja varmistaa samalla ohjelman alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti, että investoijat keskittyvät vahvasti unionin keskipitkän ja pitkän aikavälin painopisteisiin, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan, Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelmaan ja Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamista koskevaan strategiaan. Sillä lisätään Euroopan investointipankkiryhmän (EIP) ja kansallisten kehityspankkien ja -laitosten sekä muiden toteutuskumppaneiden riskinottokapasiteettia talouden elpymisen tukemiseksi nykyisissä olosuhteissa, joissa niiden riskinottokapasiteettiin kohdistuu enemmän paineita.

1.4.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla

⁴⁶

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Ehdotus on yhdenmukainen alkuperäisen InvestEU-ehdotuksen kanssa, koska se vahvistaa sitä tukemalla elpymistä covid-19:n aiheuttaman talouskriisin jälkeen. Lisäksi se täydentää ESIR-rahaston vakavaraisuustukivälinettä. Vakavaraisuustukivälineellä on tarkoitus tarjota tukea vakavaraisuustarpeisiin, joita covid-19:n aiheuttamatalouden supistuminen on luonut niille yrityksille, joihin kriisi vaikuttaa eniten. Tukivälineen tarkoituksena on palauttaa yritysten pääomaposition, kun taas InvestEU keskittyy pitkän aikavälin investointeihin, joilla tuetaan EU:n politiikkatavoitteita, kuten Euroopan talouden strategista riippumattomuutta ja selviytymiskykyä.

Uuden strategisten eurooppalaisten investointien ikkunan lähestymistapa on kohdennetumpi ja kauaskantoisempi kuin vakavaraisuustukivälineen. Siitä tuetaan hankkeita ja yrityksiä, jotka ovat merkityksellisiä strategisen riippumattomuuden saavuttamiseksi tai ylläpitämiseksi keskeisissä arvoketjuissa sisämarkkinoilla. Tuki suunnataan unioniin sijoittautuneiden hankkeiden laajentamiseen ja unionin yritysten pääomapohjan ja pitkäaikaisen rahoituksen vahvistamiseen vaihtoehtona EU:n ulkopuolisten yritysten yritysostolle. Myös strategisia yrityksiä, joilla on rajatylittävää toimintaa, tuettaisiin.

Aloitteen avulla odotetaan saatavan liikkeelle yli 1 000 miljardia euroa hankerahoitusta. Sen ansiosta voitaisiin puuttua markkinoiden toimintapuutteisiin ja tarjota rahoitusta yksiköille, jotka eivät muuten olisi löytäneet rahoitusta kohtuullisin ehdoin. Näin voitaisiin nostaa investointien kokonaismäärää unionissa ja edistää kasvua ja työllisyyttä.

1.4.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

ESIR-rahasto on osoittautunut tärkeäksi välineeksi, jolla on voitu korjata investointimarkkinoiden puutteita ja optimaalista heikompia investointitilanteita talouskriisin jälkimainingeissa. Koska investointimarkkinoilla on edelleen puutteita, tarvitaan enemmän toimintapoliittista investointitukea, jolla puututaan tiettyihin optimaalista heikompiin investointitilanteisiin.

ESIR-rahaston talousarviotakuu on osoittautunut tehokkaaksi välineeksi lisätä rajallisten talousarviovarojen vaikutusta.

ESIR-tuen ja useiden keskitetysti hallinnoitujen rahoitusvälineiden on todettu olevan päällekkäisiä useilla aloilla. Kun kaikki unionin tulevat investointiohjelmat yhdistetään yhteen rahastoon, tavoitteena on yksinkertaistaminen, joustavuuden lisääminen ja EU:n samankaltaisten investointivälineiden mahdollisten päällekkäisyyksien poistaminen.

Neuvontapalvelut ja tekninen apu ovat välttämättömiä, jotta voidaan parantaa jäsenvaltioiden ja hankkeiden toteuttajien valmiuksia luoda, kehittää ja toteuttaa investointihankkeita. Ehdotuksen mukaan kaudella 2021–2027 keskitetysti hallinnoidut teknisen avun aloitteet investointihankkeiden tukemiseksi sisällytetään InvestEU:hun.

Talousarviotakuulla parannetaan toteutuskumppaneiden riskinkantokykyä, jotta ne voivat rahoittaa investointeja unionissa. Se pohjautuu ESIR-rahaston ja rahoitusvälineiden menestykseen ja mahdollistaa investointien tukemisen sujuvan jatkumisen vuodesta 2021.

1.4.4. Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut

InvestEU-rahastosta osoitetaan rahoitus- ja investointitoimille takaisin maksettavaa unionin tukea. Tukea myönnetään riskinkantokykyä parantavalla talousarviotakuulla toteutuskumppaneille keskeisillä sisäisten politiikkojen aloilla. Kaikki tällainen tuki on siis sisällytetty yhteen ainoaan välineeseen, jotta voidaan lisätä vipuvaikutusta, optimoida tuen rahoittaminen, välttää mahdollisia päällekkäisyyksiä ja lisätä unionin toiminnan näkyvyyttä. Yhdistäminen avustusten muodossa annettavan rahoituksen kanssa on tarvittaessa mahdollista synergian luomiseksi esimerkiksi liikenne-, tutkimus- ja digitaali-aloilla.

Ehdotettu lisäys alkuperäisiin InvestEU-ikkunoihin ja viidennen ikkunan lisääminen sopii yhteen unionin muiden politiikkojen kanssa. Esimerkkeinä voidaan mainita Euroopan vihreän kehityksen ohjelma, Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma, Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamista koskeva strategia, Euroopan uudistettu teollisuusstrategia, päämarkkinaunioni sekä muut unionin politiikat ja ohjelmat, jotka liittyvät unionin strategisen riippumattomuuteen ja selviytymiskykyyn ja joita ovat esimerkiksi Euroopan puolustusrahasto, EU:n avaruusasetus, Horisontti Eurooppa -ohjelmaan liittyvät missiot, eurooppalaiset kumppanuudet ja Euroopan innovaationeuvosto ja ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa koskeva asetus.

Jäsenvaltio-osio tekee jäsenvaltiolle mahdolliseksi vivuttaa koheesiorahoituksen kautta käytettävissä olevia varoja houkuttelevalla ja yksinkertaistetulla tavalla.

1.5. Kesto ja rahoitusvaikutukset

☒ kesto on rajattu

- ☒ toiminta alkaa 1.1.2021 ja päättyy 31.12.2027
- EU:n takuun rahoittamisen osalta maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia 2021–2027 ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia 2021–2030

☐ kestoa ei ole rajattu

- käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.6. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)⁴⁷

☒ Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- ☒ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- ☐ toimeenpanovirastoja

☐ Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

☒ Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- ☒ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- ☒ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- ☐ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- ☒ julkisoikeudellisille yhteisöille
- ☒ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- ☒ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

Huomautukset

Komissio valitsee toteutuskumppanit lainsäädäntöehdotuksessa esitettyjen perusteiden mukaisesti. Toteutuskumppaneihin voivat sisältyä kaikki edellä mainitut tai joitakin niistä. Suora hallinnointi voi koskea osaa InvestEU-neuvontakeskuksen ja InvestEU-portaalin toteuttamisesta.

⁴⁷

Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Toteutuskumppaneiden on raportoitava komissiolle säännöllisesti varainhoitoasetuksen mukaisesti. Seurannan osalta niiden on sovellettava omia sääntöjään ja menettelyjään, jotka on arvioitu varainhoitoasetuksen 154 artiklan mukaisesti kyseisessä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten täyttämiseksi. Komissio seuraa tuloksellisuutta kunkin politiikkaikkunan osalta.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

InvestEU-rahasto (EU:n takuu) toteutetaan välillisellä hallinnointitavalla toteutuskumppaneiden kautta, jotka yleensä osallistuvat myös lopullisille saajille annettavaan tukeen.

Toteutuskumppaneita ovat EIP-ryhmä, kansainväliset rahoituslaitokset, kansalliset kehityspankit ja -laitokset sekä muut rahoituksenvälittäjät, jotka ovat unionin elimiä, säänneltyjä ja/tai pankkialan valvonnan alaisuudessa. EU:n takuun piiriin kuuluvat toimet pysyvät toteutuskumppanien hallintoelinten hyväksyminä toimina, ja hallintoelinten on sovellettava toimiin due diligence - ja valvontakehystään. Toteutuskumppaneiden on toimitettava komissiolle tarkastetut tilinpäätösasiakirjat.

Komissio tekee takuusopimukset toteutuskumppaneiden kanssa. InvestEU-neuvontakeskuksen toteuttamisessa käytetään välillistä tai suoraa hallinnointia avun luonteesta riippuen.

InvestEU-ohjelman kokonaisvaikutusta (ehdotettu lisäys mukaan luettuna) arvioidaan alkuperäisen ehdotuksen mukaisissa arvioinneissa. Ehdotetussa asetuksessa määritellään keskeiset tulosindikaattorit. Takuusopimuksiin sisällytetään erityisindikaattoreita käytettävien rahoitustuotteiden perusteella.

Toteutuskumppaneilta edellytetään yhdenmukaista raportointia varainhoitoasetuksen mukaisesti.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Unionin talousarvioon kohdistuva riski liittyy talousarviotakuuseen, jonka unioni myöntää toteutuskumppaneille niiden rahoitus- ja investointitoimille. EU:n takuu on peruuttamaton, heti vaadittaessa maksettava takuu, joka tavallisesti myönnetään salkkukohtaisesti sen piiriin kuuluville toimille. Toimien riskikorvaus jaetaan unionin talousarvion ja toteutuskumppanin kesken sen perusteella, mikä kummankin osuus riskinotosta on.

EU:n takuun enimmäismäärä on 75 153 850 000 euroa.

Toteutuskumppanin talousarviotakuuta vastaava erä ("p.m.") otetaan käyttöön ainoastaan, jos takuun perusteella todella vaaditaan maksua, jota ei voida kokonaan kattaa varatulla rahoituksella (takuuta rahoitetaan asteittain vähintään 33 800 000 000 eurolla vuoden 2030 loppuun mennessä). Rahoitusaste (45 %) perustuu ESIR-rahastosta ja rahoitusvälineistä aiemmin saatuihin kokemuksiin. Tämä on komission alun perin ehdottamien neljän ikkunan 40 prosentin nimellisen rahoitusasteen ja äskettäin ehdotetun strategisten eurooppalaisten investointien

ikkunan 52 prosentin nimellisen rahoitusasteen painotettu keskiarvo. Jälkimmäinen on hieman suurempi, mikä johtuu joidenkin viidennestä ikkunasta tuettavien alojen koetusta riskistä sekä toteutettavien rahoitustuotteiden luonteesta.

Jäsenvaltio-osioon liittyvä ehdollinen velka katetaan kunkin asianomaisen jäsenvaltion antamalla back-to-back -takauksella.

InvestEU:hun liittyvät rahoitus- ja investointitoimet toteutetaan toteutuskumppanien tavanomaisten menettelysääntöjen ja hyvän pankkikäytännön mukaisesti. Valitut toteutuskumppanit ja komissio tekevät takuusopimuksen, jossa vahvistetaan InvestEU-rahaston toteuttamista koskevat yksityiskohtaiset määräykset ja menettelyt.

Komissio valvoo toteutuskumppaneiden sääntöjen ja menettelyjen asianmukaisuutta ja niiden soveltamista varainhoitoasetuksen mukaista pilareihin perustuvaa arviointia käyttäen. Lisäksi koska toteutuskumppani vastaa yleensä osasta riskiä, unionin ja toteutuskumppanin edut ovat yhdenmukaiset, mikä vähentää talousarvioon kohdistuvaa riskiä.

EU:n takuun käytön hyväksymiseksi perustetaan erityinen hallintorakenne (investointikomitea).

Komissio saa toteutuskumppaneilta toimista vuosittain tarkastetut tilinpäätökset.

- 2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

EU takaa toimia, joita toteutukseen osallistuvat yhteisöt toteuttavat sääntöjensä ja menettelyjensä sekä sisäisen valvonnan kehyksensä mukaisesti. EU:n talousarviolle aiheutuvia kustannuksia syntyisi vain niiden erityisvaatimusten osalta, joita EU asettaa toteutukseen osallistuvien yhteisöjen sisäisen valvonnan kehyksen lisäksi. Niiden määrää ei voida vielä määrittää.

2.3. **Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi**

Valituille toteutuskumppaneille on suoritettu varainhoitoasetuksen 154 artiklan mukainen pilareihin perustuva arviointi, jolla varmistetaan sisäisen valvonnan ja riippumattoman ulkoisen tarkastuksen järjestelmien korkea laatu. Lisäksi niiden on täytettävä varainhoitoasetuksen X osaston vaatimukset. Toteutuskumppanit ovat rahoituslaitoksia, joten niillä on käytössä sisäisen valvonnan kehykset. Toteutuskumppanit huolehtivat EU:n takuulla tuettujen rahoitus- tai investointitoimien due diligence -arvioinnista, seurannasta ja valvonnasta. Lisäksi ehdotetun asetuksen 29 artiklassa säädetään, että henkilöiden tai yhteisöjen, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten tai elinten valtuuttamat henkilöt ja yhteisöt, tekemät unionin rahoituksen käyttöä koskevat tarkastukset muodostavat yleisen varmuuden perustan varainhoitoasetuksen 127 artiklan mukaisesti.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tuleva monivuotisen rahoituskehiksen otsake ja menopuolelle ehdotettu uusi budjettikohta (ehdotetut uudet budjettikohdat)

Monivuotisen rahoituskehiksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero Otsake 1	JM/ EI-JM ⁴⁸	EFTA-mailta ⁴⁹	ehdokas-mailta ⁵⁰	kolmansilta mailta	varainhoitoasetuksen [21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa] tarkoitetut rahoitusosuudet
1	02.0101 InvestEU:n tukimenot	EI-JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	EI
1	02.0201 InvestEU:n takuu	Jaks.	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	EI
1	02.0202 InvestEU-takuu – yhteisen vararahaston rahoittaminen	Jaks.	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	EI
1	02.0203 InvestEU-neuvontakeskus, -portaali ja niihin liittyvät toimenpiteet	Jaks.	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	EI

⁴⁸ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

⁴⁹ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

⁵⁰ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista menoihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehiksen otsake			<...>	Otsake 1							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	V. 2027 jälkeen	YHTEENSÄ
02.0201 InvestEU:n takuu	Sitoumukset	(1)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		
	Maksut	(2)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		
02.0202 InvestEU-takuu – yhteisen vararahaston rahoittaminen	Sitoumukset	(1)	404,322	412,872	11,604	13,371	17,673	19,511	20,646		900,000
	Maksut	(2)	200,036	415,183	204,374	48,920	7,059	11,396	13,032		900,000
02.0203 InvestEU-neuvontakeskus, -portaali ja niihin liittyvät toimenpiteet	Sitoumukset	(1)	72,658	73,658	76,158	76,158	73,658	73,658	74,397		520,345
	Maksut	(2)	38,172	66,572	82,772	84,772	84,272	81,772	82,011		520,345
02.0101 InvestEU:n tukimenot	Sitoumukset = maksut	(3)	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564		3,948
Ohjelman määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1+3	477,544	487,094	88,326	90,093	91,895	93,733	95,607		1 424,293
	Maksut	=2+3	238,772	482,319	287,710	134,256	91,895	93,733	95,607		1 424,293

Edellä olevassa taulukossa määritettyjen rahoituspuitteiden lisäksi 33 000,440 miljoonaa euroa (käypinä hintoina) on käytettävissä varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuina ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina Euroopan unionin elpymisvälineestä. Tästä määrästä enintään 8,960 miljoonaa euroa voidaan osoittaa hallintomenoihin, ulkopuolisesta *henkilöstöstä aiheutuvat menot* mukaan lukien.

Erityinen 191 miljoonan euron määrä tarvitaan kattamaan neuvontapalvelut, tekninen apu ja muut liitännäistoimenpiteet.

Alustava menoerittely ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista on seuraava:

InvestEU			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	V. 2027 jälkeen	YHTEENSÄ
Toimintamenot Euroopan unionin elpymisvälineen ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Sitoumukset	(1)	9 643,720	9 836,720	6 688,720	6 822,320					32 991,480
	Maksut	(2)	817,000	6 040,913	6 042,912	6 042,913	6 042,913	4 409,913	3 592,913		32 991,480
Hallinnolliset tukimenot Euroopan unionin elpymisvälineen ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Sitoumukset = maksut	(3)	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280		8,960
Ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot yhteensä	Sitoumukset	=1+3	9 645,000	9 838,000	6 690,000	6 823,600	1,280	1,280	1,280		33 000,440
	Maksut	=2+3	818,280	6 044,193	6 044,193	6 044,193	6 044,193	4 411,193	3 594,193		33 000,440

Monivuotisen rahoituskehiksen otsake	7	”Hallintomenot”
--------------------------------------	---	-----------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	V. 2027 jälkeen	YHTEENSÄ
Henkilöresurssit										
Muut hallintomenot										
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)									

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	V. 2027 jälkeen	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset									
	Maksut									

3.2.2. Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEENSÄ
-------	------	------	------	------	------	------	------	----------

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7								
Henkilöresurssit								
Muut hallintomenot								
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7, välisumma								

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältyvät								
Henkilöresurssit ⁵¹	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	8,960
Muut hallintomenot ⁵²	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	3,948
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältyvät, välisumma	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	12,908

YHTEENSÄ	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	12,908
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenetelyssä talousarvion puitteissa.

⁵¹ Ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot.

⁵² Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.2.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- x Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

Vuosi		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Henkilöstötaulukoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)								
Päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa								
EU:n ulkopuoliset edustustot								
Tutkimustoiminta								
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna): AC, AL, END, INT ja JED ⁵³								
Otsake 7								
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESTA 7 rahoitettavat	– päätoimipaikassa							
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa							
Ohjelman määrärahoista rahoitettavat ⁵⁴	– päätoimipaikassa							
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa							
Tutkimustoiminta								
Muut (käyttötarkoitukseensa sidotut tulot)		16	16	16	16	16	16	16
YHTEENSÄ		16	16	16	16	16	16	16

Talouden ja rahoituksen pääosasto/budjettipääosasto on kyseessä oleva toimintaloikka eli talousarvion osasto.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa. Ulkopuolinen lisähenkilöstö rahoitetaan yksinomaan käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Front office (politiikka- ja ohjeasiakirjojen laatiminen, takuu- ja neuvontasopimusten valmistelu ja niistä neuvottelemineen, markkinointi, jatkotoimet ja raportointi, neuvonnan ja teknisen avun hallinnointi); InvestEU-rahaston sihteeristö (toteutuskumppaneilta saatavien ehdotusten vastaanotto ja jakelu, yhteydet toteutuskumppaneihin, investointikomitean sihteeristö, neuvottelukunta ja johtokunta, komission sisäinen koordinoiti, politiikka-asiakirjojen laadinta, komission kannan määrittely, raportointi); Back office (ohjelman seuranta ja jatkotoimet, mukaan lukien takausvaateet, operatiivinen ja taloudellinen raportointi sekä muut takuiden hallinnointitoimet, neuvontapalvelujen ja teknisen avun seuranta ja raportointi); Riskiyksikkö (EU:n takuun piiriin kuuluvien toimisalkkujen luottoriskiprofiilin seuranta, arviointi ja raportointi);
---	--

⁵³ AC = sopimussuhteiset toimihenkilöt; AL = paikalliset toimihenkilöt; END = kansalliset asiantuntijat; INT = vuokrahenkilöstö; JPD = nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

⁵⁴ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

Ulkopuolinen henkilöstö	Back office (ohjelman seuranta ja jatkotoimet, mukaan lukien takausvaateet, operatiivinen ja taloudellinen raportointi sekä muut takuiden hallinnointitoimet, neuvontapalvelujen ja teknisen avun seuranta ja raportointi); InvestEU-rahaston sihteeristö.
-------------------------	--

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☐ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- x Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - x vaikutukset muihin tuloihin

tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin x

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁵⁵						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6 4 1 (Rahoitusvälineiden rahoitusosuudet – Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot)	250,000	100,000	100,000	250,000	100,000	100,000	100,000

Ehdotuksen 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti tulot, palautukset ja takaisinperityt varat kohdennetaan seuraaviin menopuolen budjettikohtiin: 02.02.02 InvestEU-takuun + 02.02.03 InvestEU-neuvontakeskuksen, -portaalin ja liitännäistoimenpiteiden rahoittaminen.

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja): InvestEU:sta saadut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot kohdennetaan ensin maksujen kattamiseen.

[Nämä tulot eivät koske EURI-asetusehdotuksesta saatavia tuloja.]

⁵⁵

Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.